



ประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์

ของ

ธวัชชัย มั่นอาษา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิทยานิพนธ์

ของ

ธวัชชัย มั่นอาษา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

EFFECTIVENESS AND GUIDELINES FOR DEVELOPING BUDGET
ADMINISTRATION BASED ON GOOD GOVERNANCE OF THE
PRINCESS CHULABHORN SCIENCE HIGH SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

BY

THAWATCHAI MONRSA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

Mach 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University



ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ธวัชชัย มั่นอาษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ	กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)	ประธานที่ปรึกษา
	วิทยานิพนธ์
.....กรรมการสอบ	กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธิบุญกรณ์) แต่งตั้งเพิ่มเติม	กรรมการที่ปรึกษา
	วิทยานิพนธ์
.....กรรมการสอบ	
(ดร.ประภัสร์ สุภาสอน)	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....

.....

ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 26 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจากดร.สุรัตน์ ดวงชาชม ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำ เสนอแนะและตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ เรียบร้อยและขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือชี้แนวทาง จนทำให้การศึกษาและงานวิจัยบรรลุตามเป้าหมาย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.โซชา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์กรรมการบริหาร หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร รองศาสตราจารย์ดร.ธวัชชัย โพธิ์ใส ดร.เพ็ญผกา ปัญญา อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต และหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นายชลาวุธ สามาอำพนธ์ รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร นายศักดิ์ รุ่งแสง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร ว่าที่ร้อยเอกอมรรัตน์ ศรีพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร ดร.สมร ปาโท ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ดร.ศักดิ์ คำใส ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตน ราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ดร.อุไรรัก พันโกฏี ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยมุกดาหาร ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดามารดา ผู้ให้กำเนิดและบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตน และบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

ธวัชชัย มั่นอาษา

ชื่อเรื่อง	ประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย	ธวัชชัย มั่นอาษา
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม ดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลและหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณจำนวน 13 คน หัวหน้างานการเงินจำนวน 13 คน หัวหน้างานบัญชีจำนวน 13 คน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์จำนวน 13 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสัมภาษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.75 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe's Method

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 2 ด้านมีดังนี้

4.1 ด้านงานการเงินควรมีกำหนดนโยบายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเงินในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี

4.2 ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ผู้บริหารและหัวหน้างานแผนงานงบประมาณต้องร่วมกันวางแผน ปรีกษาหารือกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนา การบริหารงานงบประมาณธรรมาภิบาล

TITLE	Effectiveness and Guidelines for Developing Budget Administration Based on Good Governance of the Princess Chulabhorn Science High Schools Under the Office of the Basic Education Commission
AUTHOR	Thawatchai Monrsa
ADVISORS	Dr. Surat Duangchatom Dr. Worakanyapilai Kaerahan
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

This research aimed to examine the effectiveness and establish guidelines for developing budget administration based on the good governance principles in the Princess Chulabhorn Science High Schools under the Office of the Basic Education Commission. The sample consisted of 169 participants, including 39 school administrators, 13 heads of planning and budgeting division, 13 heads of finance division, 13 heads of accounting division, 13 heads of procurement and assets division, and 78 educational personnel. The research instruments included a set of questionnaires using a rating scale, with the reliability of 0.75, and an interview form. Statistics used in the research included mean, percentage, standard deviation, and One – Way ANOVA F – test. If significant differences in means were found, pairwise comparisons were conducted using Scheffe's Method.

The research results showed that:

1. The effectiveness of budget administration based on the good governance principles in the Princess Chulabhorn Science High Schools was overall at a high level.
2. The effectiveness of budget administration based on the good governance principles in the Princess Chulabhorn Science High Schools, when classified

by positions, showed a statistically significant difference overall at the .01 level, supporting the stated hypothesis.

3. The effectiveness of budget administration based on the good governance principles in the Princess Chulabhorn Science High Schools, when classified by work experience, demonstrated a statistically significant difference overall at the .01 level.

4. The guidelines for developing budget administration based on the good governance principles in the Princess Chulabhorn Science High Schools under the Office of the Basic Education Commission consisted of two aspects as follows:

4.1 In terms of finance management, there should be policies and training programs on finance practices to enhance the school's operational potential, supported by supervision and monitoring. Administrators should also be serve as exemplary role models.

4.2 In terms of supplies and assets management, administrators and heads of the budget planning division should work collaboratively to plan and address emerging problems. Administrators should also promote shared understanding among personnel.

Keywords: Effectiveness, Development Guidelines, Budget Administrators, Good Governance

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	9
ความสำคัญของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
กรอบแนวคิดของการวิจัย	12
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
การบริหารสถานศึกษา	22
ความหมายของการบริหาร	22
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา	23
องค์ประกอบหลักของการบริหารสถานศึกษา	24
แนวโน้มการบริหารสถานศึกษายุคใหม่	25
ประสิทธิผลของโรงเรียน	26
ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน	26
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน	28
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงบประมาณ	31
ความหมายของการบริหารงบประมาณ	31
ความสำคัญของการบริหารงบประมาณ	34
กระบวนการงบประมาณ	36
การจัดเตรียมงบประมาณ	36
การอนุมัติงบประมาณ	42
การบริหารงบประมาณ	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระเบียบและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ	49
การบริหารงบประมาณโรงเรียนนิติบุคคล	56
แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล	61
ความหมายของหลักธรรมาภิบาล	61
แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล	63
ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล	64
องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล	65
บริบทโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	87
ความเป็นมา	87
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกับการจัดการศึกษาสำหรับ ผู้มีความสามารถพิเศษ	88
เงื่อนไขความสำเร็จ	91
วิสัยทัศน์และพันธกิจโรงเรียนวิทยาศาสตร์	92
อุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน	93
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	94
จุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์	96
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	97
งานวิจัยในประเทศ	97
งานวิจัยต่างประเทศ	102
3 วิธีดำเนินการวิจัย	105
ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	106
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	106
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	110
การเก็บรวบรวมข้อมูล	113
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	113
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	114
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	115
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	119
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	119
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	121
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	121
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	122
ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณ หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	152
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	165
ความมุ่งหมายของการวิจัย	165
สมมติฐานของการวิจัย	166
วิธีดำเนินการวิจัย	167
สรุปผลการวิจัย	170
อภิปรายผลการวิจัย	172
ข้อเสนอแนะ	179
บรรณานุกรม	181

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก 187	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ 189	
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทดลองใช้เครื่องมือวิจัย 195	
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย 199	
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 207	
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 223	
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 239	
ภาคผนวก ช ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล 243	
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนา ... 273	
ภาคผนวก ฌ ภาพประกอบการวิจัย 277	
ประวัติย่อของผู้วิจัย 285	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย จำนวน 18 โรงเรียน	107
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการดำรง ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	121
3 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างาน บัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวม	123
4 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการ ศึกษาด้านงานแผนงานและงบประมาณ	124
5 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการ ศึกษาด้านงานการเงิน	127
6 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้า งานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานบัญชี ..	129

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
7 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์และบุคลากรทางการ ศึกษาด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	132
8 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และบุคลากร ทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง	138
9 เปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน แผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา	139
10 เปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่ง ด้านงานแผนงานและงบประมาณ	140

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 เปรียบเทียบรายคูประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการ ศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่งด้านงานการเงิน	142
12 เปรียบเทียบรายคูประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่ง ด้านงานบัญชี	143
13 เปรียบเทียบรายคูประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่ง ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	145
14 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างาน บัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	147

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 การเปรียบเทียบสภาพประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และบุคลากรทางการ ศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	148
16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงาน งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	150
17 ตารางแสดงการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการพัฒนาระบบและ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเงิน ตามความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ	155
18 ตารางแสดงการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานพัสดุ และสินทรัพย์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	161
19 แบบสรุปผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงาน งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	225
20 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	241

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	12
2 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	279
3 สัมภาษณ์ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	279
4 สัมภาษณ์ ดร.สมร ปาโท ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปทุมธานี	280
5 สัมภาษณ์ นางวราภา สามาอาพัฒน์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร	280
6 สัมภาษณ์ ดร.ศักดา คำโล ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี	281
7 สัมภาษณ์ ดร.วันชัย อยู่ตรง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก	281
8 สัมภาษณ์ นายอิสรพล ปิ่นขจร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์	282
9 สัมภาษณ์ นายจิรศาสตร์ ภูลรัมย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน วิทยาศาสตร์ราชวิทยาลัยอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี	282

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
10 สัมภาษณ์ ดร.อุไรรัก พันโกฏี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารณราชวิทยาลัยมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร	283
11 สัมภาษณ์ นายศราวุฒิ คล่องดี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร	283

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เล่ม 134 ตอนที่ 49ก ลงวันที่ 6 เมษายน 2560 หมวด 5 มาตรา 54 “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง โดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย” และรัฐต้องให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 มาตรา 10 “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคล มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และหมวด 8 มาตรา 60(1) “ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

โดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษาในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน” จากบทบัญญัติดังกล่าว รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นเงินอุดหนุนให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, หน้า 14) มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ในคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัด

การศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี เก่งและมีความสุข และมาตรา 35 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานะเป็น “นิติบุคคล” ให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 1) กระจายอำนาจการจัดการ การศึกษาไว้ชัดเจน แต่ก็พบว่าไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ เมื่อปลายปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลนายชวน หลีกภัย ได้ดำเนินการอย่างจริงจังโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดทำร่าง พ.ร.บ. การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการและวิเคราะห์ว่า ปัญหาการจัดการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของประเทศไทยในขณะนั้น มี 8 ประการ คือ 1) การรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง 2) ความซ้ำซ้อนของการจัดการศึกษาระดับจังหวัด / อำเภอ 3) การจัดการศึกษา ขาดเอกภาพ 4) ไม่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ 5) ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย 6) การจัดการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน 7) การจัดการ การศึกษาขาดความต่อเนื่อง 8) ขาดการบูรณาการระหว่างการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม จึงกำหนดให้มีการกระจายอำนาจด้านนโยบายและแผนด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการเงินและพัสดุ ด้านบุคลากร และด้านวิชาการในที่สุด

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เปลี่ยนรัฐบาล การดำเนินการได้หยุดชะงัก ลงจนถึงปี พ.ศ. 2539 ได้มีกระแสของการปฏิรูปการศึกษาเข้มข้นขึ้นอีกครั้ง ถึงขั้นการนำ สารทางการเมืองการศึกษามาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและปัจจุบัน การกระจายอำนาจได้กำหนด ชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาไปยังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่าแนวโน้มการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษามีความเข้มและเป็นรูปธรรมมากขึ้น (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 105 – 107) สถานศึกษา เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายส่งผลให้สถานศึกษายังขาดความเป็นอิสระในการบริหาร งบประมาณให้เป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริง เพื่อให้การบริหารงานงบประมาณ

ของสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักการดังกล่าว โดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระจายอำนาจในทางการศึกษา จะเน้นการกระจายอำนาจจากหน่วยงาน ส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ให้สถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจให้มากที่สุดตามระบบ การบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School – Based Management: SBM) และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างแท้จริงมีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและ ทรัพยากรที่ใช้ประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ประกอบไปด้วย 1) ด้านบริหารงานการเงิน ซึ่งมีด้านการทำหลักฐานการเงินและบัญชี ด้านการรับเงิน ด้านการจ่ายเงิน ด้านการเก็บ รักษาเงิน ด้านการควบคุมและตรวจสอบ ด้านการประเมินผลการใช้จ่ายเงินตามแผนการ ใช้จ่ายเงิน 2) ด้านการบริหารการเงินและสินทรัพย์ ซึ่งมีการจัดซื้อจัดจ้าง การทำบัญชีวัสดุ และทะเบียนครุภัณฑ์ การบำรุงรักษาพัสดุ การจัดทำที่ราชพัสดุและการประเมินผลการ ดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 62 – 70) รัฐบาล มีนโยบายปรับเปลี่ยนการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบ GFMS โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ทำให้การดำเนินการภาครัฐ ด้านงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ นโยบายปฏิรูปราชการ ซึ่งประกอบด้วย 5 ดังนี้ 1) ระบบงบประมาณ 2) ระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง 3) ระบบการเงินการบัญชี 4) ระบบบัญชีต้นทุน 5) ระบบบริหารของบุคคล จะเห็นได้ว่ากฎกระทรวง ระเบียบ กฎหมาย และประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบอำนาจให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ภายใต้กรอบ การดำเนินงาน มีอิสระ คล่องตัว มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ให้กับสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อให้เป็นนิติบุคคลสามารถบริหารจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุดภายใต้ระเบียบ กฎหมายรองรับ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 56 – 59)

ธรรมาภิบาล (Good Governance) เริ่มใช้กันแพร่หลายหลังการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่และภาวะเศรษฐกิจในปี 2540 ทั้งนี้ เนื่องมาจากการแสดงเจตจำนงในการกู้เงินจากกองทุนเงินระหว่างประเทศ (IMF) รัฐบาล ไทยให้คำมั่นว่าจะต้องสร้าง “Good Governance” ขึ้นในการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยรัฐบาลไทยและกองทุนการเงินระหว่างประเทศเชื่อว่าวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเป็นผลส่วนหนึ่งมาจากการบริหารจัดการที่ไม่ดีหรือขาดหลักธรรมาภิบาล (Bad Governance)

ถ้าพิจารณาในแง่นี้อาจทำให้เข้าใจว่าแนวความคิดเรื่องธรรมาภิบาลเป็นแนวความคิดสากลที่ถูกนำเข้ามาในสังคมเหมือน ๆ กับการนำเข้าแนวความคิดเรื่องอื่น ๆ เช่น ประชาธิปไตยทางการเมือง แนวความคิดเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม และความคิดทางสังคมแบบปัจเจกชนนิยม ซึ่งล้วนแต่เป็นแนวคิดสากลทั้งสิ้น (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2553, หน้า 17) และรัฐบาลยังกำหนดให้สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเกิดความคล่องตัว เกิดความพึงพอใจมากที่สุด เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบอบราชการ จึงออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้นมาเพื่อให้ทุกกระทรวง ทบกรมและส่วนราชการถือปฏิบัติ สถานศึกษามีหน้าที่บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงจำเป็นต้องนาระเบียบและพระราชกฤษฎีกามาบูรณาการในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพให้กับสถานศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2550, หน้า 200 – 202) ซึ่งการบัญญัติให้สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการนับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) อย่างมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีกระจายอำนาจการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาโดยตรง

การจัดองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารและอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เพราะฉะนั้นการมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหารเพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553) กำหนดไว้ว่า เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียน ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ในการพัฒนาการบริหารจัดการแนวใหม่

มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน และทุกภาคส่วน

มีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 41) ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว จึงได้มีนโยบายเสริมสร้างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในหน่วยงานทุกระดับ โดยมีวัตถุประสงค์ให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและปรับปรุงระบบการบริหารงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปการศึกษา ในระดับสถานศึกษาซึ่งจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

การศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา ส่งเสริมและปลูกฝังแนวความคิดให้กับ พลเมืองและเยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญของสมรรถนะและความสามารถในการ แข่งขันระยะยาว (Long Term Competitiveness) ที่เป็นข้อต่อหลักและบริบทที่สำคัญของ การออกแบบภายใต้การขับเคลื่อนของการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา อันเชื่อมโยงกับมนุษย์และสังคมในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 และการเป็นไทยแลนด์ 4.0 การปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับทุกภาคส่วน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และจะสำเร็จได้ก็ต้อง ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (พรชัย เจตมานัน และคณะ, 2559, หน้า 5) ซึ่งการบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 มีความหมายไม่แตกต่างกัน การบริหาร การศึกษานั้นคุณลักษณะความเป็นนักนโยบายที่ถูกทิศทาง เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และเป็นนักปฏิบัติที่มีหัวใจเป็นผู้นำ ที่จะต้องศึกษาเรียนรู้รูปสารสนเทศเพื่อช่วยเสริมสร้าง คุณลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศในประเด็นและแนวโน้มทางการ ศึกษาในอนาคต เพราะนโยบายหรือวิสัยทัศน์ เป็นเรื่องของอนาคต เป็นเรื่องการมอง ไปข้างหน้า

ดังนั้น องค์ความรู้ใด ๆ ที่มีผู้กล่าวถึงสำหรับอนาคต ถือเป็นองค์ความรู้ ที่สำคัญและจำเป็นต่อการเสริมสร้างวิสัยทัศน์และการกำหนดนโยบายที่ถูกทิศทางทั้งสิ้น ไม่จำกัดแต่องค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2557, หน้า 15 - 17) ซึ่งประสิทธิผลของโรงเรียน เกิดจากโรงเรียนที่มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนเพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีซึ่ง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550, หน้า 31) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ คือ การใช้ทรัพยากรขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประสิทธิภาพจึงมุ่งทำให้เกิดการทำให้สิ่งที่ถูกต้องเป็นวิธีการจัดสรรทรัพยากร

เพื่อให้เกิดความสิ้นเปลืองน้อยที่สุด โดยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ทรัพยากรต่ำสุด กล่าวคือ เป็นการใช้โดยมีเป้าหมาย (Goal) คือประสิทธิผลหรือให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้สูงสุด อาจเรียกว่าทำสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ดังนั้น ประสิทธิภาพของโรงเรียนจึงถือว่าเป็นระดับความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารและบุคลากรทุกคนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนและรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โดยพิจารณาประสิทธิภาพของโรงเรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีความสำเร็จทางการเรียนสูงขึ้น 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (รัตน นาคนุสิ, 2558, หน้า 9 – 10) โดยประสิทธิภาพโรงเรียนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารของผู้บริหาร เพราะความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพโรงเรียน

โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย เป็นกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนา วรขัตติยราชนารี ที่ทรงมุ่งมั่นจะส่งเสริมคุณภาพชีวิตในด้านความเป็นอยู่และการศึกษาของเยาวชน ปัจจุบันเป็นโรงเรียนที่อยู่ในแผนและยุทธศาสตร์ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ โดยจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็นและกล้าลงมือทำ โดยโรงเรียนจะสนับสนุนทั้งด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์ในห้องทดลองที่มีครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการของเด็กในการศึกษาค้นคว้าสิ่งที่ตนเองสนใจได้เอง โดยมีครูที่มีความรู้ความสามารถคอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้เด็กแสดงศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ การบริหารงานงบประมาณเป็นกลุ่มงานสำคัญ ofหน่วยงานภาครัฐซึ่งรวมถึงโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยที่จะทำให้เกิดการ

บริหารจัดการของหน่วยงานบรรลุตามภารกิจและวัตถุประสงค์ เนื่องจากระบบการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของหน่วยงาน ช่วยให้การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

ปัจจุบันการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละโรงเรียนจะแตกต่างกันออกไป ตามบริบท เช่น ด้านการจัดสรรงบประมาณเงินแต่ละไตรมาส ด้านการจัดเก็บเอกสารงานบัญชี ด้านการจัดการงานพัสดุและสินทรัพย์ เป็นต้น ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการการบริหารงบประมาณ และยกระดับการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา นอกเหนือจากสิ่งเหล่านี้แล้วการมีหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้การทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาโดยตรง

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จำเป็นในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย อันจะนำไปสู่แนวทางการวางแผนและพัฒนการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
 ระบบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
 และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่ต่างกัน แตกต่างกัน
 หรือไม่อย่างไร

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
 ระบบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
 และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
 แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
 ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
 ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
 ระบบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
 และบุคลากรทางการศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
 หัวหน้างานแผนงานและระบบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างาน
 พัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
 ที่ต่างกัน

3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
 หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างาน
 พัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 ที่ต่างกัน

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณหลักธรรมา
 ภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
 ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
 งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
 และบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
 ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
 งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
 และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่ต่างกัน แตกต่างกัน

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
 ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
 งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
 และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาต่อไป
2. ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายและภารกิจด้านงบประมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 56 – 72) กำหนดไว้ 22 ด้าน จากการสังเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาการบริหารงบประมาณโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยมี 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านงานแผนงานและงบประมาณ
- 1.2 ด้านงานการเงิน
- 1.3 ด้านงานบัญชี
- 1.4 ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 18 แห่ง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2567 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 81 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ

จำนวน 18 คน หัวหน้างานการเงินจำนวน 18 คน หัวหน้างานบัญชีจำนวน 18 คน
หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์จำนวน 18 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 132 คน
จำนวนทั้งสิ้น 285 คนจาก 18 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 18 แห่ง ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา
2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 169 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน จำแนกเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณจำนวน 13 คน
หัวหน้างานการเงินจำนวน 13 คน หัวหน้างานบัญชีจำนวน 13 คน หัวหน้างานพัสดุและ
สินทรัพย์จำนวน 13 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 78 คน จาก 13 โรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 หัวหน้างานแผนงานงบประมาณ

3.1.1.3 หัวหน้างานการเงิน

3.1.1.4 หัวหน้างานบัญชี

3.1.1.5 หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์

3.1.1.6 บุคลากรทางการศึกษา

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ได้แก่

3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี

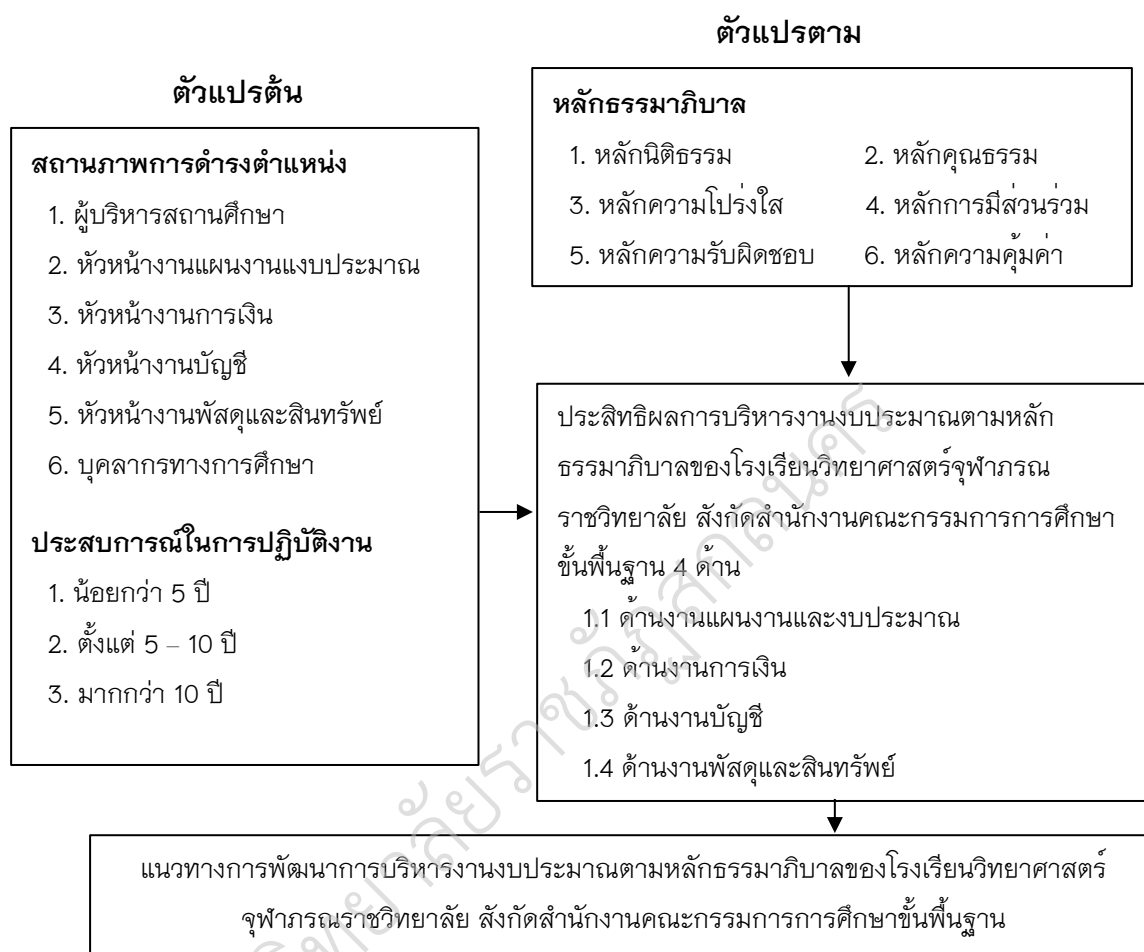
3.1.2.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตามคือประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก

ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานแผนงาน
และงบประมาณ ด้านงานการเงิน ด้านงานบัญชีและด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การจัดทำแผนงบประมาณในการคำนวณค่าใช้จ่ายและจัดสรรทรัพยากรตามโครงการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ รวมถึงการบริหารกิจกรรมขององค์กรให้ถูกต้องตามระเบียบ และได้ประโยชน์สูงสุด ตามขอบข่ายและภารกิจทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ หมายถึง การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีโดยมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการวางแผนกลยุทธ์ มีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนให้กับโครงการหรือกิจกรรม ที่สำคัญมีการควบคุม ติดตาม และประเมินผลอย่างชัดเจน มี 4 ภารกิจงาน ดังนี้

1.1.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กระบวนการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่สุดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา งบประมาณและกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละผลผลิต และจัดตั้งงบประมาณเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง หมายถึง กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร หมายถึง กระบวนการที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน / โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

1.1.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนและเปลี่ยนแปลงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขอโอน / เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณให้เสนอต่อส่วนกลาง / เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ด้านการบริหารการเงิน หมายถึง กระบวนการบริหารการเงินขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการควบคุมทางการเงินและการจัดวางการเงินที่มีความสอดคล้องนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ลักษณะ

โครงสร้างการดำเนินงาน ใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการบริหารระบบบัญชี โดยลงรายการแยกประเภทของรายได้ และค่าใช้จ่าย ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารการเงิน และการควบคุมงบประมาณเป็นระบบที่โปร่งใส มี 4 ภารกิจงาน ดังนี้

1.2.1 การเบิกเงินจากคลัง หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษา ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง/กรมบัญชีกลางโดยตรงโดยจัดทำและตรวจสอบ เอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง แล้วดำเนินการเบิกเงิน จากสำนักงานคลังจังหวัด ตามระบบ GFMIS

1.2.2 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การปฏิบัติเกี่ยวกับการ รับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลัง กำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2551

1.2.3 การนำเงินส่งคลัง หมายถึง กระบวนการนำเงินส่งคลังให้นำส่ง ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของ ส่วนราชการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ขั้นตอนและวิธีการนำเงินส่งคลังให้เป็นไป ตามที่ระบบ GFMIS กำหนด

1.2.4 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ หมายถึง กระบวนการ รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 ด้านการบริหารบัญชี หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลหลักฐานเอกสาร ทางการเงินและการบันทึกรายการบัญชีที่เกิดขึ้นให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน มี 5 ภารกิจงาน ดังนี้

1.3.1 การจัดทำบัญชีการเงิน หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดทำบัญชี การเงินถูกต้องและครอบคลุม การจัดทำบัญชีการเงินมีความชัดเจน และสามารถ ตรวจสอบได้ และสถานศึกษาจัดทำบัญชีการเงินโดยบันทึกบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้อง ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMIS ที่กระทรวงการคลังกำหนด

1.3.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน หมายถึง การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินเป็นไปตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง

และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้
สถานศึกษาตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1.3.3 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน
หมายถึง กระบวนการจัดทำทะเบียนต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการควบคุมตามที่
กระทรวงการคลังกำหนด

1.3.4 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ หมายถึง
กระบวนการตรวจสอบและติดตามให้กลุ่ม ฝ่าย งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการ
ปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ และจัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จ
ในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ

1.3.5 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจาก
งบประมาณ หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมถึง
วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร
ของหน่วยงานในสถานศึกษา

1.4 ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง กระบวนการกำหนด
ความต้องการ การจัดหา การควบคุม การเก็บรักษา การควบคุมดูแล การบำรุงรักษา
และการจำหน่ายออกจากทะเบียน ในการจัดซื้อจัดจ้างต้องมีหลักฐานในการเบิกจ่าย
ซึ่งรายการในการจัดซื้อจัดจ้างที่ราคาตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป จะมีการลงทะเบียนในระบบ
จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e – Government. Procurement) ส่วนครุภัณฑ์
มีลงทะเบียนหมายเลขและคิดค่าเสื่อมราคา ทั้งหมดนี้กระบวนการในการจัดหารายได้
และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบแนวปฏิบัติและข้อบังคับ
ที่เกี่ยวข้อง มี 9 ภารกิจงาน ดังนี้

1.4.1 การวางแผนพัสดุ หมายถึง กระบวนการจัดทำแผนการจัดหา
พัสดุให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการโดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุจัดทำ
รายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือ รายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคาคุณลักษณะเฉพาะ
หรือแบบรูปรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง
เพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุและฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการสำรวจข้อมูล
รายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการตรวจสอบกับแผนปฏิบัติงานและเอกสาร
ประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและความเหมาะสมของวิธีการจัดหา

ว่าควรเป็นการซื้อ การเช่า หรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่ตรวจสอบแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา

1.4.2 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กระบวนการกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการโดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ

1.4.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ หมายถึง กระบวนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง

1.4.4 การจัดหาพัสดุ หมายถึง กระบวนการเพื่อได้มาซึ่งพัสดุ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดทำเองตามกระบวนการของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

1.4.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ หมายถึง กระบวนการจัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ไม่ว่าจะได้มาด้วยการจัดหา หรือการรับบริจาค

1.4.6 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน หมายถึง กระบวนการจัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษาในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1.4.7 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง กระบวนการประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นระบบ ศึกษาแนวทางหรือระเบียบที่จะขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทรัพยากรทุกประเภทตลอดจนเงื่อนไขการขอรับการสนับสนุน วางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลคุ้มค่า

และมีความโปร่งใส การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัด และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินหรือทรัพยากรให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมกับการค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

1.4.8 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา หมายถึง กระบวนการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและคัดเลือกผู้เสนอกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษากับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

1.4.9 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดทำรายการทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการเพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้เรียน และบุคลากรทั่วไปจะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนา หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงหรือเพิ่มคุณภาพในด้านบริหารงบประมาณ

2.1 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้วิจัยนำระดับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านที่มีลำดับของความต้องการจำเป็นจากสูงไปหาต่ำทั้ง 4 ลำดับ มาร่างเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน พิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศโดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 ส่วน ของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาสังคม สามารถอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข มีความรู้สึกสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อบรรเทาป้องกันหรือเยียวยาภาวะวิกฤตอันตราย

ที่หากจะมีมาในอนาคตเพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส
มีส่วนร่วมและให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์
ระหว่างเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอย่างสมดุล

3.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับที่ถูกต้อง
เป็นธรรมการใช้เป็นไปตาม ระเบียบ ข้อบังคับและการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ร่วมกัน
กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพความยุติธรรมของบุคคลและผู้ที่มีส่วน
เกี่ยวข้องในสถานศึกษา

3.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม
สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้ผู้บริหาร สถานศึกษา
และบุคลากรมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพ สุจริต
จนเป็นวัฒนธรรมขององค์กร

3.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
ของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยปรับปรุงกลไกการทำงานของ
องค์กรให้มีความโปร่งใส

3.4 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม
รับรู้ข่าวสาร ข้อมูลและเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของสถานศึกษา
ไม่ว่าจะด้วยการแจ้ง สาธารณะ การประชาสัมพันธ์ การแสดงประชามติอื่น ๆ

3.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่
ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและ
กระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้า
ที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน

3.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน
และแรงจูงใจให้องค์กรใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด มีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรที่อยู่นำมาใช้สอยให้เกิดประสิทธิผล
อย่างยั่งยืน

4. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง หมายถึง สถานะของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในสถานศึกษา มีหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ต้องรับผิดชอบภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
ในสถานศึกษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

4.2 หัวหน้างานแผนงานงบประมาณ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่การควบคุม ติดตาม และประเมินผล การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการวางแผนกลยุทธ์ มีการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนให้กับโครงการหรือกิจกรรม

4.3 หัวหน้างานการเงิน หมายถึง ผู้ที่มีส่วนร่วมในการการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารการเงิน และการควบคุมงบประมาณกระบวนการบริหารการเงินขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีการควบคุมทางการเงินเป็นระบบที่โปร่งใสและการจัดวางการเงินที่มีความสอดคล้องนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ลักษณะโครงสร้างการดำเนินงาน ใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศในการบริหารระบบบัญชีโดยลงรายการแยกประเภทของรายได้ และค่าใช้จ่าย

4.4 หัวหน้างานบัญชี หมายถึง ผู้ทำหน้าที่การควบคุม ติดตาม และประเมินผลการจัดเก็บข้อมูลหลักฐานเอกสารทางการเงินและการบันทึกรายการบัญชีที่เกิดขึ้นให้เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบงบประมาณของโรงเรียน

4.5 หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่การควบคุม ติดตาม และประเมินผลกระบวนการกำหนดความต้องการ การจัดหา การควบคุม การเก็บรักษา การควบคุมดูแล การบำรุงรักษาและการจำหน่ายออกจากทะเบียน ในการจัดซื้อจัดจ้างต้องมีหลักฐานในการเบิกจ่าย ซึ่งรายการในการจัดซื้อจัดจ้างที่ราคาตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป จะมีการลงทะเบียนในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e – Government. Procurement) ส่วนครุภัณฑ์มีลงทะเบียนหมายเลขและคิดค่าเสื่อมราคาทั้งหมดนี้กระบวนการในการจัดหารายได้และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียนให้เป็นไปตามระเบียบแนวปฏิบัติและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

4.6 บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่งานแผนงาน และงบประมาณ เจ้าหน้าที่บัญชี เจ้าหน้าที่พัสดุและสินทรัพย์ และเจ้าหน้าที่การเงิน

5. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนา วรขัตติยราชนารี ที่ทรงมุ่งมั่นจะส่งเสริมคุณภาพชีวิต ในด้านความเป็นอยู่และการศึกษาของเยาวชน โรงเรียนเหล่านี้มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ โดยจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา และส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น และกล้าลงมือทำ โดยมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถคอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้เด็กแสดงศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

6. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จนถึงเวลาปัจจุบันแบ่งเป็น

6.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหาร หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงเวลาปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนที่น้อยกว่า 5 ปี

6.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหาร หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงเวลาปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนตั้งแต่ 5 - 10 ปี

6.3 มากกว่า 10 ปี หมายถึง ช่วงเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหาร หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงเวลาปัจจุบัน ของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนที่มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้นำเสนอประเด็นที่สำคัญ
ตามลำดับ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 องค์ประกอบหลักของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 แนวโน้มการบริหารสถานศึกษายุคใหม่
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 2.1 ความหมายประสิทธิผลของ
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ
 - 3.2 ความสำคัญของการบริหารงบประมาณ
 - 3.3 กระบวนการงบประมาณ
 - 3.4 การจัดเตรียมงบประมาณ
 - 3.5 การอนุมัติงบประมาณ
 - 3.6 การบริหารงบประมาณการบริหารงบประมาณ
 - 3.7 ระเบียบและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ
 - 3.8 การบริหารงบประมาณโรงเรียนนิติบุคคล
4. แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาล
 - 4.1 ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

- 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล
- 4.3 ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล
- 4.4 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล
- 5. บริบทโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
 - 5.1 ขอบข่ายและภารกิจทั่วไป
 - 5.2 นโยบายด้านงบประมาณ
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารจัดการให้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีผู้ กล่าวถึง ความหมายของการบริหาร ความหมายของการบริหารสถานศึกษา และขอบข่าย การบริหารสถานศึกษา ไว้ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ความหมายของการบริหาร

วิช นิภาวรรณ (2563, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น 1) การบริหารคน (Man) 2) การบริหารเงิน (Money) 3) การบริหาร วัสดุอุปกรณ์ (Material) 4) การบริหารงานทั่วไป (Management) 5) การบริหารการให้บริการ ประชาชน (Market) 6) การบริหารคุณธรรม (Morality) 7) การบริหารข้อมูลข่าวสาร (Message) 8) การบริหาร เวลา (Minute) และ 9) และการบริหารการวัดผล (Measurement)

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2561, หน้า 14) ได้ให้ความหมายว่าการบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ต้องใช้ทักษะในการจูงใจคนให้มีความร่วมมือร่วมใจ โดยใช้กระบวนการในการวางแผน ร่วมกันในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลทำให้องค์กรสัมฤทธิ์

ปพนสรรค์ โพธิพิทักษ์ (2561, หน้า 1 – 2) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading / Directing) หรือการอำนวยการและการควบคุม (Controlling) กลุ่มของกิจกรรม ซึ่งแต่ละส่วนประกอบจะมีความสัมพันธ์ กันโดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6 M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จ ตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การบริหาร

ทินกร ชอัมพงษ์ (2561, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า หมายถึง การบริหารและการจัดการซึ่งเป็นกระบวนการในการดำเนินงานระหว่างองค์กร กับบุคคลต้องมีความสัมพันธ์กัน ถึงจะประสบความสำเร็จ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนและนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ซึ่งในการบริหารงานนั้น ระบบงานต้องมีความ เกี่ยวข้องกันเพื่อที่จะได้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การบริหารนั้นจะขาดปัจจัย ที่สำคัญ 4 อย่างไปไม่ได้ นั่นก็คือ บุคคล งบประมาณ วัสดุสิ่งของ และการบริหาร การจัดการ ถ้าหากมีการบริหารการจัดการที่ดีแล้ว ก็จะทำให้องค์กรหรือหน่วยงาน มีประสิทธิภาพ

สัมมา รัตนีย์ (2560, หน้า 37) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกัน ของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยอาศัยกระบวนการ การวางแผนการจัดการองค์การสั่งการ การควบคุมและการดำเนินการเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากความหมายของการบริหารข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การจัดการให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานตามแผนให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้ กระบวนการในการวางแผนร่วมกันในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จสูงสุด

2. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

ประภาส จิตร์กศิลป์ (2561, หน้า 20) ได้สรุปความหมายของการบริหาร สถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ หรือการดำเนินกิจกรรม ที่ผู้บริหารร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วมกันวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม โดยใช้เทคนิคการจูงใจ การบังคับบัญชา เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ประกาศ จิตรรักศิลป์ (2561, หน้า 20) ได้สรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ หรือการดำเนินกิจกรรมที่ผู้บริหารร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วมกัน วางแผนการจ้างองค์การ การนำและการควบคุม โดยใช้เทคนิคการจูงใจ การบังคับบัญชา เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาขณะที่นักวิชาการยุคหลังได้พัฒนาความหมายนี้เพิ่มเติม:

วัฒนา เกตุแก้ว (2563, หน้า 45) ขยายความว่า การบริหารสถานศึกษา ยุคใหม่เป็นกระบวนการเชิงระบบที่บูรณาการหลักธรรมาภิบาลกับการจัดการความรู้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ทั้งครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

จันทพร อินทรประเสริฐ (2564, หน้า 32) เสนอว่า การบริหารสถานศึกษาควรเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ผสมผสานระหว่างความเป็นเลิศทางวิชาการกับการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 โดยใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 69) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กร และหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น สถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจในการดำเนินการ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่

จากความหมายของการบริหารสถานศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึง กระบวนการ หรือการดำเนินกิจกรรมที่ผู้บริหารร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วมกันวางแผน การจ้างองค์การ โดยใช้เทคนิคการจูงใจ การบังคับบัญชา เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

3. องค์ประกอบหลักของการบริหารสถานศึกษา

กนกวรรณ สุขเกษม (2562, หน้า 18 – 20) จำแนกองค์ประกอบหลัก

5 ประการ

1. การบริหารงานวิชาการ

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- 1.2 นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้
- 1.3 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2. การบริหารงานบุคคล
 - 2.1 การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง
 - 2.2 ระบบการจูงใจและเสริมสร้างขวัญกำลังใจ
 - 2.3 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน
3. การบริหารงานงบประมาณและทรัพยากร
 - 3.1 การจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
 - 3.2 การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
 - 3.3 การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
4. การบริหารงานทั่วไป
 - 4.1 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 - 4.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
 - 4.3 การจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา
5. การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน
 - 5.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 - 5.3 การสร้างภาคีเครือข่ายการศึกษา
 - 5.4 การสื่อสารและประชาสัมพันธ์

4. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษายุคใหม่

อรุณี วัฒนศัพท์ (2565, หน้า 55 – 58) ระบุแนวโน้มสำคัญ 4 ประการ

1. การบริหารแบบ Agile
 - 1.1 ความยืดหยุ่นและปรับตัวเร็ว
 - 1.2 การตัดสินใจแบบกระจายอำนาจ
 - 1.3 การทดลองและเรียนรู้จากความผิดพลาด
2. การนำเทคโนโลยีมาใช้
 - 2.1 ระบบสารสนเทศบริหารการศึกษา
 - 2.2 แพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล
 - 2.3 ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.1 การสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา
 - 3.2 การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการบริหาร

- 3.2 การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาท
4. การเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้
 - 4.1 การประเมินตามสภาพจริง
 - 4.2 การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน
 - 4.3 การติดตามผลสำเร็จหลังจบการศึกษา

ประสิทธิผลของโรงเรียน

ประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสำคัญยิ่งต่อศาสตร์การบริหารและผลการดำเนินงานของโรงเรียนเพราะเป็นตัวบ่งชี้ หรือตัดสินว่าการบริหารของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ โดยมีนักการศึกษา นักบริหาร และนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของประสิทธิผล ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน และแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนไว้ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน

คำว่า ประสิทธิผล แปลมาจาก effective เป็นศัพท์บัญญัติทางการบริหารจัดการผลสำเร็จของงานให้เป็นไปตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ ดังนั้น ประสิทธิผลจึงมุ่งเน้นที่การพิจารณาถึงจุดสิ้นสุดของกิจกรรมหรือการดำเนินงานว่าได้ตามที่ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งมีนักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

จิตรา แก้วมะ (2563, หน้า 54) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่พึงปรารถนาหรือเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ โดยพิจารณาจากความสามารถของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและ

นฤมล สังข์ปาน (2561, หน้า 41) ได้สรุปความหมายของประสิทธิผลไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลที่เกิดจากการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของโรงเรียนที่ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา และการปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีลักษณะนิสัย มีทักษะ มีบุคลิกภาพและมีเจตคติที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2561, หน้า 66) ได้สรุปความหมายของประสิทธิผลไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทั้งในด้านผลผลิตและด้านผลลัพธ์

ประกาศ จิตรักคิลป์ (2561, หน้า 20) ได้สรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ หรือการดำเนินกิจกรรมที่ผู้บริหารร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วมกัน วางแผนการจัดองค์การ การนำและการควบคุม โดยใช้เทคนิคการจูงใจ การบังคับบัญชา เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ประกาศ จิตรักคิลป์ (2561, หน้า 67 – 68) ได้ศึกษา ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กำหนดประสิทธิผลโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
2. คุณลักษณะของผู้เรียน
3. ความพึงพอใจในการทำงานของครู

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2561, หน้า 76) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กำหนดประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

จากความหมายของประสิทธิผลข้างต้นสรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุเป้าหมายหรือผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ขององค์กรในทุก ๆ ด้านรวมทั้งด้านการบริหารและการเรียนการสอนจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ตลอดจนการอำนวยความสะดวกตามขอบข่ายงาน 4 งาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน

มีนักบริหารและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนไว้แตกต่างกัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 5 – 7) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดหมาย คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ โดยผู้เรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
 3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
 4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
- สมรรถนะของผู้เรียนยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้
1. ความสามารถในการสื่อสาร
 2. ความสามารถในการคิด
 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นฤมล สังข์ปาน (2561, หน้า 53) ได้ศึกษา การบริหารทรัพยากร
ทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กำหนดประสิทธิผล
การจัดการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สูงขึ้น

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

ประภาส จิตรักศิลป์ (2561, หน้า 67 – 68) ได้ศึกษา ปัจจัยทางการ
บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กำหนดประสิทธิผลโรงเรียน ประกอบด้วย
3 ด้าน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
2. คุณลักษณะของผู้เรียน
3. ความพึงพอใจในการทำงานของครู

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2561, หน้า 76) ได้ศึกษา ทักษะการบริหาร
ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้กำหนดประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก

3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

Hoy and Furguson (1985, p. 131) ได้เสนอตัวชี้วัดประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ประการ คือ 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 3) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบ ทั้งภายในและภายนอก 4) สามารถสร้างความพึงพอใจแก่ครูอาจารย์ได้

Hanson (1996, p. 35) ได้เสนอลักษณะของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 1) มีการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) บรรยากาศสนับสนุนการเรียนรู้ 3) มีการติดตามกำกับกระบวนการเรียนการสอน 4) บุคลากรมีมาตรฐาน 5) ส่งเสริมการรักษาวินัยของผู้เรียน 6) มีการจัดสภาพแวดล้อมและสวัสดิการการทำงาน

Hoy and Miskel (2001, pp. 305 – 307) กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3. ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน

จากแนวคิดของประสิทธิผลข้างต้นสรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงบประมาณ

1. ความหมายของการบริหารงบประมาณ

พจนานุกรมไทย ได้ให้ความหมาย “งบประมาณ” คือ บัญชีหรือจำนวนเงินที่รวมกำหนดรายรับ – รายจ่ายของรัฐบาล หรือแผนการปฏิบัติการในรอบระยะเวลาหนึ่งของรัฐบาล (1 ปี) ซึ่งแสดงออกมาเป็นจำนวนเงินที่ประมาณการว่าต้องใช้จ่ายในการปฏิบัติการนั้น พร้อมทั้งแสดงแหล่งที่มาและวิธีการหาเงินมาเพื่อใช้ตามแผนงานนั้น งบประมาณรายจ่าย หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย(พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ, 2502, หน้า 454)

ดังนั้น กระบวนการพิจารณาและอนุมัติงบประมาณของรัฐบาลไทยในยุคปัจจุบัน จะเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.... ของสภาผู้แทนราษฎรมีการพิจารณา 3 วาระ และการพิจารณาของวุฒิสภามีการพิจารณา 3 วาระ เพื่อลงมติเห็นชอบและเป็นกฎหมายประกาศใช้บังคับต่อไประเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขได้มีนิยาม ศัพท์เพิ่มเติม ดังนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม แต่ไม่รวมกรุงเทพมหานคร

“กลุ่มจังหวัด” หมายความว่า กลุ่มจังหวัดที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ได้พิจารณาจัดตั้งขึ้นและได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

“งบประมาณจังหวัด” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่จังหวัดได้รับตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

“งบประมาณกลุ่มจังหวัด” หมายความว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

“การจัดสรรงบประมาณ” หมายความว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใช้จ่ายหรือก่องหนผู้กักกัน ทั้งนี้ อาจดำเนินการโดยใช้การอนุมัติเงินประจำงวดหรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่สำนักงานประมาณกำหนด

“เป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับชาติ” หมายความว่า ผลสัมฤทธิ์ที่รัฐบาลต้องการจะให้เกิดต่อประชาชนและประเทศชาติ

“เป้าหมายการให้บริการกระทรวง” หมายความว่า เป้าหมายการให้บริการกระทรวงตามเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“แผนงาน” หรือ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด” หรือ “แผนพัฒนาจังหวัด” หรือ “แผนงบประมาณ” ให้หมายความว่า แผนงานที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“แผนงานในเชิงบูรณาการ” หมายความว่า แผนงานในเชิงบูรณาการที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“ผลผลิต” หมายความว่า ผลผลิตที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“รายจ่าย” หมายความว่า กลุ่มวัตถุประสงค์ของรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

“เงินอุดหนุนราชการ” หมายความว่า เงินอุดหนุนราชการตามระเบียบว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อกระจายตามโครงการเงินกู้จากต่างประเทศ

“แผนปฏิบัติงาน” หมายความว่า แผนการปฏิบัติงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในรอบปีงบประมาณ

“แผนการใช้จ่ายงบประมาณ” หมายความว่า แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

“แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด” หมายความว่า แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดที่จัดทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด เฉพาะในส่วนที่เป็นภารกิจของจังหวัดที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ รายจ่าย

“แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด” หมายความว่า แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดที่จัดทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานกลุ่มจังหวัด เฉพาะในส่วนที่เป็นภารกิจของกลุ่มจังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย

“สำนักเบิกส่วนกลาง” หมายความว่า กรมบัญชีกลาง

“สำนักเบิกส่วนภูมิภาค” หมายความว่า สำนักงานคลังจังหวัด

“การโอนงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณของผลผลิตหรือโครงการใดไป ผลผลิตหรือโครงการอื่นภายในงบรายจ่ายเดียวกัน หรือการโอนเงินต่างงบรายจ่ายในผลผลิตหรือโครงการเดียวกันภายใต้แผนงานเดียวกัน

“การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงรายการและหรือจำนวนเงินของรายการที่กำหนดไว้ ภายใต้งบรายจ่ายของแผนงาน ผลผลิต หรือโครงการเดียวกัน

“การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากสำนักเบิกส่วนกลางไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใด หรือจากสำนักเบิกส่วนภูมิภาคใดไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคอื่น โดยสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

“รายการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ” หมายความว่า รายการงบประมาณผูกพันรายจ่ายที่กำหนดให้ต้องจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเกินหนึ่งปีงบประมาณขึ้นไปในขณะที่ได้ก่อกำหนด

“ระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ” หมายความว่า ระบบการจัดทำและรับส่งข้อมูลการจัดการงบประมาณตามระบบการบริหารการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่สำนักงานประมาณกำหนดโครงการ

“โครงการ” หรือ “นโยบายสาธารณะ” หมายความว่า โครงการที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ ในเอกสารวิจัยฉบับนี้ คำว่าโครงการให้มีความหมายเดียวกับนโยบายสาธารณะด้วย เพื่อให้เป็นไปตามหลักการรัฐ

ประกาศนศาสตร์ซึ่งรัฐบาลในห้วง 10 ปี ที่ผ่านมามีได้จัดสรรเงินเพื่อทำโครงการจำนวนมาก เช่น โครงการรถไฟฟ้าใต้ดิน โครงการขยายสนามบินสุวรรณภูมิ โครงการรถไฟรางคู่ โครงการจัดหาเรือดำน้ำ เป็นต้น

จากความหมายของงบประมาณข้างต้นสรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง บัญชีหรือจำนวนเงินที่รวมกำหนดรายรับ - รายจ่ายของรัฐบาล หรือแผนการปฏิบัติการในรอบระยะเวลาหนึ่งของรัฐบาล (1 ปี) ซึ่งแสดงออกมาเป็นจำนวนเงินที่ประมาณการว่าต้องใช้จ่ายในการปฏิบัติการณ์นั้นมีแผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

2. ความสำคัญของการบริหารงบประมาณ

กระบวนการงบประมาณของไทย เป็นวาระแห่งชาติเนื่องจากใช้เวลา 1 ปีเต็ม เริ่มต้นจากเดือนตุลาคม ด้วยการให้แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งรัฐบาลมอบให้ กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการต่าง ๆ กลับไปทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยรัฐบาลจะทำการประมาณการรายได้ การประมาณการหนี้สาธารณะ รวมทั้งกำหนดวงเงินรายจ่ายประจำปีเพื่อเป็นแนวทางให้กับทุกส่วนราชการได้รับข้อมูลไปจัดทำคำขอของงบประมาณประจำปี คำขอของงบประมาณจะถูกพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี เพื่อเข้าสู่สภาวาระที่ 1 วาระที่ 2 วาระที่ 3 โดยกระบวนการในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีนี้จะไปจบลงในเดือนกันยายนของปีถัดไปเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ซึ่งความสำคัญของกระบวนการงบประมาณ มีดังนี้เป็นการจัดการแผนงานและแผนเงินให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณที่รัฐบาลได้มอบไว้ให้เป็นแนวทางตั้งแต่เริ่มการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ยุทธโธปกรณ์ ตามแผนการพัฒนาระทรวง ทบวง กรม และส่วนงานราชการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยจัดทำรายละเอียดของโครงการเพื่อเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และคณะอนุกรรมการครุภัณฑ์ ที่ดินก่อสร้าง โดยจะต้องชี้แจงรายละเอียดของโครงการเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบ ในกระบวนการอนุมัติงบประมาณนี้เพื่อเตรียมการเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการ งบประมาณในลักษณะบูรณาการ ได้แก่ เรื่องน้ำยาเสพติด โรคเอดส์ ประ踪ดองสมานฉันท์ การพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ฯลฯ

เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงานทุกกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการ และเป็นการจัดให้มีเจ้าภาพในการทำงานแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการใช้งบประมาณแผ่นดิน ซึ่งในกระบวนการนี้จะช่วยให้เกิดเอกภาพในการทำงาน และมีผู้รับผิดชอบโดยตรงสำหรับงานนั้น ๆ เพื่อเตรียมการเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการ ฝึกอบรมสัมมนาประชาสัมพันธ์ ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าจ้างที่ปรึกษา การวิจัยและถ่ายทอด เทคโนโลยี ค่าเช่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบรายจ่ายอื่น เงินนอกงบประมาณ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมมหาชนหน่วยงานในกำกับกองทุน และเงินทุนหมุนเวียนซึ่งในกระบวนการนี้จะเป็นการตรวจสอบเกณฑ์ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น กระบวนการที่เกิดขึ้นตั้งแต่การจัดเตรียม งบประมาณมาจนถึงขั้นอนุมัติงบประมาณที่กล่าวไปแล้ว ถือว่ามีความสำคัญ เพราะถือว่าเป็นตรวจสอบงบประมาณในขั้นต้น เพื่อลดความซ้ำซ้อนตรงตามยุทธศาสตร์ การจัดสรรที่รัฐบาลมอบนโยบายไว้ให้ ทำให้รัฐบาลสามารถกำหนดทิศทางการจัดสรร เม็ดเงินลงสู่งานกิจกรรม และโครงการตามยุทธศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมสำหรับ กระบวนการงบประมาณในขั้นการบริหารงบประมาณและการตรวจสอบประเมินผลนั้น เป็นเรื่องของการใช้งบประมาณที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับ ประเทศชาติมากที่สุด ดังนั้นความสำคัญของกระบวนการงบประมาณนั้นจะจบลงที่การใช้ งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

จากความหมายของงบประมาณข้างต้นสรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง เป็นการจัดการแผนงานและแผนเงินให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

ที่รัฐบาลได้มอบไว้ให้เป็นแนวทางตั้งแต่เริ่มการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อจัดท้าวิสดอุปกรณั ยุทโธปกรณ์ ตามแผนการพัฒนากะทรวง ทบวง กรม และส่วนงานราชการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ

3. กระบวนการงบประมาณ

กระบวนการงบประมาณได้มีการพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การใช้ระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ (รายบรรทัด) (Line – Item Budgeting) โดยใช้งบประมาณนี้ในห้วง พ.ศ. 2502 – 2524 มาสู่ระบบงบประมาณแบบวางแผนงาน (Planning – Programing – Budgeting System: PPBS) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 – 2542 ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนมาใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Base Budgeting) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – 2546 และปรับเปลี่ยนเป็นระบบการจัดทำงบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance – Based Budgeting: SPBB) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 – ปัจจุบัน ซึ่งเป็นวิวัฒนาการของการพัฒนาระบบการงบประมาณของไทย คือ พัฒนาที่เนื้อหาของการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นสอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล เพื่อพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่กำหนด ซึ่งในกระบวนการนี้ ประกอบไปด้วยการจัดเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การติดตามและประเมินผล จะพบว่าการจัดทำงบประมาณทั้ง 4 แบบ ที่ผ่านมามีจะทำให้รายละเอียดในกระบวนการทั้ง 4 กระบวนการ เปลี่ยนแปลงไปด้วตามเนื้อหาของงาน / โครงการที่เกิดขึ้นซึ่งจะมีผลต่อการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทั้ง 4 กระบวนการ ดังกล่าว

4. การจัดเตรียมงบประมาณ

ขั้นตอนในการจัดเตรียมงบประมาณ มีรายละเอียด และเทคนิคปลีกย่อย คือ ในขั้นการทบทวนงบประมาณ ขั้นการวางแผนงบประมาณ ขั้นการจัดทำงบประมาณ ในแต่ละปีจะมีหน่วยงานหลักอยู่ 4 หน่วยงานร่วมกันพิจารณา คือ สำนักงบประมาณ สำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง เพื่อกำหนดทิศทางในการจัดเตรียมงบประมาณ ซึ่งจะต้องคำนึงถึง GDP ของประเทศ สภาพเงินเฟ้อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการว่างงาน ภาระหนี้ของภาครัฐ การใช้หนี้ และแผนการก่อหนี้ทั้งภายในประเทศ

และต่างประเทศ ซึ่งปัจจัยดังกล่าว จะเป็นตัวชี้ว่ารัฐบาลควรจะต้องงบประมาณแบบใด ในแต่ละปี เช่น ตั้งเป็นงบขาดดุล สมดุล หรือเกินดุล จากสถิติที่ผ่านมาสำนักงานประมาณ จะตั้งงบประมาณแบบขาดดุล เพื่อให้มีการกู้เงินมาลงทุนในเรื่องนโยบายสาธารณะ เพื่อบริการประชาชนในเรื่องการบริการสาธารณะ 1) การกำหนดวงเงิน ในชั้นการจัดเตรียมงบประมาณหน่วยงานหลัก คือ สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย จะร่วมกันพิจารณาการรอบวงเงินประจำปีที่จะนำไปใช้เป็นตัวเลขของงบประมาณรายจ่ายปี พ.ศ. โดยจะคำนึงถึงเรื่องหลัก ดังนี้

ก. การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น

ข. แบบรายงานงบประมาณเพื่อขอใช้เงินคงคลัง

ค. การจัดทำประมาณการรายได้และรายงานการคลัง

ง. การจัดทำรายงานฐานะทางการเงินของกองทุนและเงินทุน

หมุนเวียน

จ. การจัดทำรายงานการเบิกจ่ายเงินกู้เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

ที่มา: คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2561, สำนักงานประมาณ

เมื่อได้กรอบวงเงินที่เหมาะสมแล้ว จะพิจารณาส่งจำนวนเงินงบประมาณประจำปีให้กับสำนักงานประมาณ เพื่อจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ต่อไป 2) การกำหนดปฏิทินงบประมาณ สำนักงานประมาณจะกำหนดปฏิทิน งบประมาณขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางให้กับทุกส่วนราชการนำไปปฏิบัติ ซึ่งจะกำหนดไว้แต่ละห้วงเวลา ดังนี้

ก. เดือนตุลาคม คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดแนวทาง การจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี คณะรัฐมนตรี รับพิจารณาข้อเสนอของสำนักงานประมาณเรื่อง การทบทวนเป้าหมาย ผลผลิต กิจกรรม โครงการ และตัวชี้วัด ผลสำเร็จ และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการจัดทำแผนบูรณาการทบทวนเป้าหมาย ตัวชี้วัดผลสำเร็จ ของแผนงานบูรณาการ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และ หน่วยงานอื่นทบทวนและปรับปรุง เป้าหมาย กลยุทธ์ ผลผลิต กิจกรรม โครงการ ตัวชี้วัดผลสำเร็จ ของกระทรวงและ หน่วยงานส่งให้สำนักงานประมาณหน่วยงานเจ้าภาพแผนบูรณาการ สำนักงานประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ทบทวน ปรับปรุง เป้าหมาย กลยุทธ์ ผลผลิต กิจกรรม โครงการ ตัวชี้วัดผลสำเร็จของแผนบูรณาการ หน่วยงานเจ้าภาพ แผนบูรณาการเป็นหน่วยรวบรวมผลการทบทวนส่งให้กับ สำนักงานประมาณ

ข. เดือนพฤศจิกายน สำนักงานประมาณร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ทบทวนและปรับปรุงฐานข้อมูลประมาณการรายรับ - รายจ่าย ล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาวโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเป้าหมาย และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. นายกรัฐมนตรีมอบนโยบาย การจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ...

ค. เดือนตุลาคม - มกราคม จัดทำข้อเสนอของงบประมาณรายจ่าย ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ... เบื้องต้น (Pre - Ceiling) ประกอบด้วยงบประมาณ 5 กลุ่มได้แก่ งบกลาง งบประมาณรายจ่าย กระทรวง / หน่วยงาน (Function) งบประมาณ รายจ่ายบูรณาการ (Agenda) งบประมาณรายจ่ายพื้นที่ (Area) และงบประมาณรายจ่าย บริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

ง. เดือนธันวาคม - มกราคม สำนักงานประมาณพิจารณาข้อเสนอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เบื้องต้น (Pre - Ceiling) เพื่อเสนอให้ นายกรัฐมนตรีรับทราบ

จ. เดือนตุลาคม - มกราคม การบูรณาการงบประมาณในมิติ ยุทธศาสตร์ (Agenda) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ฉ. เดือนตุลาคม - ธันวาคม การบูรณาการงบประมาณในมิติพื้นที่ (Area) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ช. เดือนตุลาคม - มกราคม กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกันพิจารณาประมาณการรายได้ กำหนดนโยบายและวงเงินงบประมาณรายจ่าย และโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ซ. เดือนมกราคม คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบาย งบประมาณ วงเงิน และโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ฉ. เดือนพฤศจิกายน – เมษายน จัดทำรายละเอียดงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ญ. เดือนเมษายน คณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบ
รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. พร้อมหลักเกณฑ์
การปรับปรุงงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ฎ. เดือนเมษายน – พฤษภาคม ปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

ฏ. เดือนพฤษภาคม คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
การปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
สำนักงบประมาณ จัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. และเอกสารประกอบงบประมาณ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. และเอกสารประกอบ
งบประมาณเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ฐ. พฤษภาคม – มิถุนายน สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. วาระที่ 1

ฑ. เดือนสิงหาคม – กันยายน สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ในวาระที่ 2 – 3

ด. เดือนกันยายน สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี นำร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกาศ
บังคับใช้เป็นกฎหมาย 3) การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี มีวัตถุประสงค์
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้เพียงพอสำหรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อนำไปจัดทำ
เอกสารประกอบ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแบบรายงานต่าง ๆ
ตามนัยพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
รวมถึงให้ได้ข้อมูลสำหรับจัดเตรียมคำชี้แจงฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติรวมถึง
ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สนใจทั่วไป ซึ่งมีแนวทางในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี
ดังนี้

ก. กรอบแนวคิดในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี
จะต้อง สอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีแผนงานในการกิจหลักของหน่วยงาน ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการ แผนพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งกรอบแนวคิดในการจัดทำคำของบประมาณ รายจ่ายประจำปีนี้ จะมีความแตกต่างกันในแต่ละปีตามนโยบายของรัฐบาล

ข. การจัดเตรียมข้อมูลการจัดทำคำของบประมาณ

ก) ในระดับกระทรวง กระทรวงควรแจ้งให้หน่วยงาน

ในสังกัดทราบแนวทางในการจัดทำคำของบประมาณที่จะต้องทำไว้ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของกระทรวงเป้าหมายการให้บริการของกระทรวง ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายยุทธศาสตร์ ของกระทรวงนโยบายของรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบหรือรัฐมนตรี เจ้าสังกัดนโยบาย ของกระทรวง โครงการสำคัญ ตามนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการบูรณาการ งบประมาณระหว่างกระทรวง และมิติพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

ข) ระดับหน่วยงาน หน่วยงานร่วมกับหน่วยงานย่อยในสังกัด

กองทุน / กองทุนหมุนเวียนรับทราบแนวนโยบายการจัดทำคำของบประมาณของหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดทำคำของบประมาณของกระทรวง นโยบายการจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บท ที่หน่วยงานเกี่ยวข้อง ซึ่งหน่วยย่อย ควรได้รับแนวทางในการจัดทำงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันคือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของหน่วยงาน เป้าหมายการ ให้บริการของหน่วยงาน ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์หน่วยงาน โครงสร้างผลผลิต โครงการ วัตถุประสงค์และกิจกรรมที่หน่วยงานต้องดำเนินการตามนโยบาย ของกระทรวง แผนงานในการกิจหลักของหน่วยงาน ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) หรือแผนแม่บท ของหน่วยงาน นโยบายของหัวหน้าหน่วยงานที่ต้องการดำเนินการ (จัดลำดับความสำคัญ ของโครงการ) แนวทางในการจัดทำคำของบประมาณในลักษณะบูรณาการ การบูรณาการ งบประมาณในมิติพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมไปถึงแผน แม่บทอื่นด้วย

ค) หน่วยงานพิเศษจัดทำคำของบประมาณเช่นเดียวกับหน่วย

ปกติ ยกเว้นแต่การเชื่อมโยงเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน สามารถเชื่อมโยงได้ เพียงเป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์เดียว ง) รายการงบกลาง (เฉพาะหน่วยที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

รายการงบกลาง) ให้หน่วยที่รับผิดชอบในรายการงบกลาง จัดทำคำขอของงบประมาณ เช่นเดียวกับของหน่วยงาน โดยให้เสนอถึงรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบหรือรัฐมนตรี เจ้าสังกัด โดยแสดงวัตถุประสงค์ และเหตุผล ความจำเป็น เหมือนกับวัตถุประสงค์ ของผลผลิตโครงการ การกำหนดรายการงบกลางต้องให้มีความสัมพันธ์กับเป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์หนึ่งรายการของงบกลางสามารถเชื่อมโยงเป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์ และนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพียงแนวทางเดียว

จ) กองทุนและเงินหมุนเวียนการของงบประมาณรายจ่าย ประจำปีของกองทุน/เงินหมุนเวียนใหม่หรือขยายเวลาการดำเนินงานให้ปฏิบัติตาม ระเบียบ แนวทาง และขั้นตอนที่กฎหมายหรือระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คำขอของงบประมาณต้องเชื่อมโยงเป้าหมาย กองทุน / เงินหมุนเวียนกับเป้าหมายการ ให้บริการหน่วยงานที่รับผิดชอบ กองทุน / เงินหมุนเวียน ไม่ได้อำนาจไว้ให้ประสานงาน กับผู้รับผิดชอบเพิ่มเติมเป้าหมายการให้บริการหน่วยงานให้ครอบคลุมกองทุนและการ กำหนดวัตถุประสงค์ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติในการเสนอ จัดตั้งกองทุน/เงินหมุนเวียนด้วย

4) การให้ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ภายหลังจากกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการต่าง ๆ ได้รับแนวทางการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แล้วจะกลับไปจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยตนเอง และส่งให้กับ สำนักงบประมาณ ตามเวลาที่กำหนด และสำนักงบประมาณจะได้จัดสรรงบประมาณ ตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติไว้ ให้กับส่วนราชการเป็นรายบรรทัด ตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณแล้วเสนอ ผลการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. กลับเข้าสู่คณะรัฐมนตรีอีกครั้ง หนึ่งในเดือนเมษายน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ รายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. พร้อมหลักเกณฑ์การปรับปรุงงบประมาณรายจ่ายประจำปี หลังจากที่ได้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว

สำนักงบประมาณจะส่งตัวเลขและงบประมาณราย บรรทัดให้กระทรวง ทบวง กรม ปรับปรุงงบประมาณแล้วส่งให้สำนักงบประมาณเพื่อยืนยัน และแก้ไขเนื้อหาใน งบประมาณ โดยไม่เปลี่ยนแปลงวงเงิน ซึ่งขั้นตอนหลังจากนี้ สำนักงบประมาณ จะจัดพิมพ์ ร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. เพื่อให้กับสภาผู้แทนราษฎรใช้ในการ พิจารณางบประมาณเป็นรายกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการในวาระต่อไป

5. การอนุมัติงบประมาณ

ในกระบวนการงบประมาณของไทยการอนุมัติงบประมาณถือเป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งเพราะงบประมาณจะถูกตรวจสอบโดยรัฐสภาโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ซึ่งมีการปฏิบัติ ดังนี้ รับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งพระราชบัญญัติ วุฒิสภาจะเป็นการพิจารณาขึ้นรับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

1. การพิจารณาวาระที่ 1 สภาผู้แทนราษฎร จะเป็นการพิจารณาในขั้นการรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งพระราชบัญญัติ วุฒิสภา จะเป็นขั้นพิจารณารับร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร

2. การพิจารณาวาระที่ 2 ขั้นแปรญัตติ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา จะพิจารณาโดยคณะกรรมการธิการเป็นรายมาตรา

3. การพิจารณาวาระที่ 3 ขั้นการลงมติ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา จะเป็นการพิจารณาโดยขั้นการลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับพระราชบัญญัติในส่วนของวุฒิสภา จะเป็นการพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับสภาผู้แทนราษฎรหรือมีการแก้ไขเพิ่มเติม

ก. สภาผู้แทนราษฎรวาระที่ 1 นายกรัฐมนตรีจะแถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร ด้วยเรื่องภาพรวมการถ่ายทอดศาสตร์การจัดสรรงบประมาณประจำปีและนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งกระทู้ซักถามข้อสงสัยในการจัดทำงบประมาณ และเมื่อนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้ตอบคำถามแล้วจะเป็นการลงคะแนนเสียงขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร เพื่อรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติเพื่อพิจารณาในวาระต่อไป หลังจากได้รับความเห็นชอบแล้ว รัฐบาลจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องขจัดความซ้ำซ้อน และลดงบประมาณบางรายการตามแนวทางการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี

ข. สภาผู้แทนราษฎรวาระที่ 2 เกิดขึ้นหลังจากที่ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้พิจารณางบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการแล้วเสร็จ โดยในวาระนี้จะเป็นการพิจารณางบประมาณเป็นรายมาตรา และขอความเห็นชอบเป็นรายมาตราไปซึ่งผู้ที่ตอบคำถามของรัฐสภา

คือ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีส่วนราชการคอยสนับสนุนข้อมูลอยู่หลังบัลลังก์ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ค. สภาผู้แทนราษฎรวาระที่ 3 จะเป็นการลงคะแนนในภาพรวมว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ กับพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หากผ่านความเห็นชอบจะเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายให้พระมหากษัตริย์ เป็นผู้ลงพระปรมาภิไธย เป็นกฎหมายใช้บังคับต่อไปแต่หากไม่ผ่านความเห็นชอบถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นตกไป ต้องใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีที่ผ่านมา มาเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นแทน

ง. วุฒิสภาวาระที่ 1 จะเป็นการพิจารณาในขั้นรับหลักการแห่งพระราชบัญญัติไว้พิจารณาหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หากผ่านการพิจารณาก็จะเข้าไปสู่ กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีวุฒิสภาต่อไป

จ. วุฒิสภาวาระที่ 2 จะเป็นการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีวุฒิสภา ควบคู่ไปพร้อม ๆ กับคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากการพิจารณางบประมาณของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกินเวลา 105 วัน และของวุฒิสภากินเวลา 20 วัน หากพิจารณาในระยะเวลา 20 วัน อาจไม่ทันต่อเวลาจึงต้องพิจารณาแบบคู่ขนานไปพร้อมกับสภาผู้แทนราษฎรจึงจะทันเวลา

ฉ. วุฒิสภาวาระที่ 3 เป็นการพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับสภาผู้แทนราษฎรหรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หากเห็นชอบ รัฐสภาจะทูลเกล้าฯ ถวายพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย บังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป แต่หากไม่ผ่านความเห็นชอบ รัฐสภานำเอาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีงบประมาณก่อนมาใช้เพื่อพราง เพื่อให้การบริหารรัฐกิจสามารถเดินไปได้โดยไม่สะดุด ซึ่งถือเป็นข้อดีเพราะถ้าไม่มีแนวทางในการใช้งบประมาณในปีที่ผ่านมา มาใช้เพื่อพราง ๆ แล้วรัฐบาลจะไม่มีงบประมาณมาใช้ในระบบราชการเช่นเดียวกับรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา ในยุคที่นายโอบามาเป็นประธานาธิบดี รัฐสภายังมีแนวคิดในการอนุมัติงบประมาณไม่แตกต่างจากที่ผ่านมา คือ มีการพิจารณาออกเป็น 2 สภา คือ สภาผู้แทนราษฎรและ

วุฒิสภา ซึ่งแต่ละสภามี 3 วาระ แตกต่างกันไปเนื้อหาของงบประมาณที่พิจารณาในแต่ละปีเท่านั้น ส่วนห้วงระยะเวลาคงเป็นไปตาม ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนด คือ สภาผู้แทนราษฎร 105 วัน และวุฒิสภา 20 วัน ซึ่งในบางปีมีข้อเสนอของสภาผู้แทนราษฎร ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุก 2 ปี แต่ยังมีได้นำมาปฏิบัติคงดำเนินการเช่นในอดีตที่ผ่านมา

6. การบริหารงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณจะให้ส่วนราชการทำแผนการใช้จ่ายเงินส่งให้ เพื่อดูว่าแต่ละงวดแต่ละไตรมาสมีความต้องการงบประมาณเท่าไร ซึ่งในบางปีสำนักงานงบประมาณจะส่งจ่ายเงินทั้งก้อนของส่วนราชการเพียงครั้งเดียวในบางปีจ่ายให้สองครั้ง ครั้งแรกประมาณร้อยละ 70 ของวงเงินที่ได้รับและครั้งที่สองส่งจ่ายที่เหลือให้กับส่วนราชการ และกำหนดเกณฑ์การเบิกจ่ายที่ต้องการไว้ด้วย เช่น แต่ละไตรมาสต้องการผลการเบิกจ่ายในภาพรวมร้อยละเท่าใด เพื่อให้ส่วนราชการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามที่ทางสำนักงานงบประมาณกำหนด เพื่อให้เม็ดเงินกระจายไปสู่ผู้ประกอบการโดยเร็ว ซึ่งมีผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศตามเป้าหมายที่รัฐบาลวางไว้เป็นการกระตุ้นการเติบโตของ GDP ของประเทศ

1. การจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินและปฏิบัติงาน หลังจากที่ตั้งงบประมาณผ่านวาระที่ 3 ไปแล้ว สำนักงานงบประมาณจะให้กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการทำแผนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประจำปี เป็นรายไตรมาสเพื่อให้สำนักงานงบประมาณได้จัดทำแผนการส่งจ่ายงบประมาณให้กับกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการเป็นรายไตรมาส ซึ่งในบางปีอาจจัดสรรที่เรียกว่า “เงินงวด” ให้ครั้งเดียวทั้ง 4 ไตรมาส บางปีจัดสรรเงินงวดแรกให้เพียง 2 ไตรมาสแรกก่อนส่วนไตรมาส 3 – 4 จัดสรรเงินงวดให้ในภายหลัง

2. การเบิกจ่ายในระบบ GFMIS ในปัจจุบัน กรมบัญชีกลางใช้ระบบ GFMIS เป็นระบบกลางในการเบิกจ่ายเป็นระบบปิดที่ไม่เชื่อมต่อกับระบบภายนอก เมื่อจะใช้งบประมาณมาแปลงเป็นตัวเงินจะต้องมาทำในระบบ GFMIS ซึ่งแต่ละส่วนราชการจะได้รับ TERMINAL ในการเข้าสู่ระบบ GFMIS โดยมีบัตรอนุมัติงบประมาณสำหรับเจ้าหน้าที่การเงินระดับสูงทำเป็น Key Card เพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับระบบ และจะมี Key Card สำหรับเจ้าหน้าที่ในการป้อนข้อมูล โดยจะต้องใช้ทั้งสองใบร่วมกันในการใช้งาน เพื่อเบิกเงินออกจากระบบ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

2.1 กระบวนการบันทึกการขอเบิกเงินผ่าน GFMIS

เป็นโปรแกรมการเบิกเงินต่าง ๆ จากระบบซึ่งประกอบไปด้วย

ก. รายการอนุมัติขอเบิกเงินเพื่อจ่ายตรงผู้ขายผ่านใบสั่งซื้อ +
สั่งจ้าง ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบพัสดุ วงเงินตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

ข. รายการขอเบิกเพื่อจ่ายตรงผู้ขายไม่ผ่านใบสั่งซื้อสั่งจ้าง
ได้แก่ การชำระค่าสาธารณูปโภค

ค. รายการขอเบิกเงินเพื่อจ่ายผ่านส่วนราชการให้แก่
บุคคลภายนอก ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ วงเงินต่ำกว่า 5,000 บาท

ง. รายการขอเบิกจ่ายผ่านส่วนราชการให้แก่บุคคลภายใน
หน่วยงาน ได้แก่ การเบิกค่าใช้จ่ายตามใบสำคัญ

จ. รายการขอเบิกเงินเดือนและเงินจ่ายเมื่อสิ้นเดือน

ฉ. รายการขอเบิกเงินเพื่อจ่ายให้ยืม

ช. รายการขอเบิกเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน

2.2 การเรียกรายงานในระบบเบิกจ่าย

ก. รายงานติดตามสถานะขอเบิก

ข. รายงานแสดงรายการเบิกจ่ายของหน่วยงาน

ค. รายงานสรุปรายงานการเบิกจ่ายของหน่วยงาน

2.3 กระบวนการบันทึกการขอจ่ายชำระเงิน

ก. ขจ. 05 จ่ายครั้งเดียว

ข. ขจ. 05 ทยอยจ่าย

2.4 การค้นหาเลขที่เอกสาร

3. การโอนเปลี่ยนแปลง

(1) การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายเพื่อใช้ในการดำเนินงาน

ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ
รายจ่ายให้ดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินการ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ
เพิ่มคุณภาพการให้บริการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยีหรือสนับสนุนการบริหารงาน
ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด รวมทั้งต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นหรือ
ความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า
ความโปร่งใสรวมทั้งต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง และเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ระดับชาติ การโอนและหรือการเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตามที่กล่าวแล้ว ต้องไม่ทำให้เป้าหมาย ผลผลิต หรือโครงการตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณหรือแผนงบประมาณเชิงบูรณาการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ลดลงในสาระสำคัญและต้องไม่ทำให้ค่าสาธารณูปโภคต่างชำระเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

(2) หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในงบรายจ่ายใด ๆ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกัน เพื่อจัดทำผลผลิตหรือโครงการตามเป้าหมายที่ระบุในเอกสารประกอบ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการเดิมให้บรรลุเป้าหมายการให้บริการกระทรวง หรือเป้าหมายตามแผนงบประมาณในเชิงบูรณาการ แต่ต้องไม่ก่อให้เกิดรายการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่กล่าวไปแล้วจะต้องไม่เป็นการกำหนดอัตราบุคลากรใหม่ รายการค่าที่ดินหรือเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และในกรณีที่เป็นการโอนเปลี่ยนแปลงเพื่อจัดหาครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างจะต้องมีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทสำหรับครุภัณฑ์และต่ำกว่า 10 ล้านบาท สำหรับสิ่งก่อสร้างสำนักงานงบประมาณ อาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติ เพื่อกำหนดขอบเขตหรือข้อจำกัดการโอน และหรือการเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายตาม (1) และ (2) ได้ตามความจำเป็น

(3) หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจ มีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่เหลือจ่ายในแผนงบประมาณเดียวกันจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว

ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ยกเว้นเป็นรายการค่าที่ดินหรือรายการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณและหากมีหนี้ค่าสาธารณูปโภคต่างชำระให้โอนไปชำระเป็นลำดับแรกก่อนตามลำดับ

(4) ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้รับการจัดสรรงบประมาณ สำหรับรายการครุภัณฑ์ หรือสิ่งที่มีใช้รายการก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณในงบรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการใด แต่ไม่อาจจัดหาได้ด้วยเหตุใดก็ตาม หัวหน้าส่วน

ราชการหรือหัวหน้าส่วนรัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายในงบรายจ่ายต่าง ๆ ภายใต้แผนงบประมาณเดียวกันหรือนำเงินนอกงบประมาณไปเพิ่มวงเงินรายการครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างนั้น ได้ไม่เกิน 20% ของวงเงินที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

กรณีรายการครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ไม่อาจจัดหาได้นั้น เป็นรายการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยมีเงินนอกงบประมาณสมทบอยู่แล้ว ให้ใช้เงินนอกงบประมาณ ไปเพิ่มได้ไม่เกิน 10% ของวงเงินรายการนั้น แต่หากเงินนอกงบประมาณมีไม่เพียงพอ และจะใช้เงินงบประมาณรายจ่ายไปเพิ่มให้เพิ่มได้ไม่เกิน 10% ของวงเงินในส่วนที่เป็นงบประมาณรายจ่าย รายการนั้น

รายการตาม (1) และ (2) ของการโอนเปลี่ยนแปลง หมายความว่ารายการที่ระบุไว้ในการจัดสรรงบประมาณ เว้นแต่ในกรณีที่รวมรายการครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างหลายหน่วยไว้ในรายการเดียวกัน ให้ถือว่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างหนึ่งหน่วยเป็นหนึ่งรายการ และคำว่า “หน่วย” หมายความว่า หน่วยที่สามารถนับได้

(5) การโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับ

การจัดสรรงบประมาณนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

(6) เมื่อหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ได้ใช้อำนาจตามที่ได้รับมอบ สังก่อน และหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามระเบียบนี้แล้ว ให้จัดทำและส่งรายงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ โดยไม่ชักช้า ตามแบบรายงานที่สำนักงบประมาณกำหนด แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน 15 วัน ตั้งแต่วันที่โอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย (ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ, 2548)

4. การเบิกจ่ายแทนกัน เป็นกระบวนการที่สนับสนุนที่สำคัญ

อย่างหนึ่ง ในกระบวนการบริหารการคลังและพัสดุ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามกระบวนการสร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน สามารถสร้างคุณค่าให้แก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน การเบิกจ่ายแทนกันคือการที่ส่วนราชการหนึ่งได้อิโณงบประมาณของตนเองไปให้อีกส่วนราชการอื่นจ่ายแทนตนเอง เพื่อให้เกิดการคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ

ข้อขยาย / ภารกิจการดำเนินงานด้านการบริหาร

งบประมาณของสถานศึกษาตามระบบการพัฒนากิจการบริหาร
รูปแบบนิติบุคคล มีรายละเอียดดังนี้ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556,
หน้า 56 – 72)

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตังงบประมาณ
เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรร
งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจาก
งบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับ
กองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะ
ของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำ
และจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน

และรายงาน

7. ระเบียบและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ

7.1 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณพ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2554 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2557 การบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับระบบและวิธีการจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ด้วยการจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ารวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบให้หน่วยปฏิบัติสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างยืดหยุ่นคล่องตัวสูง ให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผนงาน และแผนงานในเชิงบูรณาการที่กำหนดไว้โดยมีการจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหน่วย แผนการปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การรายงานผล และสอดคล้องกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐเพื่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายมีความรวดเร็ว คุ้มค่า โปร่งใส สามารถตรวจสอบและเปิดเผยต่อ สาธารณะได้

7.1.1 การใช้งบประมาณรายจ่ายตามระเบียบนี้ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องใช้จ่ายตามรายการประมาณรายจ่ายสำหรับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือที่ได้รับการจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายงบกลางรวมถึงที่ระบุในแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในแผนงานและหรือแผนงานในเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.2 ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้ารัฐวิสาหกิจรับผิดชอบต่อการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ที่ได้รับมอบอำนาจตามระเบียบนี้อย่างเคร่งครัด

7.1.3 รายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายรายการใดกำหนดให้เบิกจ่ายในประเภทงบรายจ่ายใด ให้เป็นไปตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่าย ตามงบประมาณที่สำนักงบประมาณกำหนด

7.1.4 สำนักงบประมาณอาจหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณตามระเบียบนี้หรือนอกเหนือจากระเบียบนี้ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็นรวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับการบริหารราชการแบบบูรณาการของคณะผู้แทนไทยในต่างประเทศ การบริหารงบประมาณที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐ ลักษณะพิเศษได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

7.1.5 ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดพิมพ์ข้อมูลเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำ และรับส่งข้อมูลโดยถูกต้องแล้วเป็นสำเนาเอกสารเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

7.1.6 ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนวันเริ่มต้นปีงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนด

7.1.7 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจแก้ไขรายละเอียดของรายการงบประมาณรายจ่ายที่ระบุในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณีได้ในส่วนที่ไม่กระทบต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในสาระสำคัญของรายการดังกล่าว

7.1.8 ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเร่งดำเนินการโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของแผนงาน แผนงานในเชิงบูรณาการผลผลิตหรือโครงการประเภทงบรายจ่ายและรายการในงบรายจ่ายที่ต้องดำเนินการในเขตพื้นที่จังหวัดยกเว้น งบบุคลากรประเภทเงินเดือนและค่าจ้างประจำไปยังสำนักเบิกส่วนภูมิภาคนั้น ๆ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้โดยไม่ชักช้า แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

7.1.9 การใช้รายจ่ายที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณหรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายในแต่ละงบรายจ่ายของแต่ละผลผลิตหรือโครงการภายใต้แผนงานหรือแผนงานในเชิงบูรณาการเดียวกันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

7.1.9.1 งบบุคลากรให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ที่สำนักงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ และให้ถัวจ่ายกันได้

7.1.9.2 งบดำเนินงานให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้และให้ถัวจ่ายกันได้เว้นแต่รายจ่ายประเภทค่าสาธารณูปโภคให้นำไปใช้จ่ายในประเภทอื่นภายในงบรายจ่ายนี้ได้ หากไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ

7.1.9.3 งบลงทุนให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ตามรายการและวงเงินที่ได้รับจากการจัดสรรงบประมาณหรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

7.1.9.4 งบเงินอุดหนุนให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายงบรายจ่ายนี้ ดังนี้

1) ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป ให้ใช้จ่ายตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนด

2) ประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ให้ใช้จ่ายตามรายการจำนวนเงินและรายละเอียดอื่นใดที่กำหนดในการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย

7.1.9.5 งบรายจ่ายอื่น ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่าย งบรายจ่ายนี้และให้เบิกจ่ายตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนดในการจัดสรรงบประมาณหรือการโอน และหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย

สรุปได้ว่า ระเบียบและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณ คือ การใช้เงินงบประมาณต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามแผนการปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์ คุ่มค่า รวมทั้งมอบอำนาจการบริหารรับผิดชอบปฏิบัติ บริหารงานงบประมาณได้อย่างคล่องตัว

7.2 สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2558 – 2560, หน้า 3 – 14) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ข้างต้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

7.2.1 ส่งเสริมการปฏิบัติงานตรวจสอบเชิงรุกและการตรวจสอบเชิงสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ รวมถึงการติดตามการดำเนินโครงการของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อฐานะการเงิน การคลังของประเทศ หรือเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นทั้งนี้เพื่อให้การจัดเก็บรายได้แผ่นดินและการใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและตอบสนองต่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชน

7.2.2 มุ่งเน้นการตรวจสอบในเชิงการป้องกัน มีการบูรณาการงานตรวจสอบ การเงิน ตรวจสอบการดำเนินงาน ตรวจสอบการบริหารพัสดุและบริการตรวจสอบสืบสวน และตรวจสอบ ด้านอื่นอย่างเป็นระบบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

7.2.3 ยกกระดับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินให้ทันสมัยสอดคล้องกับมาตรฐานสากลโดยการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการตรวจสอบและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรวมทั้งกำหนดให้มีการควบคุมคุณภาพงาน ตรวจสอบเพื่อให้ผลงานมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ

7.2.4 กำหนดมาตรการเร่งรัดให้หน่วยรับตรวจจัดส่งงบการเงินให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันตามเวลาที่กำหนดเพื่อตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงคลังหรือระบบบัญชีที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติให้ครบถ้วนภายในเวลาที่งานสอบบัญชีเอกชนเข้าร่วมตรวจสอบและรับรองงบการเงินของภาครัฐตามข้อตกลงและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

7.2.5 ส่งเสริมหน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการการป้องกันหรือควบคุมความเสียหาย วินัยงบประมาณและการคลังและการจัดวางระบบการควบคุมภายในที่ดีเพื่อให้การบริหารเงินแผ่นดินเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

7.2.6 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบัญญัติกฎหมายด้านการเงินการคลังหรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบข้อมูลการตรวจสอบอันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิกกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

7.2.7 สร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยกระตือรือร้นปรับทัศนคติและกระบวนการคิดให้บุคลากรยึดมั่นในความเป็นอิสระเป็นกลาง โปร่งใส เทียบธรรมข้อสัตย์สุจริตมีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพปฏิบัติงานคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

7.2.8 เร่งรัดพัฒนากระบวนการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลคุ้มค่าและทันต่อเหตุการณ์

7.2.9 พัฒนาระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณะ และงานที่เกี่ยวข้องถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในการจัดเก็บรายได้ การใช้จ่ายเงินแผ่นดินและตรวจเงิน ตลอดจนประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานการตรวจสอบที่เป็นที่เป็นประโยชน์เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (2558 – 2560, หน้า 3)

การบริหารงานงบประมาณเป็นกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทั้งในด้านการจัดเก็บรายได้แผ่นดินให้ครบถ้วนการป้องกันป้องปรามขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนเป็นกลไกในการกำกับควบคุมให้การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล คุ้มค่า ตอบสนองต่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน และสอดคล้องกับสถานะทางการเงินการคลังของประเทศ

7.3 ระเบียบการบริหารงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติระเบียบการบริหารงบประมาณตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ดังนี้

7.3.1 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

7.3.1.1 การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

7.3.1.2 เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

7.3.1.3 การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา

7.3.2 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

7.3.3 ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาโดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ให้เป็นไปตาม ที่กฎหมายกำหนด

7.3.4 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่ สถานศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

7.3.5 ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจ ในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุนการอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

7.3.6 ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ ราชพัสดุ ตามกฎหมายกำหนดและที่เป็นทรัพย์สินอื่นรวมทั้งจัดหารายได้จากบริการ ของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา

7.3.7 อสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลได้มาโดยมี ผู้อุทิศให้โดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษาไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

7.3.8 รายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สิน หรือจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้ เงินงบประมาณไม่เป็นรายได้ที่นำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

7.3.9 รายได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุเบี่ยงปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษาและเบี่ยงปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อ

7.3.10 ทรัพย์สินหรือจ้างทำดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณให้สถานศึกษาสามารถจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

7.3.11 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

7.3.11.1 จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน การศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนให้เท่าเทียมกัน

7.3.11.2 จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น

7.3.11.3 จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

7.3.11.4 จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษาโดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาทั้งนี้ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

7.3.11.5 จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเป็นสถานศึกษากำกับของรัฐหรือองค์การมหาชน

7.3.11.6 จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบียดำให้สถานศึกษาเอกชนเพื่อให้พึ่งตนเองได้

7.3.11.7 จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

7.3.12 ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคลครอบครัว องค์กรชุมชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังกัดอื่นตามความเหมาะสม และความจำเป็น

7.3.13 ให้มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาโดยหน่วยงานภายในและหน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอกหลักเกณฑ์ และวิธีการในการตรวจสอบ ติดตามและการ ประเมินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าระเบียบและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงาน งบประมาณต้องสอดคล้องกับระบบและวิธีการจัดการงบประมาณคุ้มค่าโปร่งใสสามารถ ตรวจสอบสอบและเปิดเผยต่อสาธารณะชนได้ใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณเกิดประโยชน์คุ้มค่าคล่องตัว และตรวจสอบ ติดตาม ประเมินการใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา

8. การบริหารงบประมาณโรงเรียนนิติบุคคล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วย เจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย ทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการ จัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวม ทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเน้นความเป็นอิสระในการ บริหารจัดการมีความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพทางที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้

อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยการบริหารจัดการงบประมาณโรงเรียน นิติบุคคล ภายใต้กรอบการดำเนินงานสำนักงบประมาณได้ดำเนินการปรับปรุงระบบ การจัดการงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมีความเป็นธรรม โปร่งใส ยึดหลักความเป็นอิสระ คล่องตัว ตรวจสอบได้

นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขต การปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจ ในด้านบริหารจัดการงบประมาณ การมีอิสระในการบริหารจัดการเกี่ยวกับพัสดุ การรับ บริจาคเงิน ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ระดมทุนและทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินการ ตามแผนยุทธศาสตร์ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาตาม กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจของตนไปยังสถานศึกษาผ่านกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ยึดหลักความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานจัดการทางการเงิน 7 ด้าน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนี้
 - 2.1 การวางแผนงบประมาณ
 - 2.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิต
 - 2.3 การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
 - 2.4 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
 - 2.5 การรายงานทางการเงินและผลดำเนินงาน
 - 2.6 การบริหารสินทรัพย์
 - 2.7 การตรวจสอบภายใน
3. ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ การงบประมาณ
4. มุ่งเน้นเสริมสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณ คล่องตัว โปร่งใส รับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงาน และทรัพยากร (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 56 – 59) ซึ่งประกอบไปด้วย

4.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการสำนักงานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

4.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4.4 การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

4.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

4.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

4.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจาก

งบประมาณ

4.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

4.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุน

4.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาเพื่อการศึกษา

4.11 การวางแผนพัสดุ

4.12 การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะทาง

ครุภัณฑ์

4.13 หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ

4.14 การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำ

และจัดหาพัสดุ

4.15 การจัดหาพัสดุ

4.16 การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

4.17 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

4.18 การเบิกเงินจากคลัง

4.19 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

4.20 การนำเงินส่งคลัง

4.21 การจัดทำบัญชีการเงิน

4.22 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

4.23 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558, หน้า 2) ระบุว่าการบริหารงบประมาณในการบริหารมาตรฐานการศึกษากับการศึกษาทุกระดับชั้นและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาไปเร่งเสริมเน้นให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน ดังนี้

1. งานการอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

2. งานพัฒนาระบบงานบริหารบุคคล

3. งานดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือและความสัมพันธ์ด้านการศึกษา

4. งานเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ สวัสดิการทั่วไป

5. งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงบประมาณของโรงเรียนนิติบุคคลภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติมต่าง ๆ มุ่งเน้นไปที่ความเป็นอิสระและคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยมีแนวทางและหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. ความเป็นอิสระในการบริหาร: โรงเรียนมีอำนาจและความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างคล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยไม่ต้องมีข้อจำกัดจากองค์กรภายนอกมากเกินไป

2. การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์: การจัดการงบประมาณต้องยึดหลักการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีการวางแผนและวัดผลที่ชัดเจน สามารถประเมินได้ว่าโรงเรียนมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

3. การกระจายอำนาจ: กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถาบันการศึกษามีอำนาจในการบริหารงานและจัดการงบประมาณ เพื่อสร้างความเท่าเทียมและเสมอภาคทางการศึกษา

4. การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ: ระบบการจัดการงบประมาณมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาและการระดมทุนจากภายนอก

5. การตรวจสอบและความโปร่งใส: ควรมีระบบการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรมีการรายงานผลการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบได้

6. การพัฒนาทักษะด้านการเงิน: โรงเรียนต้องพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานทางการเงินที่กำหนด เพื่อให้สามารถใช้จ่ายและบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การสนับสนุนความร่วมมือจากชุมชน: ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อเพิ่มโอกาสในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารงบประมาณในโรงเรียนนิติบุคคลจึงต้องอิงตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เพื่อให้การศึกษาเกิดคุณภาพและประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและชุมชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการบริหารงานการงบประมาณของโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลต้องยึดหลักโปร่งใส คล่องตัวดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว เป็นรูปธรรมเป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ ระดมทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์และสำเร็จของงานสูงสุดต่อคุณภาพผู้เรียนองค์กร และสถานศึกษามีความเป็นอิสระคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยการบริหารจัดการงบประมาณโรงเรียนนิติบุคคลภายใต้กรอบการดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาลนั้น เป็นสิ่งที่ไม่สามารถที่จะปฏิเสธที่จะนำมาสู่การปฏิบัติได้ เพราะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลนั้นได้นำมาซึ่งการพัฒนาองค์กรและการทำงานอย่างมีระบบอย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มศักยภาพ

1. ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ภาครณ สิริวรรณกุล (2561, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาลไว้ว่า หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐบาล ภาคเอกชนและภาคประชาชน ภายใต้แนวทางประชาธิปไตยและการเคารพในสิทธิมนุษยชน ซึ่งเชื่อมโยงกับความถูกต้อง เป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเสมอภาค การมีส่วนร่วม มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างสมดุลตลอดจนการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืนและมีเสถียรภาพ

จันทร์ศม ภูติอริยวัฒน์ (2560, หน้า 115) กล่าวว่า การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาจะทำให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร บุคลากรเต็มใจที่ให้พลังกายพลังใจอย่างเต็มที่กับงานที่ได้รับมอบหมาย มีความห่วงใยในความสำเร็จและแน่วแน่ ยืนหยัดต่อการเป็นสมาชิก มีความพึงพอใจที่จะทำปฏิบัติงานให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ มีขวัญกำลังใจและความยินดีที่จะปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ มีความสามัคคีรักใคร่ปรองดองปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร ตระหนักถึงความสำคัญของทำงานในระดับคุณภาพจากการได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตำแหน่งความรู้ความสามารถ รวมถึงการเสริมบรรยากาศสนับสนุนขององค์กรอื่นทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรมุ่งสู่ประสิทธิผลและคุณภาพสูงสุดขององค์กร

นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาลไว้ว่า หมายถึง หลักการหรือแนวทางการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ด้วยการดูแลผลประโยชน์ของส่วนรวม และการรักษาผลประโยชน์ของกันและกันระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชนและภาคประชาชนทั่วไป ที่ก่อให้เกิดระบบและการใช้กฎหมายที่ยุติธรรม มีความถูกต้อง มีความรับผิดชอบ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม สุจริตโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ใช้แนวทางประชาธิปไตย และเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งเมื่อนำไปใช้แล้วจะช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืนทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

นรมน ชันดี (2561, หน้า 27) ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เน้นความโปร่งใส ความยุติธรรม และการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นวรรตน์ อายุยืน (2561, หน้า 21) กล่าวว่า ธรรมาภิบาลคือหลักการบริหารการปกครองที่ดีทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เน้นการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และความโปร่งใส เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

ภาธรณ์ สิริวรรณกุล (2561, หน้า 18) นิยามว่า เป็นการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีภายใต้หลักประชาธิปไตย ที่เคารพสิทธิมนุษยชน และสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

วัฒนา สายเชื้อ (2561, หน้า 66) ให้ความหมายว่า ธรรมนูญเป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่สร้างความเข้มแข็งให้ระบบประชาธิปไตย และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ขจรศักดิ์ ว่องไว (2562, หน้า 23) กล่าวว่า Good Governance คือการบริหารจัดการสังคมทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเคารพสิทธิมนุษยชน

นิตยา คงเกษม (2562, หน้า 12) และถวิลวดี บุรีกุล (2562, หน้า 239) ให้ความหมายคล้ายกันว่า หมายถึงหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยนิตยานั้นที่การบริหารสังคม ส่วนถวิลวดีเน้นการบริหารทรัพยากรองค์กร

พงษ์พัฒน์ นารินทร์ (2563, หน้า 22 – 23) เน้นความสำคัญของการสร้างสมดุลระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สหัสพงศ์ พิทอนวร (2563, หน้า 19) กล่าวว่า เป็นหลักการบริหารที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชน

ชนะวิน แสงทามาศย์ (2564, หน้า 67) และวัชรเวศ วงษ์เฉลียง (2564, หน้า 20) เน้นการบริหารอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

ณัฐพัชร มั่นชิมะบุระ และสุวิมล โพธิ์กลิ่น (2565, หน้า 218) กล่าวถึงประโยชน์ในด้านการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างขวัญกำลังใจครู และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จากการศึกษาความหมายของหลักธรรมนูญ สรุปได้ว่า หลักธรรมนูญ หมายถึง หลักการบริหารการปกครองที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชนและประเทศชาติ เป็นการบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยการร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้างและกระบวนการการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เพื่อให้เกิดผลดีในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล

ในปัจจุบัน องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้เป็นกรอบการบริหารงาน โดยนักวิชาการได้เสนอแนวคิดสำคัญ ดังนี้

รุจิรา แจ่มแสงทอง (2559, หน้า 47) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางการบริหารทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างเป็นระบบ เน้นความเที่ยงธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วัฒนกรณ์ จีवालักษณ์ (2560, หน้า 45) เสนอว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นระบบการบริหารจัดการแบบใหม่ที่เปลี่ยนจากการรวมศูนย์อำนาจสู่การกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

บุญเกิด พรภิญโญยิ่ง (2561, หน้า 13) เน้นย้ำว่า ธรรมาภิบาล คือการปกครองด้วยหลักธรรมและความถูกต้อง เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งและเป็นธรรม

พัชรี สีโรส และคณะ (2561, หน้า 241) อธิบายว่า ธรรมาภิบาลเป็นหลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งสร้างความเป็นธรรม ความสุจริต และประสิทธิภาพผ่านกลไกการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, หน้า 20) กล่าวเสริมว่า หลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นประสิทธิภาพ การตอบสนองความต้องการ และความรับผิดชอบต่อสังคม

สรุปแนวคิด: หลักธรรมาภิบาลเป็นกรอบการบริหารที่ผสมผสานหลักนิติธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

3. ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล (Good Governance) เป็นหลักการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกระดับและหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยสร้างความเป็นธรรม ความสงบสุข และความเจริญรุ่งเรืองในองค์กร นักวิชาการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลไว้ดังนี้

สุกานดา สุไลมาน (2560, หน้า 75) กล่าวว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในยุคปฏิรูป

การศึกษาและการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล ซึ่งจะช่วยให้สถานศึกษาบรรลุวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้

นรมน ชันดี (2561, หน้า 29) ซึ่งเห็นว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นกรอบ สำคัญสำหรับการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

นวรรตน์ อายุเย็น (2561, หน้า 34) เน้นย้ำว่า ธรรมาภิบาลเป็นทั้ง หลักการพื้นฐานและยุทธศาสตร์ระดับชาติที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยสร้างความโปร่งใส และความเป็นธรรมในการทำงาน นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

พัชรี ลิโรส และคณะ (2561, หน้า 21) ระบุว่า ธรรมาภิบาล มีความสำคัญในทุกขั้นตอนของการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านการจัดสรรทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีความรับผิดชอบ

พระครูโพธิกิตติคุณ (กิตติพงษ์ สุบุญโญ) (2561, หน้า 51) อธิบายว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลจะนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชน และเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานของภาครัฐ

ขจรศักดิ์ ว่องไว (2562, หน้า 25) กล่าวถึงความสำคัญของ ธรรมาภิบาลในฐานะเครื่องมือสำคัญสำหรับการกำหนดนโยบายและการสร้างความ ร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์รักษ์ (2563, หน้า 29) ยืนยันว่า การบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่อาจปฏิเสธได้ เพราะช่วยให้องค์กรพัฒนาอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ

แก้วกาญจน์ กิมานุวัฒน์ (2564, หน้า 43 – 44) สรุปว่า ธรรมาภิบาล เป็นหลักการพื้นฐานที่ช่วยสร้างความเป็นธรรมในสังคม ลดปัญหาการทุจริต และส่งเสริม จริยธรรมในทุกด้าน

สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญในทุกภาคส่วนของสังคม ช่วยสร้างระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความสงบสุขของสังคมโดยรวม

4. องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล ไว้ดังนี้

กมลวรรณ ศรีม่วง (2560, หน้า 21 – 22) ได้กล่าวไว้ว่า
ธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านหลักนิติธรรม
2. ด้านหลักคุณธรรม
3. ด้านหลักความโปร่งใส
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ
6. ด้านหลักความคุ้มค่า

นรมน ชันดี (2561, หน้า 39 – 40) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาล
เป็นหลักในการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยยึดหลัก 6 หลัก ดังนี้

1. นิติธรรม เป็นการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ทันสมัย เทียบธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและบุคลากรในสถานศึกษา โดยบุคลากรทุกคนมีการยินยอมพร้อมใจถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ เหล่านั้นร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมที่มีการปกครองภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา
2. คุณธรรม เป็นการยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงามมีการสร้างค่านิยมที่ดีงามให้บุคลากรในสถานศึกษาถือปฏิบัติ โดยมีความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทน ชยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่หมู่คณะ สังคมส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกคนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยติดตัว รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรด้วยความเป็นธรรมและพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ด้วยความยุติธรรม
3. ความโปร่งใส เป็นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกในการทำงานของสถานศึกษาให้มีความโปร่งใส มีการเปิดให้ประชาชนมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในสถานศึกษาได้อย่างตรงไปตรงมาและสะดวก ตลอดจนมีระบบ

หรือกระบวนการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้และมีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

4. การมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับรู้กิจกรรมของสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม มีการร่วมเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจในปัญหาสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งมีการแจ้งความเห็นการได้ส่วนสาธารณะ การประชาสัมพันธ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ ช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. ความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การใส่ใจปัญหาของสถานศึกษา กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ดำเนินถึงส่วนรวมมากกว่าตนเอง ตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่เป็นอย่างดี การงานที่รับผิดชอบอยู่ และพร้อมจะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่รวมทั้งการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

6. ความคุ้มค่า เป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยปลูกฝังให้บุคลากรในสถานศึกษามีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าและสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้สถานที่ ซ่อมแซม อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ มีบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันในระดับต่าง ๆ รวมทั้งรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

นวัรัตน์ อายุยืน (2561, หน้า 34) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดีมี 10 องค์ประกอบได้แก่

1. ประสิทธิภาพ
2. ประสิทธิผล
3. การตอบสนอง
4. ภาระรับผิดชอบ / สามารถตรวจสอบได้
5. เปิดเผย / โปร่งใส
6. หลักนิติธรรม
7. ความเสมอภาค
8. การมีส่วนร่วม / การพยายามแสวงหาฉันทามติ
9. การกระจายอำนาจ

10. คุณธรรม / จริยธรรม

วัฒนา สายเชื้อ (2561, หน้า 95) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของ
ธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักการมีส่วนร่วม
4. หลักความรับผิดชอบ
5. หลักความโปร่งใส
6. หลักความคุ้มค่า

สถาบันพระปกเกล้า (2561) นำเสนอว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นการ
บริหารจัดการที่ดี เป็นหลักในการนำมาปกครองประเทศให้เกิดความสงบสุขโดยยึดหลัก
พื้นฐาน 6 ประการ คือ

1. นิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรมการ
ดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายการ กำหนดกฎกติกาและมีการปฏิบัติตามกฎ
กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของประชาชน
2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามการ
ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์
จริงใจขยันอดทนมีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย
3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจ
ซึ่งกันและกัน ของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์กร
ให้มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชน
มีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็นตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วย
วิธีการแสดงความคิดเห็นการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐการทำประชาพิจารณ์
การร่วมลงประชามติหรืออื่น ๆ ที่เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่
ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมการใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการ
กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้า
ที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมโดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

นิตยา คงเกษม (2562, หน้า 12) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่การตรากฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎหมายและผู้ปฏิบัติตามตลอดจนทุกคนในสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย
2. หลักคุณธรรม ได้แก่การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบตลอดจนมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจ
3. หลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกเปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ไม่บิดเบือนหรือปิดบังบางส่วน
4. หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่การเปิดโอกาสให้ให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เราทำทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมรับผิดชอบ
5. หลักความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบแล้วยังต้องสร้างกระบวนการให้หน่วยงานต่าง ๆ มาตรวจสอบได้ว่าการดำเนินงานของเราโปร่งใสจริง
6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ้มค่า คุ้มเวลา คุ้มแรงงาน

เอกชาติรี สุขเสน (2562, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ธรรมาภิบาลมี 6 หลัก ดังนี้

1. ความโปร่งใส (Transparency) มีองค์ประกอบที่มีความหมายเดียวกันดังนี้ 1) โปร่งใส 2) หลักความโปร่งใส 3) มีความโปร่งใส 4) หลักความบริสุทธิ์ / โปร่งใส 5) ด้านความโปร่งใส 6) ด้านหลักความโปร่งใส 7) ความสุจริตและโปร่งใส 8) ด้านหลักความโปร่งใส 9) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
2. นิติธรรม (Rule of Law) มีองค์ประกอบที่มีความหมายเดียวกันดังนี้ 1) มีคุณธรรม 2) ยุติธรรม 3) หลักคุณธรรม 4) ประชาชนมีความรู้สึกรู้ว่าเป็นสิ่งที่

ชอบธรรม และให้การยอมรับ 5) ส่งเสริมความเป็นธรรม 6) การดำเนินการตามนิติธรรม
 7) หลักคุณธรรม 8) หลักความยุติธรรม 9) ด้านนิติธรรมและความชอบธรรม
 10) ด้านคุณธรรมหรือจรรยาบรรณและจริยธรรม 11) ด้านความยุติธรรมหรือความ
 เสมอภาค 12) ด้านนิติธรรม 13) ด้านหลักคุณธรรม 14) กลไกทางการเมืองที่ชอบธรรม
 15) กฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน 16) การทำงานโดยสุจริตและชอบธรรม 17) ทำงานให้
 สังคมตามแนวทางแห่งจริยธรรมและความถูกต้อง 18) ความชอบธรรม
 19) การดำเนินการตามนิติธรรม 20) ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม

3. การมีส่วนร่วม (Participation) มีองค์ประกอบที่มีความหมาย
 เดียวกันดังนี้ 1) หลักการมีส่วนร่วม 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านหลักการมีส่วนร่วม
 4) ทำงานโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน 5) การมีส่วนร่วม
 ของสาธารณชน 6) การมุ่งเน้นนั้นตาม

4. พันธะรับผิดชอบ (Accountability) มีองค์ประกอบที่มีความ
 ความหมาย เดียวกันดังนี้ 1) หลักความรับผิดชอบ 2) หลักความพร้อมรับผิด
 3) ด้านความพร้อมรับผิดชอบหรือความรับผิดชอบ 4) ด้านหลักความรับผิดชอบ
 5) พันธะความรับผิดชอบ ต่อสังคม 6) รับผิดชอบ 7) ด้านหลักความ รับผิดชอบ
 8) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ 9) ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
 10) ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ 11) ภาระรับผิดชอบ

5. ความคุ้มค่า (Value of Money) มีองค์ประกอบที่มีความหมาย
 เดียวกันดังนี้ 1) หลักความคุ้มค่า 2) หลักความคุ้มค่า 3) หลักความคุ้มค่า 4) หลักความ
 คุ้มค่า 5) ด้านหลักความคุ้มค่า 6) ด้านหลักความคุ้มค่า 7) หลักความเหมาะสม

6. ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ (Effectiveness & Efficiency)
 มีองค์ประกอบที่มีความหมายเดียวกันดังนี้ 1) ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ
 2) ประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) มีประสิทธิภาพ
 5) หลักพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการ

วันทิตี ภูธรระมะ (2563, หน้า 29) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาล
 ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ซึ่งประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ
 และ 10 หลักการย่อย ดังนี้

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effective) และหลักการตอบสนอง (Responsive)

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วยหลักภาระรับผิดชอบ / สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หลักความเปิดเผย / โปร่งใส (Transparency) หลักนิติธรรม (Rule of Law) และหลักความเสมอภาค (Equity)

3. ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วยหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) และหลักการมีส่วนร่วม / การมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation / Consensus Oriented)

4. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วยหลักคุณธรรม / จริยธรรม (Morality / Ethics)

แก้กฎหมายกฤษฎีกา (2564, หน้า 46 - 47) ได้กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลที่สำคัญมี 10 องค์ประกอบได้แก่

1. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำหรือการตัดสินใจของตนเอง รวมถึงการใส่ใจปัญหาของหน่วยงาน และมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา

2. หลักการกระจายอำนาจ หมายถึง การมอบอำนาจในหน้าที่ ความรับผิดชอบ การตัดสินใจ การสั่งการ การบริหาร การดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน การกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน การตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

4. หลักประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการดำเนินการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกและลดค่าใช้จ่าย ตลอดจนมีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อลดภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

5. หลักความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตตรงไปตรงมา มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปรับปรุงระบบการบริหารงานให้มีความโปร่งใส และชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย

6. หลักประสิทธิผล หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่บรรลุ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ มีการวางแผนเป้าหมาย การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผลและพัฒนา ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

7. หลักการตอบสนอง หมายถึง การให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง ความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทั่วถึง

8. หลักความเสมอภาค หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับการ บริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยก ไม่เลือกปฏิบัติ มุ่งสร้างความเท่าเทียมกัน ระหว่างบุคคล การได้รับประโยชน์ และความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งต้อง คำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงการบริการสาธารณสุขของกลุ่มบุคคล ผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

9. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีศีลธรรมและจริยธรรมมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร

10. หลักนิติธรรม หมายถึง การดำเนินงานที่ยึดถือกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อตกลงในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติร่วมกัน อย่างเสมอภาค รวมถึงการใช้อำนาจในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ชนะวิน แสงทามาศย์ (2564, หน้า 68) ได้กล่าวไว้ว่า

หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการคือ

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม

5. หลักความรับผิดชอบ

6. หลักความคุ้มค่า

วัชรเศ วรณเจลีง (2564, หน้า 31 – 33) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของธรรมาภิบาลประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักประสิทธิภาพ
2. หลักประสิทธิผล
3. หลักการตอบสนอง
4. หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้
5. หลักความเปิดเผยและโปร่งใส
6. หลักนิติธรรม
7. หลักความเสมอภาค
8. หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ
9. หลักการกระจายอำนาจ
10. หลักคุณธรรมและจริยธรรม

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียแปซิฟิกแห่งสหประชาชาติ (UNESCAP, 2009) ได้แสดงองค์ประกอบของธรรมาภิบาลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (Participation)
2. นิติธรรม (Rule of Law)
3. ความโปร่งใส (Transparency)
4. การตอบสนอง (Responsiveness)
5. พันธะรับผิดชอบ (Accountability)
6. ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล (Effectiveness & Efficiency)
7. ความเสมอภาค / ความเที่ยงธรรม (Equity & Inclusiveness)
8. การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล ที่ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการในการบริหารงานงบประมาณ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ผู้วิจัยจึงนำองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานงบประมาณ ดังนี้

1. หลักคุณธรรมในการบริหารงานงบประมาณ

1.1 แนวคิดพื้นฐาน

หลักคุณธรรมในการบริหารงบประมาณ หมายถึง การใช้ทรัพยากรทางการเงินอย่างมีจริยธรรม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดขององค์กรและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

1.2 องค์ประกอบสำคัญ

1.2.1 ความโปร่งใสทางการเงิน

1.2.1.1 การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณอย่างครบถ้วน

1.2.1.2 ระบบรายงานการใช้จ่ายที่ตรวจสอบได้

1.3 ความรับผิดชอบต่อทางคลัง

1.3.1 การใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

1.3.2 ระบบติดตามและประเมินผลการใช้จ่าย

1.4 ความเป็นธรรมในการจัดสรร

1.4.1 เกณฑ์การจัดสรรที่ชัดเจนและเป็นกลาง

1.4.2 การพิจารณาความจำเป็นอย่างรอบด้าน

1.5 แนวปฏิบัติที่ดี

1.5.1 การวางระบบควบคุม

1.5.2 จัดทำคู่มือการเบิกจ่าย

1.5.3 กำหนดขั้นตอนการอนุมัติที่ชัดเจน

1.5.4 มีคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่าย

1.6 การสร้างวัฒนธรรมองค์กร

1.6.1 ฝึกอบรมด้านจริยธรรมทางการเงิน

1.6.2 ส่งเสริมจิตสำนึกการประหยัด

1.6.3 มีช่องทางร้องเรียนการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม

1.7 การมีส่วนร่วม

1.7.1 เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ เสนอความต้องการ

1.7.2 จัดทำรายงานการใช้จ่ายให้หน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องทราบ

1.7.3 รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ

1.8 ตัวชี้วัดประสิทธิผล

1.8.1 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1.8.1.1 อัตราการใช้จ่ายตามแผน

1.8.1.2 จำนวนโครงการที่ใช้งบประมาณ

ตามวัตถุประสงค์

1.8.1.3 จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้จ่าย

1.8.2 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

1.8.2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

1.8.2.2 ระดับความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้เสีย

1.8.2.3 ความเหมาะสมของผลลัพธ์ต่อเงินที่ลงทุน

1.8.3 แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.8.3.1 ปรับปรุงระบบดิจิทัล

1.8.3.2 ระบบติดตามงบประมาณออนไลน์

1.8.3.3 แพลตฟอร์มรายงานการใช้จ่ายแบบเรียลไทม์

1.8.4 สร้างเครือข่ายตรวจสอบ

1.8.4.1 คณะกรรมการตรวจสอบจากหลายภาคส่วน

1.8.4.2 ระบบการรายงานผลการใช้จ่ายต่อสาธารณะ

1.8.5 พัฒนาบุคลากร

1.8.5.1 หลักสูตรการบริหารงบประมาณ

อย่างมีจริยธรรม

1.8.5.2 ระบบการประเมินสมรรถนะด้านการบริหาร

การเงิน การบริหารงบประมาณอย่างมีคุณธรรมจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและนำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. หลักนิติธรรมในการบริหารงานงบประมาณ: กรอบการปฏิบัติเพื่อความโปร่งใสและความรับผิดชอบ

2.1 มิติใหม่ของนิติธรรมทางการคลัง

หลักนิติธรรมในการบริหารงานงบประมาณสมัยใหม่ประกอบด้วย 4 มิติหลักที่สัมพันธ์กัน

	2.1.1 มิติกฎหมาย
	2.1.1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายคลังและระเบียบ
ทางการเงินอย่างเคร่งครัด	
	2.1.1.2 การปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับบริบท
ปัจจุบัน	
	2.2 มิติกระบวนการ
	2.2.1 การออกแบบระบบการใช้งบประมาณที่ตรวจสอบได้
	2.2.2 การสร้างกลไกการทบทวนนโยบายการเงิน
อย่างสม่ำเสมอ	
	2.3 มิติวัฒนธรรมองค์กร
	2.3.1 การปลูกฝังจิตสำนึกการปฏิบัติตามกฎหมายคลัง
	2.3.2 การสร้างค่านิยมความซื่อตรงทางการเงิน
	2.4 มิติเทคโนโลยี
	2.4.1 การนำระบบดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพ
การตรวจสอบ	
	2.4.2 การใช้แพลตฟอร์มการรายงานผลแบบเรียลไทม์
	2.5 กลยุทธ์การนำไปปฏิบัติ
	2.5.1 ระบบธรรมาภิบาลทางการเงิน
	2.5.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการใช้จ่าย
	2.5.1.2 พัฒนาแพลตฟอร์มติดตามงบประมาณ
แบบบูรณาการ	
	2.5.2 จัดทำดัชนีชี้วัดความโปร่งใสทางการเงิน
	2.5.2.1 กระบวนการมีส่วนร่วม
งบประมาณ	1) จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรร
	2) พัฒนาช่องทางรายงานการใช้จ่าย
ที่เข้าถึงง่าย	3) สร้างเครือข่ายผู้ตรวจสอบจากภาคประชาชน

2.6 การเสริมสร้างศักยภาพ

2.6.1 หลักสูตรพัฒนาทักษะการบริหารงบประมาณ

ตามกฎหมาย

2.6.2 ระบบพี่เลี้ยงทางการคลังสำหรับผู้ปฏิบัติงานใหม่

2.6.3 โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กร

2.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จแบบองค์รวม

2.7.1 ตัวชี้วัดเชิงโครงสร้าง

2.7.1.1 จำนวนกลไกควบคุมภายในที่จัดตั้งขึ้น

2.7.1.2 อัตราการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบ

2.7.2 ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ

2.7.2.1 ระยะเวลาการดำเนินงานตามขั้นตอน

2.7.2.2 จำนวนครั้งของการทบทวนนโยบาย

2.7.3 ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์

2.7.3.1 ระดับความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย

2.7.3.2 ดัชนีความโปร่งใสทางการเงินขององค์กร

2.7.4 แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.7.5 การสร้างระบบนิเวศทางการคลัง

2.7.5.1 พัฒนาเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายคลัง

2.7.5.2 จัดตั้งศูนย์ความรู้ทางการเงินและการคลัง

2.7.6 นวัตกรรมการกำกับดูแล

2.7.6.1 การใช้บล็อกเชนในการตรวจสอบการใช้จ่าย

2.7.6.2 ระบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง

2.7.7 การสร้างวัฒนธรรมองค์กร

2.7.7.1 โครงการยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎหมายคลังดีเด่น

2.7.7.2 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกทางการเงิน

อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการบริหารงานงบประมาณตามหลักนิติธรรมนี้มุ่งสร้างระบบที่ยั่งยืน โดยผสมผสานระหว่างกรอบกฎหมายที่ชัดเจน กระบวนการที่โปร่งใส

และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้
ทรัพยากรทางการเงินขององค์กร

3. หลักความโปร่งใสในการบริหารงานงบประมาณ:

กรอบการสร้างความเชื่อมั่นทางการคลัง

3.1 นิยามเชิงปฏิบัติการสมัยใหม่

หลักความโปร่งใสทางการคลังในยุคดิจิทัลประกอบด้วย

4 องค์ประกอบหลัก:

1. การเปิดเผยข้อมูลอย่างรอบด้าน
 - 1.1 ข้อมูลงบประมาณรายไตรมาส
 - 1.2 รายงานการใช้จ่ายโครงการสำคัญ
 - 1.3 เอกสารการประชุมคณะกรรมการงบประมาณ
 2. การเข้าถึงได้ง่าย
 - 2.1 แพลตฟอร์มดิจิทัลที่ใช้งานสะดวก
 - 2.2 ภาษาที่เข้าใจง่ายสำหรับประชาชน
 - 2.3 ระบบแสดงผลข้อมูลแบบอินเตอร์แอคทีฟ
 3. การตรวจสอบได้
 - 3.1 ระบบติดตามการใช้จ่ายแบบเรียลไทม์
 - 3.2 กลไกการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล
 - 3.2 ช่องทางร้องเรียนและสอบถาม
 4. ความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์
 - 4.1 รายงานผลสัมฤทธิ์โครงการ
 - 4.2 การประเมินความคุ้มค่าทางการเงิน
 - 4.3 ระบบติดตามผลการดำเนินงาน
- 3.2 กลยุทธ์การนำไปปฏิบัติ
- 3.2.1 ระบบเปิดเผยข้อมูลทางการคลัง
 - 3.2.1.1 พัฒนาแพลตฟอร์ม Open Budget
 - 3.2.1.2 จัดทำข้อมูลงบประมาณในรูปแบบ Machine –
readable
 - 3.2.1.3 ระบบแสดงผลข้อมูลแบบ Data Visualization

3.2.2 กระบวนการมีส่วนร่วม

3.2.2.1 จัดเวทีสาธารณะรับฟังความคิดเห็น

3.2.2.2 ระบบรับข้อเสนอแนะออนไลน์

3.2.2.3 คณะกรรมการตรวจสอบจากหลายภาคส่วน

3.2.3 การสร้างวัฒนธรรมความโปร่งใส

3.2.3.1 โครงการฝึกอบรมด้านจริยธรรมทางการคลัง

3.2.3.2 ระบบยกย่องหน่วยงานที่มีความโปร่งใส

3.2.3.3 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกสำหรับบุคลากร

3.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

3.3.1 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

จำนวนครั้งของการเปิดเผยข้อมูล

3.3.1.1 อัตราการเข้าถึงข้อมูลงบประมาณ

3.3.1.2 จำนวนผู้ใช้ระบบตรวจสอบออนไลน์

3.3.2 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

3.3.2.1 ดัชนีความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

3.3.2.2 ระดับความเข้าใจข้อมูลทางการคลัง

3.3.2.3 ดัชนีความเชื่อมั่นในระบบงบประมาณ

3.3.3 ตัวชี้วัดเชิงนวัตกรรม

3.3.3.1 จำนวนแอปพลิเคชันที่พัฒนาจากข้อมูลเปิด

3.3.3.2 ระดับการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน

3.3.3.3 จำนวนนวัตกรรมการรายงานผล

3.4 แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.4.1 การยกระดับเทคโนโลยี

3.4.2 การใช้ AI ในการวิเคราะห์ข้อมูลงบประมาณ

3.4.3 ระบบรายงานผลอัตโนมัติ

3.4.4 แพลตฟอร์มข้อมูลเปิดแบบบูรณาการ

3.5 การเสริมสร้างศักยภาพ

3.5.1 หลักสูตรการบริหารงบประมาณแบบเปิด

3.5.2 โครงการพัฒนาผู้นำด้านความโปร่งใส

3.5.3 ระบบพี่เลี้ยงทางการคลังสำหรับองค์กร

3.6 การสร้างเครือข่าย

3.6.1 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

3.6.2 การสร้างชุมชนนักปฏิบัติด้านงบประมาณเปิด

3.6.3 เครือข่ายผู้ตรวจสอบอิสระ

แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักความโปร่งใสนี้มุ่งสร้างระบบที่ตรวจสอบได้และสร้างความเชื่อมั่น โดยผสมผสานระหว่างนวัตกรรมเทคโนโลยีกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ทรัพยากรทางการเงินขององค์กร

4. แนวทางการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในการบริหารงาน

งบประมาณ

4.1 แนวคิดเชิงระบบ

การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณควรประกอบด้วย

3 ระดับการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน

1. การให้ข้อมูล (Information Sharing)

1.1 แพลตฟอร์มเผยแพร่ข้อมูลงบประมาณ

แบบเข้าใจง่าย

1.2 ระบบแจ้งเตือนการเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงิน

1.3 คู่มืออธิบายกระบวนการงบประมาณสำหรับ

ประชาชน

2. การปรึกษาหารือ (Consultation)

2.1 เวทีสนทนาสาธารณะเรื่องการจัดสรร

งบประมาณ

2.2 กลไกรับฟังความคิดเห็นออนไลน์

2.3 การสำรวจความต้องการด้านงบประมาณ

จากกลุ่มต่าง ๆ

3. การตัดสินใจร่วม (Co – decision Making)

3.1 คณะกรรมการงบประมาณที่มีผู้แทน

จากหลายภาคส่วน

แบบมีส่วนร่วม

ออนไลน์

3.2 กระบวนการจัดลำดับความสำคัญโครงการ

3.3 กลไกการอนุมัติโครงการระดับชุมชน

4.2 กลไกการดำเนินงาน

4.2.1 ระบบดิจิทัลเพื่อการมีส่วนร่วม

4.2.1.1 แอปพลิเคชันติดตามงบประมาณแบบเรียลไทม์

4.2.1.2 แพลตฟอร์มเสนอโครงการด้านงบประมาณ

4.2.1.3 ระบบลงคะแนนความสำคัญของโครงการ

4.2.2 กระบวนการมีส่วนร่วมแบบเป็นขั้นตอน

4.2.2.1 ขั้นตอนเตรียมการ

- 1) กำหนดประเด็นการมีส่วนร่วมที่ชัดเจน
- 2) ออกแบบวิธีการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม
- 3) เตรียมข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้เข้าร่วม

4.2.2.2 ขั้นตอนดำเนินการ

- 1) จัดกระบวนการมีส่วนร่วมหลากหลายรูปแบบ
- 2) บันทึกและวิเคราะห์ความคิดเห็น
- 3) สรุปประเด็นสำคัญ

4.2.2.3 ขั้นตอนติดตามผล

- 1) แจ้งผลการนำเสนอไปปฏิบัติ
- 2) รายงานความคืบหน้า
- 3) ประเมินผลกระบวนการมีส่วนร่วม

4.3 ตัวชี้วัดประสิทธิผล

4.3.1 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

4.3.1.1 จำนวนผู้เข้าร่วมกระบวนการ

4.3.1.2 จำนวนข้อเสนอที่ได้รับการนำไปปฏิบัติ

4.3.1.3 อัตราการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล

4.3.2 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

4.3.2.1 ระดับความหลากหลายของผู้เข้าร่วม

4.3.2.2 ความลึกซึ้งของการมีส่วนร่วม

4.3.2.3 ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

4.3.3 ตัวชี้วัดเชิงผลกระทบ

4.3.3.1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายจากข้อเสนอ

4.3.3.2 ระดับความไว้วางใจในระบบงบประมาณ

4.3.3.3 ความยั่งยืนของโครงการที่ได้รับงบประมาณ

4.4 แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4.4.1 การสร้างขีดความสามารถ

4.4.1.1 หลักสูตรการมีส่วนร่วมสำหรับประชาชน

4.4.1.2 โครงการพัฒนาผู้นำชุมชนด้านงบประมาณ

4.4.1.3 ศูนย์เรียนรู้การมีส่วนร่วมทางการคลัง

4.4.2 การออกแบบระบบที่ยืดหยุ่น

4.4.2.1 กระบวนการมีส่วนร่วมแบบปรับเปลี่ยนได้

4.4.2.2 กลไกตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลง

4.4.2.3 ระบบการเรียนรู้และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

4.4.3 การสร้างเครือข่าย

4.4.3.1 ชุมชนนักปฏิบัติด้านการมีส่วนร่วม

4.4.3.2 เครือข่ายผู้ตรวจสอบงบประมาณอาสา

4.4.3.3 ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ

แนวทางนี้มุ่งสร้างการมีส่วนร่วมที่แท้จริงและยั่งยืนในการบริหารงบประมาณ โดยผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีสมัยใหม่กับกระบวนการมีส่วนร่วมแบบดั้งเดิม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพทางการคลังกับความต้องการของประชาชน

5. หลักความรับผิดชอบทางการคลัง: กรอบการบริหาร
งบประมาณอย่างรับผิดชอบ

5.1 นิยามเชิงปฏิบัติการ

ความรับผิดชอบทางการคลังประกอบด้วย 4 มิติหลัก

5.1.1 ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย

อย่างเคร่งครัด

ที่กำหนด

และทันเวลา

5.1.1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายการคลัง

5.1.1.2 การใช้งบประมาณตามวัตถุประสงค์

5.1.1.3 การรายงานผลการใช้จ่ายที่ถูกต้อง

5.1.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม

5.1.2.1 การคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย

5.1.2.2 การเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายอย่างโปร่งใส

5.1.2.3 การตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

5.1.3 ความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์

5.1.3.1 การประเมินความคุ้มค่าของโครงการ

5.1.3.2 การติดตามผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

5.1.3.3 การปรับปรุงแผนงานตามผลการประเมิน

5.1.4 ความรับผิดชอบต่ออนาคต

5.1.4.1 การคำนึงถึงความยั่งยืนทางการคลัง

5.1.4.2 การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.4.3 การสร้างระบบการตรวจสอบที่ยั่งยืน

5.2 กลไกการดำเนินงาน

5.2.1 ระบบการรายงานผล

5.2.1.1 แบบฟอร์มรายงานความคืบหน้ารายไตรมาส

5.2.1.2 แพลตฟอร์มรายงานผลออนไลน์แบบเรียลไทม์

5.2.1.3 ระบบแจ้งเตือนเมื่อใช้งบประมาณนอกแผน

5.2.2 กระบวนการตรวจสอบ

5.2.2.1 การตรวจสอบภายในโดยทีมอิสระ

5.2.2.2 การประเมินผลโดยคณะกรรมการภายนอก

5.2.2.3 ระบบการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้จ่าย

5.2.3 กลไกการปรับปรุง:

5.2.3.1 การทบทวนผลการดำเนินงานประจำปี

5.2.3.2 การจัดเวทีรับฟังข้อเสนอแนะ

5.2.3.3 ระบบการเรียนรู้จากข้อผิดพลาด

5.3 ตัวชี้วัดความรับผิดชอบ

5.3.1 ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ

5.3.1.1 อัตราการรายงานผลตามกำหนดเวลา

5.3.1.2 จำนวนครั้งของการตรวจสอบ

5.3.1.3 จำนวนข้อเสนอแนะที่นำไปปฏิบัติ

5.3.2 ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์

5.3.2.1 อัตราการใช้งบประมาณตามแผน

5.3.2.2 ระดับความสำเร็จของโครงการ

5.3.2.3 ดัชนีความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

5.3.3 ตัวชี้วัดเชิงผลกระทบ

5.3.3.1 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อชุมชน

5.3.3.2 ความยั่งยืนของโครงการ

5.3.3.3 ระดับความไว้วางใจของสาธารณะ

5.4 แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

5.4.1 การสร้างวัฒนธรรมความรับผิดชอบ

5.4.1.1 หลักสูตรฝึกอบรมด้านความรับผิดชอบ

5.4.1.2 ระบบยกย่องผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

5.4.1.3 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกประจำปี

5.4.2 การพัฒนาระบบเทคโนโลยี

5.4.2.1 แพลตฟอร์มติดตามความรับผิดชอบ

5.4.2.2 ระบบวิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายแบบอัตโนมัติ

5.4.2.3 แอปพลิเคชันรายงานผลสำหรับประชาชน

5.4.3 การสร้างเครือข่ายตรวจสอบ

5.4.3.1 คณะกรรมการตรวจสอบจากหลายภาคส่วน

5.4.3.2 เครือข่ายอาสาสมัครตรวจสอบงบประมาณ

ทางการคลัง

ทางการคลัง

5.4.3.3 ความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคม

5.4.4 กลไกการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5.4.4.1 การทบทวนนโยบายประจำปี

5.4.4.2 ระบบรับข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสีย

5.4.4.3 กระบวนการเรียนรู้จากความสำเร็จ

และความล้มเหลว

แนวทางนี้มุ่งสร้างระบบความรับผิดชอบต่อทางค้ำที่สมบูรณ์ โดยผสมผสานระหว่างมาตรฐานทางวิชาการกับนวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความเชื่อมั่นในระบบการบริหาร งบประมาณ

6. หลักความคุ้มค่าในการบริหารงบประมาณ: แนวทางการเพิ่ม ประสิทธิภาพเชิงเศรษฐศาสตร์

6.1 กรอบแนวคิดความคุ้มค่า 4.0

ความคุ้มค่าในยุคดิจิทัลประกอบด้วย 4 มิติที่สัมพันธ์กัน

6.1.1 ประสิทธิภาพเชิงต้นทุน (Cost Efficiency)

6.1.1.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนผลลัพธ์ต่อต้นทุน

(Cost – Benefit Ratio)

6.1.1.2 การประเมินทางเลือกที่มีต้นทุนต่ำสุด

(Least-Cost Option)

6.1.1.3 การใช้หลักเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมในการ

ออกแบบโครงการ

6.1.2 คุณค่าทางสังคม (Social Value)

6.1.2.1 การวัดผลกระทบทางสังคม (Social Return

on Investment)

6.1.2.2 การประเมินมูลค่าทางอ้อม (Positive

Externalities)

6.1.2.3 การคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว

6.1.3 นวัตกรรมการบริหาร (Management Innovation)

6.1.3.1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีลดต้นทุน

แบบไร้กระดาษ

6.1.3.2 การออกแบบกระบวนการทำงาน

6.1.3.3 การใช้ระบบคลาวด์คอมพิวเตอร์

6.1.4 การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Creation)

6.1.4.1 การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคล

6.1.4.2 การลงทุนในนวัตกรรมและเทคโนโลยี

6.1.4.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

6.2 กลยุทธ์การเพิ่มความคุ้มค่า

ระบบวิเคราะห์ต้นทุน – ผลลัพธ์

6.2.1 พัฒนาแบบจำลองประเมินความคุ้มค่าโครงการ

6.2.1.1 ใช้ระบบติดตามผลลัพธ์แบบเรียลไทม์

6.2.1.2 จัดทำดัชนีวัดประสิทธิภาพการใช้จ่าย

6.2.2 กระบวนการบริหารเชิงรุก

6.2.2.1 การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

6.2.2.2 การจัดซื้อจัดจ้างแบบอิเล็กทรอนิกส์

6.2.2.3 การใช้ระบบประมูลแข่งขันออนไลน์

6.2.3 นวัตกรรมการประหยัดทรัพยากร

6.2.3.1 การใช้พลังงานทางเลือกในหน่วยงาน

6.2.3.2 ระบบจัดการเอกสารดิจิทัล

6.2.3.3 แพลตฟอร์มแบ่งปันทรัพยากรระหว่าง

(RBM)

หน่วยงาน

6.3 ตัวชี้วัดความคุ้มค่า

6.3.1 ตัวชี้วัดทางการเงิน

6.3.1.1 อัตราส่วนผลลัพธ์ต่อต้นทุน (BCR)

6.3.1.2 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)

6.3.1.3 อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR)

6.3.2 ตัวชี้วัดด้านเวลา

6.3.2.1 ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

6.3.2.2 อัตราการใช้ประโยชน์ของทรัพยากร

6.3.2.3 ความเร็วในการดำเนินโครงการ

6.3.3 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

6.3.3.1 ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

6.3.3.2 ผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้น

6.3.3.3 ความยั่งยืนของโครงการ

6.4 แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

6.4.1 การสร้างระบบนิเวศทางการคลัง

6.4.1.1 พัฒนาศูนย์กลางข้อมูลต้นทุนมาตรฐาน

6.4.1.2 สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี

6.4.1.3 จัดตั้งคลังนวัตกรรมการลดต้นทุน

6.4.2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

6.4.2.1 หลักสูตรการบริหารต้นทุนสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

6.4.2.2 ระบบพี่เลี้ยงทางการเงิน

6.4.2.3 โครงการพัฒนานวัตกรรมทางการคลัง

6.4.3 การนำเทคโนโลยีมาใช้

6.4.3.1 ปัญญาประดิษฐ์สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุน

6.4.3.2 บล็อกเชนสำหรับการตรวจสอบการใช้จ่าย

6.4.3.3 ระบบสารสนเทศทางการคลังแบบบูรณาการ

6.4.4 กลไกการกำกับดูแล

6.4.4.1 คณะกรรมการตรวจสอบความคุ้มค่า

6.4.4.2 ระบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเงิน

6.4.4.3 ช่องทางรับข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพ

แนวทางนี้มุ่งสร้างระบบบริหารงบประมาณที่คำนึงถึงความคุ้มค่า

ในทุกมิติ โดยผสมผสานระหว่างหลักการทางเศรษฐศาสตร์กับนวัตกรรมการบริหารสมัยใหม่ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม

บริบทโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

1. ความเป็นมา

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิทธิที่เด็กและเยาวชนทุกคนต้องได้รับ อย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกัน ในแต่ละบุคคล รัฐและสังคมพึงจัดการศึกษาสำหรับ ผู้มีความสามารถพิเศษเพื่อให้ทุกคน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกด้าน โดยไม่ลดทอนและสกัดกั้นความสามารถ พิเศษด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งนี้โดยมีครอบครัวและสังคมให้การดูแลส่งเสริมให้เป็นคนที่ สมบูรณ์ ทั้งด้านสติปัญญาร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคมเป็นคนดีมีคุณภาพควบคู่ไปกับ ความสามารถพิเศษที่มีอยู่ ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้นำความสามารถพิเศษนั้น ๆ ไปพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับสังคม และประเทศชาติ แม้ว่าอุดมการณ์ดังกล่าว จะได้เคยปรากฏในเอกสารแนวทางหรือข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา ในหลายวาระ ด้วยกันแต่ในทางปฏิบัติการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษยังไม่ได้มีการ จัด อย่างกว้างขวางและครอบคลุม ปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษส่วนใหญ่ ยังได้รับการศึกษา ในลักษณะเดียวกันกับเด็กและเยาวชนปกติทั่วไป ซึ่งนอกจากจะ ไม่สามารถส่งเสริมให้พัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ แล้วบางกรณี พฤติกรรมของเด็กและ เยาวชนเหล่านี้ที่มีความแตกต่างจากเด็กปกติยังไม่ใช่ที่ยอมรับของครูและโรงเรียน บางครั้งมีความรุนแรงถึงขั้นถูกปฏิเสธที่จะให้ศึกษาอยู่ในโรงเรียนต่อไป

จนกระทั่งเมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในหลักสูตรดังกล่าวได้มีการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับ กลุ่มเป้าหมายไว้เฉพาะดังนี้การจัดการศึกษาบางประเภทสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทางการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของแต่ละ กลุ่มเป้าหมายกรณีของการจัดการศึกษาให้แก่ผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีเหตุผลที่สำคัญมากอีกประการ คือ เป็นการพัฒนากำลังคนที่จะทำ หน้าที่เป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูง ระดับนานาชาติซึ่งประเทศไทยยังขาดแคลนอยู่มากทำให้มีผลงานทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นใช้เองน้อยมาก เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ผลที่ตามมาคือการเสีย ค่าใช้จ่ายมหาศาลในการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในประเทศเพื่อให้

ประเทศชาติสามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่ม แทนการเป็นสังคมผู้บริโภค เป็นสังคมที่ใช้ปัญญาในการพัฒนาประเทศมากขึ้นแทนการใช้ หยาตเหื้อแรงกาย เช่น ในปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นอย่างสูงสุดและรีบด่วนที่สุด ที่ประเทศชาติต้องสร้างนักวิจัย และนักประดิษฐ์คิดค้นที่มีความสามารถสูงในปริมาณ ที่เพียงพอซึ่งจะต้องสร้างมาตั้งแต่เยาว์วัย

ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่ผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์จึงไม่ใช่เป็นเพียงการดำเนินการเพื่อให้บุคคลได้รับโอกาสตามสิทธิเท่านั้น แต่ยังเป็นการตอบสนองความต้องการของประเทศชาติ เป็นการสร้างขุมกำลังทางวิชาการ ในด้านนี้อย่างเป็นรูปธรรม เยาวชนที่มีศักยภาพพิเศษเหล่านี้เมื่อได้รับการบ่มเพาะจนเกิด การพัฒนาถึงระดับสูงสุดแล้วภายภาคหน้าก็จะสามารถค้นคิดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ สังคมและประเทศชาติได้อย่างมหาศาล เป็นการสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียงมีความสมานฉันท์เอื้ออาทร ต่อกัน (โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยมุกดาหาร, 2563, หน้า 7)

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้

มีความสามารถพิเศษ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2543 ได้ระบุสาระเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ไว้ในมาตราต่าง ๆ ดังนี้

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาส ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบ ความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

มาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม

และความเหมาะสมด้านอื่น ๆ ด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

ในกรณีเขตพื้นที่ไม่อาจบริหารและจัดการศึกษาได้ตามวรรคหนึ่ง กระทรวงอาจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้ เพื่อเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ
 2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดในรูปแบบการศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย
 3. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ
 4. การจัดการศึกษาทางไกล และการจัดการศึกษาที่ให้บริการ
- ในหลายเขตพื้นที่การศึกษาให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา

นโยบายด้านงบประมาณ

มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษา ในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยจัดสรรเป็นงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

1. จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชน ให้เท่าเทียมกัน
2. จัดสรรทุนการศึกษาในรูปแบบของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยตามความเหมาะสมและความจำเป็น
3. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ

และงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและภารกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ให้คำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

5. จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้

สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลและเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐ หรือองค์การมหาชน

6. จัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน

เพื่อให้พึ่งตนเองได้

7. จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

3. เงื่อนไขความสำเร็จ

ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดตั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกนักเรียนมีความเที่ยงและมีความเชื่อถือได้ เป็นไปตามหลักวิชานักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนตามโครงการนี้ เป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริง เป็นเพชรแท้ เป็นกลุ่มที่มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในระดับ 3% บนของกลุ่มอายุ (มีกระบวนการค้นหาเพชรแท้ที่มีประสิทธิภาพ)

ประการที่ 2 มีหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับนักเรียนกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่สนองต่อความสามารถและความต้องการของนักเรียนเป็นรายบุคคล (Customized Curriculum) ช่วยให้นักเรียนค้นพบตนเองว่ามีความถนัดและความสนใจทางด้านไหน สามารถคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา ตลอดจนกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียน ด้านอาชีพ และด้านการดำรงชีวิต มีความรู้ความเข้าใจถึงธรรมชาติและลักษณะของอาชีพที่หลากหลาย โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องใช้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน และอาชีพของการเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอุดมการณ์และคุณลักษณะทั้ง 9 ประการ

ตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค (มีเครื่องมือและกระบวนการเจียรนัยเพชรที่มีประสิทธิภาพ)

ประการที่ 3 ครูมีการบริหารจัดการ และมีทรัพยากรสนับสนุนที่เหมาะสมเพียงพอ ครูและผู้บริหารมีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจ มีความเชื่อ มีศรัทธา เห็นคุณค่าและความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความรู้ มีความสามารถ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนมีอุดมการณ์ และคุณลักษณะตามอุดมการณ์และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคทั้ง 9 ประการ (มีช่างเจียรนัยเพชรที่มีฝีมือเยี่ยม)

4. วิสัยทัศน์และพันธกิจโรงเรียนวิทยาศาสตร์

วิสัยทัศน์

เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่จัดการศึกษาให้กับผู้มีความสามารถ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาให้คุณภาพระดับเดียวกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ

พันธกิจ

ศึกษาค้นคว้า วิจัยพัฒนา และร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อดำเนินการบริหารและจัดการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย ที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศ ด้านคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ในลักษณะของโรงเรียนประจำ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการกระจายโอกาสให้กับผู้มีความสามารถ พิเศษที่มีกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ และเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียน กลุ่มด้อยโอกาส และขาดแคลนทุนทรัพย์ทั้งนี้ เพื่อพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เหล่านั้นไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีความสามารถระดับสูงเยี่ยมเทียบเคียง นักวิจัยชั้นนำของนานาชาติมีจิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อ เพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้กับประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติ ให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

สร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียง มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน

5. คุณธรรมและเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน

โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีคุณธรรม และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียน โดยมุ่งส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความเป็นผู้นำ
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง ในระดับเดียวกันกับนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตวิญญาณของความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น และนักพัฒนาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ในระดับเดียวกันกับนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ
4. รักการเรียนรู้ รักการอ่าน รักการเขียน รักการค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีความรอบรู้ รอบรู้ และสามารถบูรณาการความรู้ได้
5. มีความรู้และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับเดียวกันกับนักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำนานาชาติ
6. มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นไทย มีความเข้าใจและภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติ มีความรักและความภาคภูมิใจในชาติบ้านเมืองและท้องถิ่น เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
7. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทย ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ
8. มีจิตมุ่งที่จะทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ต้องการตอบแทนบ้านเมืองตามความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง
9. มีสุขภาพอนามัยที่ดี รักการออกกำลังกาย รู้จักดูแลตนเองให้เข้มแข็งทั้งกายและใจ

ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีความสามารถระดับสูงเทียบเคียงกับนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติ และมีจิตวิญญาณ มุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลก และธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้กับประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้

ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียง มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรฉบับนี้มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหรือความสามารถด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัด และลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ มีความสามารถในการเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการแก้ปัญหา และเผชิญปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล หลักคุณธรรม บนข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการดำรงชีวิตทักษะการทำงาน และทักษะในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทักษะการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงการแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ทั้งเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

6. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักสังเกตคนรอบข้าง และเพื่อนร่วมงาน รู้จักใช้จุดดีและจุดแข็งของแต่ละคนให้เป็นประโยชน์ สามารถบริหารความขัดแย้งได้ มีจิตวิทยาในการทำงานร่วมกับคนอื่น

7. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการค้นคว้าหาความรู้ การเรียนการประชุมสัมมนา การเจรจาต่อรองและการทำงานร่วมกับชาวต่างชาติได้อย่างคล่องแคล่ว มีประสิทธิภาพสมวัยทั้งด้านการพูดการอ่าน และการเขียน

8. ความสามารถในการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาคำตอบของปัญหาหรือสร้างองค์ความรู้ หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อย่างชำนาญ และสร้างสรรค์

7. จุดเน้นของหลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์

หลักสูตรโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2557) มีจุดเน้นดังนี้

1. เน้นการพัฒนานักเรียนรอบด้านทั้งพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตถศึกษา

2. สารการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน เน้นการจัดให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคลและให้ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3. รายวิชาเพิ่มเติม เน้นการจัดให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติม จากสถาบันอุดมศึกษา ศูนย์วิจัย และสถานประกอบการภายนอก โรงเรียนทั้งในและต่างประเทศได้ตามศักยภาพ ความถนัด และความสนใจ เปิดโอกาสให้สามารถเทียบโอนความรู้ได้

4. เน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีศักยภาพระดับเดียวกันกับนักเรียนโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติ

5. เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอุดมการณ์ และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

6. เน้นการส่งเสริมการประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการทำโครงการ

จากการศึกษาบริบทโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยข้างต้นสรุปได้ว่า โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่จัดการศึกษาให้กับผู้มีความสามารถด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาให้คุณภาพระดับเดียวกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำของนานาชาติเพื่อพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เหล่านั้นไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ นักคิดค้น ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่มีความสามารถระดับสูงเยี่ยมเทียบเคียงนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติมีจิตวิญญาณมุ่งมั่น พัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้กับประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น สร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียง มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้น ด้านคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีที่มี

ความสามารถระดับสูงเยี่ยมเทียบเคียงกับนักวิจัยชั้นนำของนานาชาติ และมีจิตวิญญาณมุ่งมั่นพัฒนาประเทศชาติ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมโลกและธรรมชาติ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ให้กับประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้สามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ในประชาคมโลก เป็นสังคมผู้ผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นสร้างสังคมแห่ง ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมแห่งคุณภาพและแข่งขันได้ และสังคมที่ยั่งยืนพอเพียง มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เอกพร เสริฐสาय (2566, หน้า 225 – 227) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านทั้งหมด 5 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรมทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ เพื่อให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับโดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ต้องนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิกในหน่วยงาน ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งเอื้ออำนวยต่อการควบคุม และพัฒนาผู้รับบริการด้วยการกำหนด และปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลง กันไว้อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ผลการปฏิบัติราชการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการที่วางไว้ตามทิศทางการยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐานการจัดวางแผนการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งเป็นการควบคุมการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างประหยัด และคุ้มค่าในการดำเนินงานนั้นมีการแต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทุกคนรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ การปฏิบัติงานที่ได้รับ

มอบหมาย ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มศักยภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียน
มาเป็นอันดับแรก

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563, หน้า 225 – 227) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัย
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม
และหลักความเสมอภาค ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธาน
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป
และด้านการบริหารงานงบประมาณ

ชจรงค์ดี ว่องไว (2562, หน้า 165 – 167) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้
หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักประสิทธิผล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า
ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรสาคร ให้ความสำคัญกับกฎ ระเบียบข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ เพื่อให้ทันสมัย
และเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับ โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกัน
อย่างเสมอภาค หลักเกณฑ์เหล่านั้นต้องนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิกในหน่วยงาน
ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งเอื้ออำนวยต่อการควบคุม
และพัฒนาผู้รับบริการด้วยการกำหนด และปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันได้
อย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ผลการปฏิบัติราชการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
ของแผนการปฏิบัติราชการที่วางไว้ตามทิศทางการยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน
มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน มีการติดตามประเมินผล
และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

แก้วกาญจน์ กิมาณวัฒน์ (2561, หน้า 182 – 184) ได้ศึกษาปัจจัย การบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ พบว่า ความสำเร็จในการ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรม ตามลำดับความสำเร็จในการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อำนาจเจริญ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรม ตามลำดับ

วัชพงษ์ อัยวงศ์ (2561, หน้า 150 – 157) ได้ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยภาพรวม งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี แต่มีความคิดเห็น ต่ำกว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นต่ำกว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ส่วนงานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี มีความคิดเห็นต่ำกว่าผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกพร เสริฐสาย (2560, หน้า 221 – 223) ได้ศึกษาการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานอยู่ในระดับที่ดีมาก ประสิทธิภาพในการบริหารยังถูกประเมินอยู่ในระดับที่สูงเช่นกันเมื่อทำการจำแนกความคิดเห็นตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ชัดเจนเมื่อพิจารณาจากขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ของบุคลากรด้วยในด้านประสิทธิผลของการบริหารงาน สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังมีความคิดเห็นในระดับที่สูงกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทผู้บริหารในการจัดการและพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560, หน้า 116 – 125) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ และปัญหาแนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ทั้ง 7 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 7 ด้าน พบว่าปัญหาส่วนใหญ่ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดทำแผนงบประมาณ แผนงาน/โครงการที่เชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพธ์ การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ ปฏิทินปฏิบัติงาน การประเมินแผนกลยุทธ์ และการรายงานการดำเนินโครงการ การจัดทำแผนระดมทรัพยากรของสถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้โดยตรงทางด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุ บัณฑิตระบบบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน และทะเบียนคุมวัสดุ ครุภัณฑ์ ไม่เป็นปัจจุบัน ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในสถานศึกษา จัดอบรมและดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนงบประมาณ แผนงาน / โครงการ ให้มีความเชื่อมโยงกันนโยบายของกระทรวงฯ ดำเนินการจัดเตรียมประมาณการการใช้จ่ายงบประมาณล่วงหน้า แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปีทุกสิ้นปีการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนระดม

ทรัพยากรทั้งระยะสั้น และระยะยาวควรแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ มาปฏิบัติงานและส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบเข้าร่วมอบรม สัมมนา จัดทำเอกสารหลักฐาน การบัญชีให้สมบูรณ์ บันทึกบัญชีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านการพัสดุมาปฏิบัติหน้าที่ จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินทุกประเภท ให้ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

รักษณาสี สุริหาร (2560, หน้า 158 – 159) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและ ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่ม บริหารงานงบประมาณและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะงาน บริหารงบประมาณจะมีกฎ ระเบียบ ตามกฎหมาย มีรูปแบบที่ชัดเจน เช่น ในงานพัสดุ เป็นการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ การบริหารการเงินเป็นรายงานผล ทางการเงิน และการบริหารบัญชีเป็นการจัดทำบัญชีต่าง ๆ ซึ่งงานเหล่านี้บุคลากรภายใน โรงเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง และจัดทำเอกสารหลักฐานให้สอดคล้อง กับงานที่ได้รับมอบหมาย

ภัสราวดี เกตุณะ (2560, หน้า 89) ได้ศึกษา เปรียบเทียบ สภาพการ บริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ใน การทำงาน พบว่า สภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารการเงินและการควบคุมงบประมาณ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้าน การคำนวณต้นทุนกิจกรรม ผลเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพ บริหารงานงบประมาณของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน สภาพการ บริหารงานงบประมาณของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการบริหาร

ทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Fred C. Lunenburg (2010, Abstract) ได้ศึกษาระบบการบริหารงบประมาณ โดยใช้แบบบรรทัดรายการเป็นรูปแบบที่พบมากที่สุดของการจัดทำระบบงบประมาณในการใช้งานในโรงเรียน การจัดทำงบประมาณ 3 ทางเลือก แนวทางคือจัดทำงบประมาณเป็นศูนย์ตามงบประมาณ การวางแผน เขียนโปรแกรมระบบงบประมาณ และการจัดทำงบประมาณซึ่งงบประมาณเป็นกระบวนการของการคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โปรแกรมการศึกษา แล้วใช้บทบัญญัติตามกฎหมายของท้องถิ่นรัฐและกฎหมาย รัฐบาลกลางและข้อจำกัดในการตรวจสอบเพื่อสนองการจ่ายที่คาดการณ์ไว้ การพิจารณาจำนวนของวิธีการที่แตกต่างกัน ในการพัฒนาระบบงบประมาณ 4 วิธี รวมกันคือ 1) การจัดทำงบประมาณ บรรทัดรายการงบประมาณ 2) zero – based 3) ระบบการวางแผน การเขียนโปรแกรม การจัดทำงบประมาณและ 4) การจัดทำงบประมาณตามเว็บไซต์

1) งบประมาณ บรรทัดรายการ เป็นขั้นตอนแต่ละบรรทัดจะใช้ในการอธิบายการจัดสรรสำหรับรายการต่าง ๆ ของค่าใช้จ่าย เช่น เงินเดือน ตารางเรียน อุปกรณ์และวัสดุ บริการและค่าใช้จ่าย เป็นรูปแบบที่พบมากที่สุดของการจัดทำงบประมาณในการใช้งานในโรงเรียน ความสำคัญของการจัดทำงบประมาณ บรรทัดรายการ จึงเป็นสิ่งที่จะใช้งบประมาณ บรรทัดรายการ สำหรับการวางแผนระยะยาว ในเรื่องการจัดการเนื่องจากรายการที่คล้ายกัน เช่น เงินเดือนครู ได้รับการจัดสรรงบประมาณภายใต้บรรทัดรายการเดียวกันก็เป็นเรื่องยากที่จะตรวจสอบเท่าไร คือ การใช้จ่ายสำหรับครูผู้สอน

2) Zero – Base Budgeting มีในโรงเรียนมากที่สุดกระบวนการจัดทำงบประมาณเริ่มต้นด้วยงบประมาณของปีก่อนหน้า ว่ามีผู้บริหารวางแผนค่าใช้จ่ายในอนาคต เช่น การเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีก่อนภายใต้งบประมาณ (ZBB) ศูนย์ฐานผู้ดูแลระบบ กระบวนการจัดทำงบประมาณที่ศูนย์ทุกปีจะต้อง พิสูจน์ทุกค่าใช้จ่ายใหม่และต่อเนื่อง (แม็คเคย์, 2010) ดังนั้นงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมด จะต้องเป็นธรรมชาติมากกว่าเพียงการปรับเปลี่ยนเพื่อให้งบประมาณที่อยู่ได้รับการพัฒนาขึ้น สำหรับใช้งานในองค์กรภาครัฐ 3) การวางแผน การเขียนโปรแกรม ระบบงบประมาณ PPBS เป็นที่นิยมโดยประธานาธิบดีลินดอน

จอห์นสัน เมื่อเขากำกับหน่วยงานรัฐบาลกลาง ทั้งหมดที่จะใช้เทคนิคการจัดทำงบประมาณมีข้อมูลวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการวางแผนโปรแกรมการศึกษาและทางเลือกในการจัดสรรเงินทุนให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน (Brimley และการฟิลด์ 2008: Odden&Picus, 2008) PPBS จะคล้ายกับ Zero – Base Budgeting แต่ก็ไม่ได้คิดว่าโปรแกรมทั้งหมดจะต้องเป็นธรรม ต้องมีวิธีพิจารณาต่างหาก เพื่อความเป็นธรรม

4) งบประมาณ ฐานเว็บไซต์ งบประมาณที่ได้รับการจัดทำโดยเจ้าหน้าที่การเงินโรงเรียน ด้วยความเห็นชอบของผู้กำกับและจากนั้นกำหนดไว้ว่าผู้บริหาร จะมีส่วนร่วมในกระบวนการของการกำหนดงบประมาณและการใช้งบประมาณเหล่านี้เป็น คู่มือทำงานที่จะใช้แผนศึกษาของพวกเขา แม้ว่ากระบวนการจะเริ่มต้นในเกือบทุกพื้นที่ใด ๆ ที่โรงเรียนมักจะเริ่มต้นด้วยงบประมาณรายได้ซึ่งได้มาจากสามแหล่งที่มาของท้องถิ่นรัฐและรัฐบาลกลาง ผู้บริหารอาคารจะเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่ายในหน่วยของตนเองและขออนุมัติกับผู้บริหารระดับบน

Jamie Frances Wagner (2015, Abstract) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลของการศึกษาทางการเงินเกี่ยวกับความรู้ การเงินและพฤติกรรมทางการเงิน การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาทางการเงิน ส่งผลกระทบต่อความรู้ทางการเงิน ของบุคคลพฤติกรรมทางการเงินระยะสั้นและระยะยาวโดยใช้ข้อมูลจากการเงินแห่งชาติศึกษา (NFCS) เป็นการศึกษาทางการเงิน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ทางการเงินของบุคคลคะแนน การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็นกลุ่มอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาและรายได้เมื่อเทียบกับคน ที่มีการศึกษาสูงและรายได้การศึกษาทางการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมเหล่านี้มีผลกระทบ ของการศึกษาทางการเงินสำหรับพฤติกรรมในระยะสั้น สำหรับผู้ที่มีการศึกษาดำและมีรายได้ ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาทางการเงินที่มีประสิทธิภาพสำหรับการศึกษาทางการเงิน ดูเหมือนจะมีผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมระยะยาว พฤติกรรมเหล่านี้ไม่ได้มีการตอบรับทันที ยกตัวอย่าง เช่น การเกษียณ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีประโยชน์กับการศึกษาทางการเงิน แต่ขอบเขตของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ขึ้นอยู่กับเวลาสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงิน ผลการวิจัยจะช่วยให้การศึกษาทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมในระยะยาวและความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในระยะสั้น อีกประการหนึ่งการค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยครั้งนี้คือ คนที่มีระดับต่ำของความรู้ทางการเงินจะได้รับประโยชน์มากขึ้น

Kadir (2019, p. 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประเด็นธรรมาภิบาลในระบบ การศึกษาและการจัดการโรงเรียนมัธยมในรัฐควารา ประเทศไนจีเรีย การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาประเด็นธรรมาภิบาลในระบบการศึกษาและการจัดการของโรงเรียนมัธยมใน ไนจีเรีย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการทรัพยากร ความรับผิดชอบ การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการจัดการของโรงเรียนมัธยมในไนจีเรีย ตั้งสมมติฐานสามข้อและทดสอบเชิงปริมาณนำการออกแบบการวิจัยมาใช้ในการศึกษา แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองในหัวข้อ “แบบสอบถามธรรมาภิบาลและการจัดการระดับ มัธยมศึกษา” (GGMSEQ) ถูกนำมาใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาประชากรของ การศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 310 หลักการ และครู 6,894 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายของรัฐ Kwara State ประเทศไนจีเรีย ตัวอย่าง 175 คน คัดเลือกครูใหญ่และครู 364 คน รวม 539 คน โดยใช้งานวิจัยตารางที่ปรึกษา (2549) ของการกำหนดขนาด ตัวอย่างของประชากรที่รู้จัก แบ่งชั้นแบบสุ่มใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกอาจารย์ ใหญ่และครูจากโรงเรียนตัวอย่าง ดังนั้น สร้างความมั่นใจว่าครูใหญ่และครูทุกประเภท ได้รับโอกาสเท่าเทียมกันในการเป็นเลือก ข้อมูลที่เก็บรวบรวมถูกวิเคราะห์โดยใช้สถิติ Pearson Product Moment Correlation การวิเคราะห์ สมมติฐานทั้งหมดได้รับการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลปรากฏว่าที่นั่นเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญระหว่าง การจัดการทรัพยากร ความรับผิดชอบการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมและการจัดการโรงเรียน มัธยมศึกษาในไนจีเรีย มันเป็นแนะนำว่ารัฐบาลควรดำเนินการจัดการทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพต่อไป ความรับผิดชอบ ตลอดจนส่งเสริมเสียงของประชาชนผ่านการตัดสินใจ แบบมีส่วนร่วมไปสู่การจัดการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมในประเทศไนจีเรีย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาประสิทธิผลในการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพในการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน แผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2567 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 81 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ จำนวน 18 คน หัวหน้างานการเงิน จำนวน 18 คน หัวหน้างานบัญชี จำนวน 18 คน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 18 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 132 คน จำนวนทั้งสิ้น 285 คน จากทั้งหมด 18 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน แผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ในวิจัยครั้งนี้ จำนวน 169 คน จาก 13 โรงเรียน ที่เป็นหน่วยการสุ่ม โดยในแต่ละโรงเรียนผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ จำนวน 1 คน หัวหน้างานการเงิน จำนวน 2 คน หัวหน้างานบัญชี จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 1 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive Selection) และสุ่มแบบง่าย (Sampling) บุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบงานดังกล่าวโรงเรียนละ 6 คน ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 13 คน ดังรายละเอียดที่แสดงใน ตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 18 โรงเรียน

โรงเรียนวิทยาศาสตร์ราชวิทยาลัย	กลุ่มประชากร							กลุ่มตัวอย่าง						
	แบบเต็มโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	รวม	แบบเต็มโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	แบบเฉพาะโรงเรียน	รวม
1. เชียงราย	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
2. พิษณุโลก	4	1	1	1	1	7	15	3	1	1	1	1	6	13
3. ลพบุรี	4	1	1	1	1	8	16							0
4. ปทุมธานี	4	1	1	1	1	7	15	3	1	1	1	1	6	13
5. ชลบุรี	4	1	1	1	1	8	16							0
6. เพชรบุรี	3	1	1	1	1	7	14							0
7. นครศรีธรรมราช	5	1	1	1	1	9	18	3	1	1	1	1	6	13
8. ตรัง	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
9. สตูล	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
10. เลย	5	1	1	1	1	6	15							0
11. Mukdahan	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
12.บุรีรัมย์	5	1	1	1	1	8	17							0

โรงเรียนวิทยาศาสตร์ราชมงคลวิทยาลัย	กลุ่มประชากร							กลุ่มตัวอย่าง						
	แบบเต็มระบบ ปริญญาตรี	แบบระบบ ปริญญาโท	แบบระบบ ปริญญาตรี	แบบระบบ ปริญญาโท	แบบระบบ ปริญญาตรี	แบบระบบ ปริญญาโท	แบบระบบ ปริญญาตรี	แบบเต็มระบบ ปริญญาตรี	แบบระบบ ปริญญาโท	แบบระบบ ปริญญาตรี	แบบระบบ ปริญญาโท	แบบระบบ ปริญญาตรี	แบบระบบ ปริญญาโท	แบบระบบ ปริญญาตรี
13. ภาพลักษณ์	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
14. อุปกรณ์	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
15. ลำปาง	4	1	1	1	1	8	16	3	1	1	1	1	6	13
16. กำแพงเพชร	4	1	1	1	1	7	15	3	1	1	1	1	6	13
17. สุพรรณบุรี	4	1	1	1	1	8	16	3	1	1	1	1	6	13
18. สระแก้ว	5	1	1	1	1	7	16	3	1	1	1	1	6	13
รวมทั้งสิ้น	81	18	18	18	18	132	285	39	13	13	13	13	78	169

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ
- 1.3 หัวหน้างานการเงิน
- 1.4 หัวหน้างานบัญชี
- 1.5 หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
- 1.6 บุคลากรทางการศึกษา

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- 2.1 น้อยกว่า 5 ปี
- 2.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
- 2.3 มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านงานแผนงานและงบประมาณ
2. ด้านงานการเงิน
3. ด้านงานบัญชี
4. ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย โดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน แล้วกำหนดคำถามแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซัสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

3.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.4 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้าน
เนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา
(Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขให้เกิด
ความสมบูรณ์

3.5.1 เกณฑ์กำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
ดังนี้

3.5.1.1 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป

3.5.1.2 กำหนดผู้เชี่ยวชาญเป็น 3 กลุ่ม คือ

1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาเอก มีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์
ด้านการสอนในสาขาการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

1.1) รศ.ดร.ธวัชชัย ไพไธล อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2) ผศ.ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 1 คน

2.1) นายชลาวุธ สามาอาพัฒน์ รองผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3) ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหาร
สถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
จำนวน 1 คน

3.1) นายศักดิ์ รุ่งแสง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยมุกดาหาร

4) ครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการพิเศษ
จำนวน 1 คน

4.1) นายนิวัฒน์ วรสาร ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยมุกดาหาร

3.6 ทำหนังสือขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ต่อสถาบันวิจัยและพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – out)
กับผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราช
วิทยาลัย จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างใช้เครื่องมือ
(try – out) โดยแต่ละโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 2 คน หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ จำนวน 1 คน หัวหน้างานการเงิน จำนวน 1 คน หัวหน้างานบัญชี
จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 1 คน และบุคลากรทางการศึกษา
จำนวน 4 คน รวมกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือทั้งสิ้น 50 คน มีรายละเอียดดังนี้

3.7.1 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยลพบุรี จำนวน
10 ฉบับ

3.7.2 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยเพชรบุรี จำนวน
10 ฉบับ

3.7.3 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยชลบุรี จำนวน
10 ฉบับ

3.7.4 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยเลย จำนวน
10 ฉบับ

3.7.5 โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยบุรีรัมย์ จำนวน
10 ฉบับ

3.8 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α - Correlation) ต่ำกว่า 0.23 ออกไป แล้วนำคำถามที่ใช้ได้มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 117) และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเป็นรายข้อ โดยค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.81 – 0.97 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.23 ทั้งหมดทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน เท่ากับ 0.97

3.8 นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.9 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ Google form โดยเก็บข้อมูลในรูปแบบออนไลน์

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

5.1 คำนวณไฟล์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลผ่าน Google form

5.2 ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับมา

5.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 5.2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

6.2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

6.2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในการค้นพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

6.3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในการค้นพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียน วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านใดมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม จะนำมา
สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน แล้วสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
ด้านงบประมาณของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน
ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมและได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
ตามเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกเป็น

1.1 นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 ท่าน

1.1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหาร
การศึกษา มีประสบการณ์สอนในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี มีตำแหน่ง
ทางวิชาการไม่น้อยกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ได้แก่

1.1.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธาน
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.1.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ทางการศึกษา
มีประสบการณ์สอนในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้แก่

1.1.2.1 ดร.เพ็ญผกา ปัญชนะ อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
ทางการบริหาร มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี ได้แก่

1.2.1 นายจิรศาสตร์ ภูลรัมย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ

1.2.2 นางวรภาส มาหาพัฒนา คีษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร

1.2.3 ดร.สมร ปาโท ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยประทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปทุมธานี

1.2.4 ดร.ศักดา คำโส ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลพบุรี

1.2.5 ดร.วันชัย อยู่ตรง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาพิษณุโลก

1.2.6 นายอิสรพล ปิ่นขจร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาฬสินธุ์

1.3 ครูสังกัดโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย
ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท
ทางการศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1.3.1 ดร.อุไรรัก พันโกฏี ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยมุกดาหาร

1.3.2 นายศราวุฒิ คล่องดี ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยมุกดาหาร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการหาตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยจะร่าง
วิธีการหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬารณราชวิทยาลัยดังกล่าวมาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำไปใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบ
ของความเรียง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาแบบ t – test
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาแบบ F – test
df	แทน	ระดับขั้นความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการ โดยการหาร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมากโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่ต่างกัน แตกต่างกัน” ใช้การทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน” ใช้การทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี
หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการดำรง
ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	N	ร้อยละ
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	39	23.08
2. หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	13	7.69
3. หัวหน้างานการเงิน	13	7.69
4. หัวหน้างานบัญชี	13	7.69
5. หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์	13	7.69
6. บุคลากรทางการศึกษา	78	46.16
รวม	169	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	21	12.43
2. ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	72	42.60
3. มากกว่า 10 ปี	76	44.97
รวม	169	100.00

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 169 คน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าส่วนใหญ่เป็นบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 หัวหน้างานการเงิน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 หัวหน้างานบัญชี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 และหัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 44.97 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 5 – 10 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 และน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 12.43

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก” โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

1.1 ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวม ดังตาราง 3

ตาราง 3 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ
หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียน	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านงานแผนงานและงบประมาณ	4.52	0.22	มากที่สุด
2. ด้านงานการเงิน	4.12	0.14	มาก
3. ด้านงานบัญชี	4.80	0.26	มากที่สุด
4. ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	4.25	0.34	มาก
รวม	4.42	0.24	มาก

จากตาราง 3 พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ดังนั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านงานบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ด้านงานแผนงานและงบประมาณ ($\bar{X} = 4.52$) และด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ ($\bar{X} = 4.25$) และด้านงานการเงิน ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

1.2 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษา รายด้าน ดังตาราง 4 – 8

ตาราง 4 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ
และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานแผนงานและงบประมาณ

ด้านงานแผนงานและงบประมาณ	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
การจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	4.59	0.44	มากที่สุด
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษา ในการมีส่วนร่วมประชุมจัดทำแผนงบประมาณ	4.68	0.39	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการจัดทำแผนงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ	4.68	0.39	มากที่สุด
3. โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศงานแผนงาน และงบประมาณ งานพัสดุและทางการเงิน ละเอียดชัดเจน	4.56	0.47	มากที่สุด
4. แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษามุ่งเน้นการ มีส่วนร่วมและคุ้มค่า	4.55	0.50	มากที่สุด
5. แผนงบประมาณเสร็จทันตามเวลาเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด	4.50	0.46	มาก
การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับจัดสรร งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง	4.45	0.41	มาก
6. โรงเรียนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีความสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับยึดหลัก การมีส่วนร่วม	4.51	0.49	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ดำเนินงานแผนงานและงบประมาณ	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
7. โรงเรียนจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ มีความสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ	4.48	0.49	มาก
8. คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณ	4.35	0.45	มาก
การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	4.47	0.44	มาก
9. ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	4.36	0.44	มาก
10. เจ้าหน้าที่งานแผนและงบประมาณ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณตรวจสอบได้	4.44	0.47	มาก
11. หัวหน้างานและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้การจัดทำแผนงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล	4.47	0.44	มาก
12. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความโปร่งใสและความคุ้มค่า	4.47	0.45	มาก
13. หัวหน้างานตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.57	0.62	มากที่สุด
14. ผู้บริหารขอโอนงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณให้เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.51	0.65	มากที่สุด
การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ	4.57	0.68	มากที่สุด
15. ผู้บริหารขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณให้เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา	4.46	0.83	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านงานแผนงานและงบประมาณ	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
16. หัวหน้างานรายงานผลการจ่ายเงินงบประมาณของแต่ละโครงการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	4.51	0.83	มากที่สุด
17. เจ้าหน้าที่สรุปโครงการประจำปีการศึกษาเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดยึดหลักธรรมาภิบาล	4.55	0.81	มากที่สุด
18. หัวหน้างานรายงานผลการดำเนินงานด้านการเงินเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดโปร่งใสตรวจสอบได้	4.48	0.58	มาก
19. เจ้าหน้าที่รายงานผลสำเร็จของโครงการตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ยึดหลักธรรมาภิบาล	4.74	0.58	มากที่สุด
20. หัวหน้างานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	4.66	0.44	มากที่สุด
รวม	4.52	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่าประสิทธิภาพบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานแผนงานและงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.52$) เมื่อพิจารณาภารกิจ 4 งาน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 งาน และอยู่ในระดับมากจำนวน 2 งาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำแผนงบประมาณ และขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.59$) รองลงมาคือการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ($\bar{x} = 4.57$) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ($\bar{x} = 4.47$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ
และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานการเงิน

ด้านงานการเงิน	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
การเบิกเงินจากคลัง	4.38	0.43	มาก
1. โรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุม งบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัด โปร่งใสตรวจสอบได้และมีหลักคุณธรรม	4.52	0.41	มากที่สุด
2. โรงเรียนจัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องตามหลัก นิติธรรม	4.41	0.44	มาก
3. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการเบิกเงินจากคลังเป็นไป ตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด	4.22	0.44	มาก
การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน	4.04	0.46	มาก
4. โรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงินและ ควบคุมงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่การเงินจัดให้มี การฝึกอบรมสัมมนาทั้งในและนอกโรงเรียน	4.38	0.48	มาก
5. โรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุม งบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัด โปร่งใสตรวจสอบได้	4.17	0.50	มาก
6. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเก็บรักษาเอกสารและ หลักฐานการเบิกจ่ายปฏิบัติตามระเบียบที่ กระทรวงการคลังกำหนดตามหลักนิติธรรม	3.97	0.50	มาก
7. เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบออกไปเสร็จรับเงิน ให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันโปร่งใส ตรวจสอบได้	3.91	0.50	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านงานการเงิน	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
8. การจ่ายเงินมีหลักฐานถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับในการจ่ายทุกครั้ง	3.87	0.45	มาก
9. หัวหน้างานที่รับผิดชอบมีการตรวจสอบการใช้เงินตามโครงการตามหลักธรรมาภิบาล	3.93	0.32	มาก
การนำเงินสงคลัง	4.05	0.39	มาก
10. การนำส่งเงินเป็นไปตามขั้นตอนในวิธีการตามหลักนิติธรรม	4.06	0.33	มาก
11. การโอนเงินเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่ตามหลักนิติธรรม	4.12	0.41	มาก
12. การรับเงินไว้เบิกเหลื่อมปีเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการตามหลักนิติธรรม	3.96	0.44	มาก
การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ	4.15	0.48	มาก
13. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีความละเอียดชัดเจนวิธีการตามหลักนิติธรรม	4.16	0.48	มาก
14. โรงเรียนจัดทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	4.13	0.47	มาก
รวม	4.12	0.14	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

เมื่อพิจารณาภารกิจ 4 งาน พบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 4 งาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ การเบิกเงินจากคลัง ($\bar{X} = 4.38$) รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 4.15$) และการนำเงินส่งคลัง ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ระดับประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน

วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ
และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานบัญชี

ด้านงานบัญชี	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
การจัดทำบัญชีการเงิน	4.83	0.38	มากที่สุด
1. โรงเรียนจัดทำบัญชี การเงินถูกต้องและ ครอบคลุม การจัดทำบัญชีการเงินมีความชัดเจน และสามารถ ตรวจสอบได้มีความโปร่งใส คุ่มค่า ตรวจสอบได้	4.79	0.41	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบบันทึกบัญชีและทะเบียน ที่เกี่ยวข้อง ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ที่กระทรวงการคลังกำหนด	4.87	0.34	มากที่สุด
การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน	4.78	0.41	มากที่สุด
3. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลหลักฐาน ที่เป็นระบบระเบียบปลอดภัยยึดหลักธรรมาภิบาล	4.80	0.40	มากที่สุด
4. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการเงิน และบัญชีเป็นประจำตามหลักธรรมาภิบาล	4.77	0.42	มากที่สุด
5. กรรมการตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงิน คงเหลือในสมุดเงินสดกับรายงานเงินคงเหลือ	4.79	0.41	มากที่สุด
6. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบมีการบันทึกและสรุปบัญชี เงินคงเหลือประจำวัน ครอบคลุมทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล	4.73	0.45	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านงานบัญชี	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
7. โรงเรียนจัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลประโยชน์ของการมีระบบการบริหารบัญชีให้กับบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล	4.66	0.47	มากที่สุด
8. บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนรับรู้หลักการนโยบายการบริหารบัญชีโดยแจ้งแนวปฏิบัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรตามหลักธรรมาภิบาล	4.92	0.28	มากที่สุด
การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน	4.86	0.35	มากที่สุด
9. หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการเงิน เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเน้นหลักธรรมาภิบาล	4.89	0.32	มากที่สุด
10. หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำงบการเงิน เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเน้นหลักธรรมาภิบาล	4.83	0.37	มากที่สุด
การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ	4.81	0.38	มากที่สุด
11. โรงเรียนมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณด้วยความโปร่งใสคุ้มค่า	4.89	0.31	มากที่สุด
12. เจ้าหน้าที่ที่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ	4.83	0.38	มากที่สุด
13. โรงเรียนจัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณเน้นหลักธรรมาภิบาล	4.72	0.45	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านงานบัญชี	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจาก งบประมาณ	4.76	0.44	มากที่สุด
14. ผู้บริหารโรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบ แผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักการธรรมาภิบาล	4.78	0.42	มากที่สุด
15. โรงเรียนประเมินแผนปฏิบัติการประจำปี ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักการธรรมาภิบาล	4.73	0.45	มากที่สุด
รวม	4.80	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ
หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการ
ศึกษาด้านงานบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณาภารกิจ 5 งาน พบว่า
อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 5 งาน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก
คือ การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน ($\bar{X} = 4.86$) การจัดทำบัญชี
การเงิน ($\bar{X} = 4.83$) และการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ ($\bar{X} = 4.81$)
ตามลำดับ

ตาราง 7 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน

วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน
และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ
และสินทรัพย์และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
การวางแผนพัสดุ	4.76	0.43	มากที่สุด
1. โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารพัสดุและสินทรัพย์เน้นความรับผิดชอบ	4.80	0.40	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบันที่ซื้อจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณตลอดจนที่ได้จากการบริจาคและตรวจสอบได้	4.80	0.40	มากที่สุด
3. งานบริหารทรัพย์สินของโรงเรียนมีระเบียบมาตรฐานการบริหารทรัพย์สิน รวมทั้งฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เน้นหลักความโปร่งใสและความคุ้มค่า	4.73	0.45	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีระเบียบการใช้ทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหาของโรงเรียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาล	4.69	0.46	มากที่สุด
การกำหนดแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.61	0.48	มากที่สุด
5. โรงเรียนกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.69	0.46	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ดำเนินงานพัสดุและสินทรัพย์	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
6. การจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้มีการพัฒนาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการโดยยึดหลักความโปร่งใสเป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทำงานราชการ	4.59	0.49	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีฐานข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อใช้ประกอบการขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณต่อไป	4.54	0.50	มากที่สุด
การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ	4.57	0.49	มากที่สุด
8. โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลการทำเอกสารการจัดหาพัสดุตามตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	4.57	0.49	มากที่สุด
9. โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลการทำเอกสารการจัดหาพัสดุตามหลักความโปร่งใส	4.60	0.49	มากที่สุด
10. โรงเรียนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุโดยใช้หลักการธรรมาภิบาล	4.53	0.50	มากที่สุด
การจัดหาพัสดุ	4.49	0.46	มาก
11. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 คุ่มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้	4.49	0.50	มาก
12. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - GP) โดยยึดหลักการธรรมาภิบาลเป็นแนวทางการทำงาน	4.55	0.50	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ดำเนินงานพัสดุและสินทรัพย์	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
13. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ให้กับบุคลากรทุกระดับในโรงเรียนโดยจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน	4.43	0.67	มาก
14. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำเอกสารหลักฐานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุถูกต้องตามระเบียบด้วยความโปร่งใส	4.49	0.67	มาก
การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ	4.63	0.59	มากที่สุด
15. เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุไม่ว่าจะได้มาโดยการจัดหาหรือการรับบริจาคมีความโปร่งใสตรวจสอบได้	4.70	0.46	มากที่สุด
16. โรงเรียนมีสถานที่เก็บรักษาพัสดุให้อยู่สภาพพร้อมใช้งานการควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุมีความโปร่งใสตรวจสอบได้	4.66	0.48	มากที่สุด
17. หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตรวจสอบพัสดุประจำปีและให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการอีกต่อไปตามหลักธรรมาภิบาล	4.60	0.70	มากที่สุด
18. พสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างกรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุตามหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส	4.57	0.70	มากที่สุด
การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน	3.66	0.88	มาก
19. โรงเรียนจัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	3.70	0.92	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ดำเนินงานพัสดุและสินทรัพย์	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
20. ผู้บริหารโรงเรียนจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ในโรงเรียนภายใน วัตถุประสงค์ของโรงเรียนและต้องไม่ขัดหรือแย้งกับ นโยบาย ของโรงเรียนโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	3.61	0.83	มาก
การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.65	0.87	มาก
21. โรงเรียนประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นตาม หลักมีส่วนร่วม	3.66	0.89	มาก
22. โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบ การรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนา การศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลคุ้มค่า และมีความโปร่งใส	3.72	0.94	มาก
23. ผู้บริหารการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้บุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล	3.59	0.81	มาก
24. โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนเพื่อการศึกษา ตามหลักนิติธรรม	3.62	0.83	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	ค่าสถิติ (N = 169)		การแปลความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	3.60	0.80	มาก
25. โรงเรียนสำรวจความต้องการของผู้เรียนและคัดเลือกผู้เสนอผู้เยี่ยมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดประสานการเยี่ยมเพื่อการศึกษากับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	3.62	0.82	มาก
26. ผู้บริหารสร้างความตระหนักแก่ผู้เยี่ยมเงินเพื่อการศึกษา และติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบ	3.58	0.78	มาก
การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา	3.51	0.79	มาก
27. ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับบุคคลและหน่วยงาน รัฐบาลและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีส่วนร่วม คำนึงค่า โปร่งใส	3.45	0.74	ปานกลาง
28. ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคคลในโรงเรียนร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกเน้นหลักความคุ้มค่า	3.49	0.82	ปานกลาง
29. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรภายในและภายนอกเน้นการมีส่วนร่วมและมีความคุ้มค่า	3.59	0.81	มาก
รวม	4.25	0.34	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานพัสดุและสินทรัพย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาภารกิจ 9 งาน พบว่า

อยู่ในระดับมากที่สุด 3 งาน ระดับมาก 5 งาน และระดับปานกลาง 1 งาน เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การวางแผนพัสดุ ($\bar{X} = 4.76$) การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 4.63$) และการกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะ เฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.61$) ตามลำดับ

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหาร

งานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการดำรง ตำแหน่งที่ต่างกัน แตกต่างกัน” ใช้การทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการ ทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่าง เป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้า งานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งดัง ตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ
หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และบุคลากร
ทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ประสิทธิผลการบริหาร งานงบประมาณ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านงานแผนงานและ งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2.58	5.00	0.52	15.91***	0.001
	ภายในกลุ่ม	5.28	163.00	0.03		
	รวม	7.86	168.00			
2. ด้านงานการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	.43	5.00	0.09	4.97***	0.001
	ภายในกลุ่ม	2.84	163.00	0.02		
	รวม	3.28	168.00			
3. ด้านงานบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	1.66	5.00	0.33	5.83***	0.001
	ภายในกลุ่ม	9.28	163.00	0.06		
	รวม	10.96	168.00			
4. ด้านงานพัสดุและ สินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	3.21	5.00	0.64	6.27***	0.001
	ภายในกลุ่ม	16.68	163.00	0.10		
	รวม	19.89	168.00			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.65	5.00	0.13	6.82***	0.001
	ภายในกลุ่ม	3.09	163.00	0.02		
	รวม	3.74	168.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ
ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์

และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) นำเสนอดังตาราง 9 – 13

ตาราง 9 เปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณโดยรวม		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์	บุคลากรทางการศึกษา
		$\bar{x} = 4.57$	$\bar{x} = 4.62$	$\bar{x} = 4.57$	$\bar{x} = 4.60$	$\bar{x} = 4.48$	$\bar{x} = 4.47$
ผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x} = 4.57$		0.05	0.00	0.03	-0.09	-0.10
หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	$\bar{x} = 4.62$			-0.05	-0.02	-0.14	-0.15*
หัวหน้างานการเงิน	$\bar{x} = 4.57$				0.03	-0.19	-0.10
หัวหน้างานบัญชี	$\bar{x} = 4.60$					-0.21	-0.13*
หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์	$\bar{x} = 4.48$						0.01
บุคลากรทางการศึกษา	$\bar{x} = 4.47$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 ผลเปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหัวหน้างานแผนงานงบประมาณและหัวหน้างานบัญชีมีความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งด้านงานแผนงานและงบประมาณ

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณด้านงานแผนงานและงบประมาณ		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์	บุคลากรทางการศึกษา
		$\bar{X} = 4.22$	$\bar{X} = 4.67$	$\bar{X} = 4.52$	$\bar{X} = 4.51$	$\bar{X} = 4.51$	$\bar{X} = 4.25$
ผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X} = 4.22$		0.45**	0.30**	0.29**	0.29**	0.03
หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	$\bar{X} = 4.67$			-0.15	-0.16	-0.13	-0.42**
หัวหน้างานการเงิน	$\bar{X} = 4.52$				-0.01	-0.01	-0.27**
หัวหน้างานบัญชี	$\bar{X} = 4.51$					0.00	-0.26**

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสิทธิผลการบริหาร งานงบประมาณ ด้านงานแผนงาน และงบประมาณ		ผู้บริหาร สถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงาน และงบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและ สินทรัพย์	บุคลากรทาง การศึกษา
		$\bar{X} = 4.22$	$\bar{X} = 4.67$	$\bar{X} = 4.52$	$\bar{X} = 4.51$	$\bar{X} = 4.51$	$\bar{X} = 4.25$
หัวหน้างาน พัสดุและ สินทรัพย์	$\bar{X} = 4.51$						-0.26**
บุคลากร ทางการศึกษา	$\bar{X} = 4.25$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 ผลเปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ด้านงานแผนงานและงบประมาณพบว่าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์มีความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิภาพบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน
แผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างาน
พัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่ง
ด้านงานการเงิน

ประสิทธิภาพการบริหาร งานงบประมาณ ด้านงานการเงิน		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงานและ งบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและ สินทรัพย์	บุคลากรทางการศึกษา
		$\bar{X} = 4.69$	$\bar{X} = 4.74$	$\bar{X} = 4.73$	$\bar{X} = 4.69$	$\bar{X} = 4.56$	$\bar{X} = 4.77$
ผู้บริหาร สถานศึกษา	$\bar{X} = 4.69$		0.05	0.04	0.00	-0.13	0.08
หัวหน้างาน แผนงานและ งบประมาณ	$\bar{X} = 4.74$			-0.01	-0.05	-0.18*	0.03
หัวหน้างาน การเงิน	$\bar{X} = 4.73$				-0.04	-0.17*	0.04
หัวหน้างาน บัญชี	$\bar{X} = 4.69$					-0.13	0.08
หัวหน้างาน พัสดุและ สินทรัพย์	$\bar{X} = 4.56$						0.21*
บุคลากร ทางการ ศึกษา	$\bar{X} = 4.77$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 ผลเปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งด้านงานการเงิน พบว่าบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าหัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหัวหน้าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงินมีความคิดเห็นมากกว่า หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่งด้านงานบัญชี

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ ด้านงานบัญชี		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงาน และงบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและ สินทรัพย์	บุคลากรทางการศึกษา
		$\bar{X} = 4.86$	$\bar{X} = 4.97$	$\bar{X} = 4.86$	$\bar{X} = 4.95$	$\bar{X} = 4.78$	$\bar{X} = 4.72$
ผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X} = 4.86$		0.11	0.00	0.09	-0.08	0.14*
หัวหน้างานแผนงานและ งบประมาณ	$\bar{X} = 4.97$			-0.11	-0.02	-0.19	-0.25*
หัวหน้างานการเงิน	$\bar{X} = 4.86$				0.09	-0.08	-0.14
หัวหน้างานบัญชี	$\bar{X} = 4.95$					-0.17	-0.23*

ตาราง 12 (ต่อ)

ประสิทธิผลการ บริหารงานงบประมาณ ด้านงานบัญชี		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงาน และงบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและ สินทรัพย์	บุคลากรทางการศึกษา
		$\bar{X} = 4.86$	$\bar{X} = 4.97$	$\bar{X} = 4.86$	$\bar{X} = 4.95$	$\bar{X} = 4.78$	$\bar{X} = 4.72$
หัวหน้างาน พัสดุและ สินทรัพย์	$\bar{X} = 4.78$						0.06
บุคลากร ทางการ ศึกษา	$\bar{X} = 4.72$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 ผลเปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และบุคลากรทางการศึกษาตามสภาพการดำรงตำแหน่งด้านงานบัญชี พบว่าบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นน้อยกว่าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานบัญชีและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบรายค่าประสิทธิผลบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาตามสถานการณ์ดำรงตำแหน่งด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณด้านงานพัสดุและสินทรัพย์		ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	หัวหน้างานการเงิน	หัวหน้างานบัญชี	หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์	บุคลากรทางการศึกษา
		$\bar{X} = 4.52$	$\bar{X} = 4.10$	$\bar{X} = 4.17$	$\bar{X} = 4.24$	$\bar{X} = 4.07$	$\bar{X} = 4.14$
ผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X} = 4.52$		-0.42*	-0.35	-0.28	-0.45*	-0.38*
หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ	$\bar{X} = 4.10$			0.07	0.14	-0.03	0.04
หัวหน้างานการเงิน	$\bar{X} = 4.17$				0.07	-0.10	-0.03
หัวหน้างานบัญชี	$\bar{X} = 4.24$					-0.17	-0.10
หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์	$\bar{X} = 4.07$						0.07
บุคลากรทางการศึกษา	$\bar{X} = 4.14$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 ผลเปรียบเทียบรายคู่ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานพัสดุและสินทรัพย์พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน” ใช้การทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตาราง 14 – 15

ตาราง 14 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและ
สินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผลการ บริหารงานงบประมาณ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านงานแผนงาน และงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2.58	5.00	0.52	15.91**	.00
	ภายในกลุ่ม	5.28	163.00	0.03		
	รวม	7.86	168.00			
2. ด้านงานการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	0.43	5.00	0.09	4.97**	.00
	ภายในกลุ่ม	2.84	163.00	0.02		
	รวม	3.28	168.00			
3. ด้านงานบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	1.66	5.00	0.33	5.83**	.00
	ภายในกลุ่ม	9.29	163.00	0.06		
	รวม	10.96	168.00			
4. ด้านงานพัสดุและ สินทรัพย์	ระหว่างกลุ่ม	3.21	5.00	0.64	5.83**	.00
	ภายในกลุ่ม	16.68	163.00	0.10		
	รวม	19.89	168.00			
ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.65	5.00	0.13	6.82**	.00
	ภายในกลุ่ม	3.09	163.00	0.02		
	รวม	3.74	168.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_5 (163) = 3.02$)

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_5 (163) = 4.66$)

จากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ
ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงาน

และงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffé – Method) ดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบสภาพประสิทธิภาพรายคู่อผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน $\bar{X}$	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
		$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
			4.50	4.58	4.44
1. ด้านงานแผนงาน	น้อยกว่า 5 ปี	4.50	–	0.08	–0.06
	ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	4.58	–	–	–0.14*
	มากกว่า 10 ปี	4.44	–	–	–
2. ด้านงานการเงิน		$\bar{X}$	4.49	4.41	4.24
	น้อยกว่า 5 ปี	4.49	–	–0.88	–0.25*
	5 – 10 ปี	4.41	–	–	–0.17*
	มากกว่า 10 ปี	4.24	–	–	–
3. ด้านงานบัญชี		$\bar{X}$	4.45	4.60	4.43
	น้อยกว่า 5 ปี	4.55	–	0.05	–0.12
	5 – 10 ปี	4.60	–	–	–0.17*
	มากกว่า 10 ปี	4.43	–	–	–

ตาราง 15 (ต่อ)

ประสิทธิผลการ บริหารงาน งบประมาณ	ประสบการณ์ใน การปฏิบัติงาน $\bar{X}$	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			
		$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
4. ด้านงานพัสดุ และสินทรัพย์		$\bar{X}$	4.41	4.39	4.08
	น้อยกว่า 5 ปี	4.41	–	–0.02	–0.33**
	5 – 10 ปี	4.39	–	–	–0.31**
	มากกว่า 10 ปี	4.08	–	–	–
ประสิทธิผลของ โรงเรียนโดยรวม		$\bar{X}$	4.49	4.50	4.30
	น้อยกว่า 5 ปี	4.49	–	0.01	–0.19
	5 – 10 ปี	4.50	–	–	–0.20**

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่ โดยรวมพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปีมีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านงานแผนงานและงบประมาณ และด้านงานบัญชีผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ด้านงานการเงิน พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านงานพัสดุและสินทรัพย์พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณ

หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน พบว่ามี 2 ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม คือ ด้านงานการเงินและด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงบประมาณหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณ	การเปรียบเทียบ กับค่าเฉลี่ย โดยรวม	สรุปผล
ด้านงานแผนงานและงบประมาณ	สูงกว่า	X
1.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตัง งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน		X
1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง		X

ตาราง 16 (ต่อ)

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ	การเปรียบเทียบ กับค่าเฉลี่ย โดยรวม	สรุปผล
1.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร		X
1.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ		X
2. ด้านงานการเงิน	ต่ำกว่า	✓
2.1 การเบิกเงินจากคลัง		✓
2.2 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน		✓
2.3 การนำเงินส่งคลัง		✓
2.4 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ		✓
3. ด้านงานบัญชี	สูงกว่า	X
3.1 การจัดทำบัญชีการเงิน		X
3.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน		X
3.3 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน		X
3.4 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ งบประมาณ		X
3.5 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิต จากงบประมาณ		X
4. ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	ต่ำกว่า	✓
4.1 การวางแผนพัสดุ		✓
4.2 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะ เฉพาะของ ครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงิน งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี		✓
4.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการ จัดทำและจัดหาพัสดุ		✓

ตาราง 16 (ต่อ)

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ	การเปรียบเทียบ กับค่าเฉลี่ย โดยรวม	สรุปผล
4.4 การจัดหาพัสดุ		✓
4.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ		✓
4.6 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน		✓
4.7 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา		✓
4.8 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยวกับกองทุน เพื่อการศึกษา		✓
4.9 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา		✓
✓ หมายถึง หาแนวทางพัฒนา X หมายถึง ไม่หาแนวทางพัฒนา		

จากตาราง 16 พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านงานการเงินและด้านงานพัสดุและสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม จึงนำทั้ง 2 ด้านนี้มาหาแนวทางพัฒนา โดยผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเงิน ดังคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...กำหนดนโยบายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเงินในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียน จัดให้มีคณะกรรมการดำเนินงานและติดตามดูแลโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเงินในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง คณะกรรมการใช้กระบวนการ PDCA เปิดโอกาสให้ได้ฝึกฝนตนเองในการปฏิบัติการด้านการเงิน และศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่มีคุณภาพ...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2568)

“...ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่าย ต้องร่วมมือกันวางแผน จัดกิจกรรมงานโครงการในการส่งเสริมให้ปฏิบัติการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและต้องมี

การประเมินผลเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในการดำเนินงานต่อไปสร้างความตระหนักถึงอุดมการณ์เป้าหมายของโรงเรียนในการใช้เงินงบประมาณให้บุคลากรทุกคนทราบ เพื่อจะได้ส่งต่อในการทำงานด้านการเงิน และขับเคลื่อนงานขององค์กรไปในทิศทางเดียวกัน...”

(เพ็ญภา ปัญจนะ, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2568)

“...ควรมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้ชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองทั้งความรู้ความสามารถ ทักษะ และด้านอื่น ๆ อย่างเหมาะสม...”

(จิรศาสตร์ ภูลรัมย์, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2568)

“...การพัฒนาการบริหารด้านงานการเงินจะต้องพัฒนาโดยการจัดองค์ความรู้หรือประสบการณ์ที่เหมาะสมและต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นให้พัฒนาทั้งด้านความคิด คือการรับรู้ วิเคราะห์ จำเป็นต้องกำหนดกรอบหรือระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานการบริหารด้านงานการเงินเพื่อความถูกต้องตามระเบียบกำหนดไว้...”

(อิสพล ปิ่นขจร, สัมภาษณ์ 25, มกราคม 2568)

“...ควรมีการวางกรอบการปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหารด้านงานการเงินให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามระเบียบ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินแสดงออกทั้งด้านความคิด ทักษะ และความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ...”

(วรภา สามอาพัฒน์, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2568)

“...ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินเห็นภาพลักษณ์ขององค์กรโดยใช้วิธีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในความเป็นใช้ทรัพยากรด้านการเงินในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย...”

(ศักดิ์ คำโส, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2568)

“...ควรมีการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรในด้านการเงินสร้าง
ความตระหนักและค่านิยมเกี่ยวกับองค์กรหรือเส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพ
ด้านการเงินแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการบริหารด้านการเงินทั้งระบบให้มีความเกี่ยวเนื่อง
เชื่อมโยงกัน...”

(วันชัย อยู่ตรง, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2568)

“...เนื่องด้วยโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยทุกแห่ง
เป็นโรงเรียนประจำที่มีการใช้งบประมาณในการพัฒนาโรงเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้
พัฒนาการเรียนรู้ให้เต็มศักยภาพของนักเรียนดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน
แผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ
และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความรู้ความชำนาญในการใช้งบประมาณ
โดยการจัดการสัมมนาให้ความรู้ระหว่างองค์กรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องในการให้คำปรึกษาหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามกฎระเบียบที่ถูกต้อง

(สมร ปาโท, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2568)

“...มีกระบวนการปรับระบบคิดของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน
แผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ
และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษาของตนเอง
โดยการเชิญวิทยากรที่มีอาชีพในเรื่องการสร้างทัศนคติการปฏิบัติงานด้านการเงินร่วมกัน
พร้อมทั้งให้ทุกคนได้ตระหนักถึงหน้าที่ที่ต้องทำ...”

(อุไรรัก พันโกฏี, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2568)

“...มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน แบ่งปันความรู้ระหว่างโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยทั้ง 18 โรงเรียนทั้งในระดับผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างาน
พัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีการปฏิบัติงานด้านการเงินร่วมกัน
พร้อมทั้งให้มีเป้าหมายและพันธกิจในการบริหารงานการเงินร่วมกัน...”

(ศราวดี คล่องดี, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2568)

จากคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 คน สามารถสังเคราะห์ข้อเสนอแนะ
แนวทางการพัฒนาการพัฒนาระบบและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน

งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานการเงินดังตาราง 17

ตาราง 17 ตารางแสดงการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการพัฒนาระบบและ
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานการเงิน ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ	ไชยา ภาวะบุตร	เพ็ญผกา ปัญณะ	สิริศาสตร์ ภูลรัมย์	นายอิสราพล ปิ่นขจร	วรภากร สามาอาพัฒน์	ดร.ศักดิ์ คำโส	ดร.วันชัย อยู่ตรง	ดร.สมร ปาโท	อุไรรัก พันโกฏี	ศราวุฒิ คลองดี	รวม	ร้อยละ
1. กำหนดนโยบาย โครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการด้านงาน การเงินในการ พัฒนาศักยภาพใน การปฏิบัติงานของ โรงเรียน และมี การกำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อนำไปพัฒนา ต่อไป	✓	✓	✓					✓			4	40

ตาราง 17 (ต่อ)

รายชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ แนวทางพัฒนา	ไชยา ภาวะบุตร	เพ็ญผกา ปัญจนะ	สิริศาสตร กุลรัมย์	นายอิสรพล ปิ่นขจร	วราภา สามาอาพัฒนา	ดร.ศักดิ์ คำใส	ดร.วันชัย อยู่ตรง	ดร.สมร ปาโท	อุไรรัก พันโกฏี	ศราวุฒิ คล่องดี	รวม	ร้อยละ
2. สร้างความ ตระหนักถึง อุดมการณ์ เป้าหมายของ โรงเรียนในการใช้ เงินงบประมาณให้ บุคลากรทุกคน	✓		✓							✓	3	30
3. มีการวางกรอบ การปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหาร ด้านงานการเงิน ให้ผู้ปฏิบัติงาน ทำงานอย่างเป็น ระบบและถูกต้อง ตามระเบียบ				✓						✓	2	20
4. ผู้บริหาร ควรเป็นต้นแบบ ให้ผู้ปฏิบัติงาน ด้านการเงินเห็น ภาพลักษณ์ องค์กรใช้วิธีการ สร้างเข้าใจในใช้ ทรัพยากรการเงิน					✓	✓			✓		3	30

ตาราง 17 (ต่อ)

รายชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ แนวทางพัฒนา	ไชยา ภาวะบุตร	เพ็ญผกา ปัญญา	สิริศาสตร์ กุลรัมย์	นายอิสรพล ปิ่นขจร	วราภา สยามาพัฒน์	ดร.ศักดิ์โส	ดร.กันชัย อยู่ตรง	ดร.สมร ปาโท	อุไรรัก พันโกฏี	ศราวุฒิ คล่องดี	รวม	ร้อยละ
5. ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันวางแผนจัดกิจกรรมงานโครงการในการส่งเสริมให้ปฏิบัติการด้านงานการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ							✓				1	10
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแบ่งปันความรู้ระหว่างโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยทั้ง 18 โรงเรียนงานการเงิน								✓			1	10

จากตาราง 17 พบว่า แนวทางการพัฒนาการพัฒนาประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์

จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานการเงินเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ

1. ควรมีกำหนดนโยบายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเงินในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป
2. ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินเห็นภาพลักษณ์ขององค์กรโดยใช้วิธีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในความเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านการเงิน
3. ควรสร้างความตระหนักถึงอุดมการณ์เป้าหมายของโรงเรียนในการใช้เงินงบประมาณให้บุคลากรทุกคน

2. แนวทางการพัฒนาการพัฒนาประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านงานพัสดุ และสินทรัพย์ดังกล่าวสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...มีคณะทำงานแต่ละด้านงานพัสดุและสินทรัพย์และทำงานประสานกันใช้แนวทาง PDCA การทำงานของแต่ละฝ่ายยึดหลักการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมฝ่ายบริหารมีภาวะผู้นำ มีความยุติธรรม รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2568)

“...ผู้บริหารและครูทุกคนต้องร่วมกันวางแผนการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ ควรร่วมประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ...”

(เพ็ญพกา ปัญจนะ, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2568)

“...ผู้บริหารและครูควรมีการวางแผนร่วมกันในการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์รวมถึงหาสาเหตุของปัญหาและนำมาวางแผนในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและตรงจุด...”

(จิรศาสตร์ ภูลรัมย์, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2568)

“...มีการคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาสู่โรงเรียนให้ได้บุคลากรที่มีความเข้าใจและพร้อมที่จะปรับแนวคิดให้เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ภารกิจด้านงาน

พัสดุและสินทรัพย์ผู้บริหารต้องมีศักยภาพในการมองปัญหาเชิงระบบให้ชัดเจนและมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ผู้บริหารสามารถในการสื่อสารภายในเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นและสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ภายในได้เหมาะสมเป็นเหตุเป็นผล ผู้บริหารต้องบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล...”

(อิสรพล ปิ่นขจร, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2568)

“...ความสามารถในการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ คือเป็นภารกิจจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ซึ่งต้องมีแนวทางในการแก้ปัญหาโดยต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์อย่างสมดุล โดยใช้หลักบัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น โดยจะต้องมีความเป็นประชาธิปไตย ศึกษาสาเหตุของปัญหา รวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้าน รับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย ใช้การพูดคุยปรึกษาหารือหาข้อสรุปร่วมกัน จึงตัดสินใจดำเนินการแก้ปัญหานั้น ๆ รวมทั้งการสร้าง ความเข้าใจ การสื่อสาร การรับรู้ปัญหาร่วมกัน จะส่งผลให้ทุกปัญหาสามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(วราภา สามอาพัฒน์, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2568)

“...ควรมีการปรึกษาหารือเพื่อร่วมกัน โดยรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย ร่วมปรึกษาหารือกัน สร้างความเข้าใจ ใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และร่วมรับรู้ปัญหาร่วมกัน เพื่อจะได้แก้ปัญหาร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ศักดา คำใส, สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2568)

“...สร้างความตระหนักและความเข้าใจด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ เน้นการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปรับปรุง และร่วมภาคภูมิใจ เน้นหลักธรรมาภิบาลในองค์กรเป็นหลักด้วยวิธีการต่าง ๆ...”

(วันชัย อยู่ตรง, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2568)

“...บุคลากรต้องตระหนักในเป้าหมายและอุดมการณ์ของงานด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนในทุกมิติ การคัดเลือกบุคลากรในการเข้ารับบรรจุและแต่งตั้งควรมีลักษณะเฉพาะ...”

(สมร ปาโท, สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2568)

“...การแก้ไขปัญหาด้วยข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์
ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล หลักฐานเชิงประจักษ์ของปัญหา ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องหา
แนวทางในการแก้ไขปัญหา ดำเนินการแก้ไขปัญหา นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ รายงานผล
การดำเนินการ การจัดสรรทรัพยากรด้วยหลักความเสมอภาค และมีนวัตกรรมการเรียนรู้
เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ...”

(อุไรรัก พันโกฏี, สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2568)

“...ควรมีการวิเคราะห์ว่าองค์กรมีจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค
ของเราคืออะไร จากนั้นจึงร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาให้ตรงจุดด้วยโครงการ นวัตกรรม
ที่หลากหลายเพื่อให้เข้ากับบริบทและสภาพปัญหามากที่สุด โดยมีผู้บริหารของโรงเรียน
คอยให้คำแนะนำและคำปรึกษา...”

(ศราวดี คล่องดี, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2568)

จากคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 10 คน สามารถสังเคราะห์ข้อเสนอแนะ
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ ดังตาราง 18

ตาราง 18 ตารางแสดงการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ
ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์
ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ	ไชยา ภาวบุตร	เพ็ญผกา ปัญชนะ	สิริศาสตร์ กุลรัมย์	วรภา สยามาพัฒนา	ศักดิ์ คำใส	นายอิสรพล ปิ่นขจร	วันชัย อยู่ตรง	สมร ปาโท	นางอุไรรัก พันโกฏี	ศราวุฒิ คล่องดี	รวม	ร้อยละ
แนวทางพัฒนา												
1. ควรมี คณะทำงานแต่ละ ด้านงานพัสดุ และสินทรัพย์ และทำงาน ประสานกันใช้ แนวทาง PDCA	✓								✓		2	20
2. ผู้บริหารมีการ วางแผนร่วมกัน ในการบริหาร งานพัสดุและ สินทรัพย์รวมถึง หาสาเหตุ ของปัญหา	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	8	80
3. สร้างความ ตระหนักและ ความเข้าใจ ด้านงานพัสดุ และสินทรัพย์	✓			✓	✓	✓				✓	5	50

ตาราง 18 (ต่อ)

รายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ แนวทางพัฒนา	ไชยา ภาวะบุตร	เพ็ญผกา ปัญะ	วิโรตาสตร ภูริรัมย์	วราภา สยามาพัฒนา	ศักดิ์ดา คำใส	นายอิสรพล ปิ่นขจร	วันชัย อยู่ตรง	สมร ปาโท	นางอุไรรัก พันโกฏิ	ศราวุฒิ คลองดี	รวม	ร้อยละ
4. การคัดเลือกบุคลากรที่จะเข้ามาสู่โรงเรียนให้ได้บุคลากรที่มีความเข้าใจและพร้อมที่จะปรับแนวคิดให้เหมาะสม				✓				✓			2	20
5. ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร มีทักษะในการสื่อสาร การรับรู้ปัญหาพร้อมกัน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ				✓	✓	✓					3	30
6. ผู้บริหารสามารถจัดการปัญหาต่าง ๆ ภายในได้อย่างเหมาะสมด้วยหลักธรรมาภิบาล				✓	✓						2	20

จากตาราง 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาการพัฒนาประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินงานพัสดุและสินทรัพย์ เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ

1. ผู้บริหารและหัวหน้างานแผนงานงบประมาณต้องร่วมกันวางแผน
 ปรัชญาหรือกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

2. สร้างความตระหนักและความเข้าใจด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

3. ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร มีทักษะ
 ในการสื่อสาร การรับรู้ปัญหาร่วมกัน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์และสรุปผลข้างต้นสามารถสรุปแนวทางการพัฒนา
 การพัฒนาประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
 ธรรมชาติของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ด้านงานการเงิน

1.1 ควรกำหนดนโยบายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านงานการเงิน
 ในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีการกำกับ ติดตาม
 และประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

1.2 ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ปฏิบัติงาน
 ด้านการเงินเห็นภาพลักษณ์ขององค์กรโดยใช้วิธีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจ
 ในความเป็นใช้ทรัพยากรด้านการเงิน

1.3. ควรสร้างความตระหนักถึงอุดมการณ์เป้าหมายของโรงเรียน
 ในการใช้เงินงบประมาณให้บุคลากรทุกคน

2. ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

2.1 ผู้บริหารและหัวหน้างานแผนงานงบประมาณต้องร่วมกันวางแผน
 ปรัชญาหรือกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

2.2 สร้างความตระหนักและความเข้าใจด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

2.3 ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร มีทักษะในการ
 สื่อสาร การรับรู้ปัญหาร่วมกัน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่ต่างกัน

3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างาน
พัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
ที่ต่างกัน

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
ธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และ
บุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งที่ต่างกันแตกต่างกัน
3. ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 285 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 81 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ จำนวน 18 คน หัวหน้างานการเงิน จำนวน 18 คน หัวหน้างานบัญชี จำนวน 18 คน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 18 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 132 คน จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 285 คน จากทั้งหมด 18 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ในวิจัยครั้งนี้ จำนวน 163 คน จาก 13 โรงเรียน ที่เป็นหน่วยการสุ่ม โดยในแต่ละโรงเรียนผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ จำนวน 1 คน หัวหน้างานการเงิน จำนวน 2 คน หัวหน้างานบัญชี จำนวน 1 คน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 1 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive Selection) และสุ่มแบบง่าย (Sampling) บุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบงานดังกล่าวโรงเรียนละ 6 คน ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 13 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุ และสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย จำนวน 50 ชุด ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับ 0.75 และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการยกระดับการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1 ดาวน์โหลด์ไฟล์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลผ่าน Google form

4.2 ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับมา

4.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 4.2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ

โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยประเมินความสอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความของตัวแปรแต่ละตัวแปร โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC)

5.2.2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

5.2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3.2 สมมติฐานข้อ 2 ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5.3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของ

ค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่องประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านงานบัญชีและด้านงานแผนงานและงบประมาณอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ และด้านงานการเงิน

2. ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหัวหน้างานแผนงานงบประมาณและหัวหน้างานบัญชีมีความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 พบว่าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์มีความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 พบว่าบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าหัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหัวหน้าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงินมีความคิดเห็นมากกว่า หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.4 พบว่าบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นน้อยกว่ากับหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานบัญชีและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่ากับหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3. ประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

3.1 โดยรวมพบว่าผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.2 พบว่าด้านงานแผนงานและงบประมาณผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.3 พบว่าผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.4 พบว่าด้านงานบัญชีผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

3.5 พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ต้องได้รับการพัฒนา สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวน 2 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านงานการเงิน

4.1.1 ควรกำหนดนโยบายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเงินในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

4.1.2 ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินเห็นภาพลักษณ์ขององค์กรโดยใช้วิธีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในความเป็นใช้ทรัพยากรด้านการเงิน

4.1.3 ควรสร้างความตระหนักถึงอุดมการณ์เป้าหมายของโรงเรียนในการใช้เงินงบประมาณให้บุคลากรทุกคน

4.2 ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

4.2.1 ผู้บริหารและหัวหน้างานแผนงานงบประมาณต้องร่วมกันวางแผน ปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

4.2.2 สร้างความตระหนักและความเข้าใจด้านงานพัสดุและสินทรัพย์

4.2.3 ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร มีทักษะในการสื่อสาร การรับรู้ปัญหาาร่วมกัน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยอภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ

งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานแผนงานและงบประมาณ ด้านงานบัญชี ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์และด้านงานการเงินตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศ งานแผนงานและงบประมาณ งานพัสดุและทางการเงินละเอียดชัดเจน นโยบายการบริหาร การเงินและควบคุมงบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงินและควบคุมงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่การเงินจัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนาทั้งในและนอกโรงเรียนโรงเรียน มีระเบียบมาตรฐานการบริหารทรัพย์สิน รวมทั้งฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของเอกพร เสริฐสาวย (2560, หน้า 221 - 223) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของอดิศักดิ์ ศรีนา (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า

- 1) สภาพการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และผลการวิจัยของ ภัสราวุธี เกตุณะ (2560, หน้า 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงาน งบประมาณของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ และด้านการบริหารทางการเงิน และการควบคุมงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการคำนวณต้นทุนกิจกรรม ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการ

รายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารสินทรัพย์ และด้านการตรวจสอบภายใน ไม่แตกต่างกัน

1.1 ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานแผนงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณ สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศงานแผนงานและงบประมาณงานพัสดุและทางการเงินละเอียดชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาในการมีส่วนร่วมประชุมจัดทำแผนงบประมาณ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560, หน้า 116) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ทั้ง 7 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารบัญชี

1.2 ประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงินและควบคุมงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่การเงิน จัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนาทั้งในและนอกโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของกานดา แสนหุ้ม (2566, หน้า 170 – 173) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารกับประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า

ประสิทธิผลการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำแนกตาม
สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน
พบว่าจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ 1) การสร้างเครือข่าย 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและ
3) การไว้วางใจต่อกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน
ได้แก่การมีเป้าหมายร่วมกันจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม
ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีความ
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม
ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จำนวน 1 ด้านได้แก่ ด้านการไว้วางใจต่อกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

1.3 ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษาด้านงานบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะว่าโรงเรียนจัดทำบัญชีการเงินถูกต้องและครอบคลุม การจัดทำบัญชีการเงินมีความ
ชัดเจน และสามารถ ตรวจสอบได้ มีการประชุมชี้แจงเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึง
ผลประโยชน์ของการมีระบบการบริหารบัญชีให้กับบุคลากร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
รักษณาสี สุริหาร(2560, หน้า 158 – 159) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและประสิทธิผลการ
บริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ
โรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานงบประมาณหรือหัวหน้ากลุ่มบริหาร
งานงบประมาณและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะงานบริหาร
งบประมาณจะมีกฎ ระเบียบ ตามกฎหมาย มีรูปแบบที่ชัดเจน เช่น ในงานพัสดุเป็นการ
จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ การบริหารการเงินเป็นรายงานผลทาง
การเงิน และการบริหารบัญชีเป็นการจัดทำบัญชีต่าง ๆ ซึ่งงานเหล่านี้บุคลากรภายใน

โรงเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง และจัดทำเอกสารหลักฐานให้สอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย

1.4 ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานพัสดุและบริหารทรัพย์สินของโรงเรียน มีระเบียบมาตรฐานการบริหารทรัพย์สิน รวมทั้งฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ให้กับบุคลากรทุกระดับในโรงเรียนโดยจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนาศึกษาดูงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพลชัย ชุมปัญญา (2560, หน้า 72 – 76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิธีใหม่ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิธีใหม่ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่คาดหวังในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และวีระพงษ์ ก้านกิ่ง (2560, หน้า 116 – 117) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงบประมาณโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าโดยรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหัวหน้างานแผนงานงบประมาณ และหัวหน้างานบัญชีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลากรทางการศึกษาสำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านด้านงานแผนงาน

และงบประมาณพบว่าหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกันด้านงานการเงิน พบว่าบุคลากรทางการศึกษากับหัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลากรทางการศึกษา สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านงานบัญชี พบว่าบุคลากรทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานบัญชีและผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับหัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกันดังนั้นเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยหัวหน้างานแผนและงบประมาณมีความคิดเห็นสูงกว่าทุกด้านเป็นเช่นนี้อาจเป็นหัวหน้างานแผนและงบประมาณมีความรู้ ความเข้าใจในสภาพการบริหารงานงบประมาณ เช่น หัวหน้างานแผนและงบประมาณเป็นผู้ปฏิบัติงานรวบรวมข้อมูล วางแผนงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการใช้งบประมาณ จึงอาจทำให้หัวหน้างานแผนและงบประมาณนั้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผลการวิจัยของ วัชพงษ์ อู่ยวงศ์ (2561, หน้า 150 – 157) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่าประสิทธิภาพโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของพงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563, หน้า 217 – 223) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพตำแหน่ง พบว่า สถานภาพตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ

โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ
งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
และบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม พบว่าผู้ที่มี
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์
ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานแผนงานและงบประมาณ
และด้านงานบัญชีผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็น
มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ด้านงานการเงิน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี
และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มี
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี
มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ
หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการ
ศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานมาไม่มากและไม่บ่อยจนเกินไป จึงอาจทำให้มองเห็นสภาพความเป็นจริงรวมถึง
ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ชัดเจนในเรื่องของประสิทธิภาพการบริหารงาน
งบประมาณของโรงเรียนจึงทำให้มีความคิดเห็นมากกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
ณรงฤทธิ์ นามเหลา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน จำแนกตามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัย
ของวัชพงษ์ อู่ยวงศ์ (2561, หน้า 150 – 157) ได้ทำการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหาร

โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลัก ธรรมชาติของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมชาติของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและ งบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์ และบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงานบัญชี ด้านงานแผนงานและงบประมาณระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อยคือ ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์และด้านงานการเงิน ตามลำดับในการบริหาร งานงบประมาณให้เกิดประสิทธิผล ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน งบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศงานแผนงาน และงบประมาณ งานพัสดุและทางการเงินละเอียดชัดเจน นโยบายการบริหารการเงิน และควบคุมงบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้ส่งเสริม การเรียนรู้ด้านการเงินและควบคุมงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่การเงินจัด ให้มีการ ฝึกอบรมสัมมนาทั้งในและนอกโรงเรียนโรงเรียน มีระเบียบมาตรฐานการบริหารทรัพย์สิน รวมทั้งฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

1.2 จากผลการวิจัยควรมีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน งบประมาณตามหลักธรรมชาติของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานการเงิน และด้านงานพัสดุ และสินทรัพย์ ดังนั้นควรนำแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลัก

ธรรมาภิบาลของโรงเรียนในด้านเหล่านี้ได้แก่ ควรมีกำหนดนโยบายโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านงานการเงินในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี ให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินเห็นภาพลักษณ์ขององค์กรโดยใช้วิธีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรด้านการเงินควรสร้างความตระหนักถึงอุดมการณ์เป้าหมายของโรงเรียนในการใช้เงินงบประมาณให้บุคลากรทุกคน ผู้บริหารและหัวหน้างานแผนงานงบประมาณต้องร่วมกันวางแผน ปรัชญาหรือกันเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สร้างความตระหนักและความเข้าใจด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากร มีทักษะในการสื่อสาร การรับรู้ปัญหาร่วมกัน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงานการเงินและด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยและโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสะท้อนถึงพัฒนาการการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยของผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาอ้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา.
- แก้วกาญจน์ กิมาณวัฒน์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ขจรศักดิ์ ว่องไว. (2562). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตรา แก้วมะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา. (2560). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทินกร ชอัมพงษ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกีฬาแบบมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นฤมล สังข์ปาน. (2561). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ปพนสรรค์ โปธิพิทักษ์. (2560). แนวคิดสู่การปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. คณะครุศาสตร์. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- ประภาส จิตรักคิลป์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนตาม
ทัศนะของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2561). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พงษ์พัฒน์ นารินทร์. (2563). ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภัสราวลี เกตุณะ. (2560). การศึกษาสภาพการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย.
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. เพาะ: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รักษณาสี สุริหาร. (2560). สภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรารณณ์ ธนาภูจักรวัฒน์. (2560). ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.
วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 9(2), 304 – 318.
- วริศรา สุขสุวรรณ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชพงษ์ อึ้งวงศ์. (2561). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2563). ค่านิยมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ส่งเสริมการบริหารจัดการ
ยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร.

- วีระพงษ์ ก้านกิ่ง. (2560). *เปรียบเทียบ และปัญหาแนวทางการพัฒนาสภาพการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- สัμμα รณิธต์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4).* กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- เอกพร เสริฐสาय. (2566). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- Agunwa, J. N., Owan, V. J. & Ekpe, M. B. (2019). *Personnel Management: Implications for the Effectiveness of the School System.* University of Calabar, Calabar, Nigeria.
- Fred C. Lunenburg. (2010), *Systems of Budget Administration.* Focus on colleges, Universities, and school volume. Sam Houston State University.
- Jamie Frances Wagner (2015). *An analysis of the effects of financial education on financial literacy and financial behaviors.* Economics University of Nebraska.
- Kadir, A. N. (2019). *Good Governance Issues in Education System and Management of Secondary Schools in Kwara State, Nigeri. Resource.* Faculty of Education University of Ilorin, Nigeria.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เรื่อง ประสิทธิภาพ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพลินพิศ ธรรมรัตน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายชลาวุธ สามาอาพัฒน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร
4. นายศักดิ์ รุ่งแสง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียน วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยมุกดาหาร สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร
5. นายนิวัฒน์ วรสาร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาราชวิทยาลัย มุกดาหาร สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเพื่อหาแนวทางการพัฒนา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการเสนอแนะเพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.เพ็ญพกา ปัญจนะ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายสิริศาสตร์ ภูลรัมย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียน
วิทยาศาสตร์ราชวิทยาลัยอุบลราชธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาอุบลราชธานี
4. นายอิสรพล ปิ่นขจร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย
กาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากาฬสินธุ์
5. ดร.ศักดา คำใส ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย
ลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาลพบุรี
6. นางวราภา สามาอาพัฒน์ ศึกษานิเทศเชี่ยวชาญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
มุกดาหาร

7. ดร.สมร ปาโท
ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬารณราชวิทยาลัยปทุมธานี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปทุมธานี
8. ดร.วันชัย อยู่ตรง
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย
พิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาพิษณุโลก
9. ดร.อุไรรัก พันโกฏี
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬารณราชวิทยาลัยมุกดาหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษามุกดาหาร
10. นายศราวุฒิ คล่องดี
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬารณราชวิทยาลัยมุกดาหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษามุกดาหาร

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

โรงเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทดลองใช้เครื่องมือวิจัยเป็นโรงเรียน
ในสังกัดโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยชลบุรี
2. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยเพชรบุรี
3. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยเลย
4. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยบุรีรัมย์
5. โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยลพบุรี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธวัชชัย มั่นอาษา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๕๒๒๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธวัชชัย มั่นอาษา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๙๔๖ ๐๙๔๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๓



มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม

อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธวัชชัย มั่นอาษา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๔๒๒๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.สุรตน์ ดวงชาตม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธวัชชัย มั่นอาษา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๙๔๖ ๐๙๔๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๓



มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม

อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยบุรีรัมย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธวัชชัย มั่นอาษา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๐๑๒๒๕๒๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.สุรัตน์ ตวงชาวม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกะหั่น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอยืมเครื่องใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตยืมให้แก่นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธวัชชัย มั่นอาษา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๙๔๖ ๐๙๔๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๓



มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธวัชชัย มั่นอาษา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๕๒๒๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.สุรตน์ ดวงชาทม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติคราะห์ทำนุญาติให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธวัชชัย มั่นอาษา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๙๔๖ ๐๙๔๖



ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๔๓๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารามราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายธวัชชัย มั่นอาษา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๑๒๒๕๒๒๖ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพประสิทธิผลและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารามราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธวัชชัย มั่นอาษา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๙๔๖ ๐๙๔๖

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย



แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สอบถามมีประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานและงบประมาณ หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานบัญชี หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลต่อตัวของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำผลไปวิเคราะห์ในภาพรวม คำตอบของท่านจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยและการพัฒนาการศึกษาในวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายธวัชชัย มั่นอาษา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่เห็นว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

- () ผู้บริหารโรงเรียน () หัวหน้างานแผนงานงบประมาณ
() หัวหน้างานการเงิน () หัวหน้างานบัญชี
() หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
() บุคลากรทางการศึกษา

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- () น้อยกว่า 5 ปี
() ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
() ตั้งแต่ 10 ปี

ตอนที่ 2

ประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์

จุฬารณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามในแต่ละข้ออย่างชัดเจน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทำขวามือข้อใดข้อหนึ่งที่ตรงกับความเป็นจริง / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1
สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่เห็นว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- () ผู้บริหารสถานศึกษา
- () หัวหน้างานแผนงานงบประมาณ
- () หัวหน้างานการเงิน
- () หัวหน้างานบัญชี
- () หัวหน้างานพัสดุและสินทรัพย์
- () บุคลากรทางการศึกษา

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- () น้อยกว่า 5 ปี
- () ตั้งแต่ 5 - 10 ปี
- () มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2

สภาพประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของ

โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ						
1.1 การจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมประชุมจัดทำแผนงบประมาณ					
2	โรงเรียนมีการจัดทำแผนงบประมาณอย่างมี ประสิทธิภาพตามหลักความโปร่งใสมีความรับผิดชอบ					
3	โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศงานแผนงานและ งบประมาณ งานพัสดุและทางการเงินละเอียดชัดเจน					
4	แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษามุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและคุ้มค่า					
5	แผนงบประมาณเสร็จทันตามเวลาเพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด					
1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง						
6	โรงเรียนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีมีความ สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับยึดหลักการมี ส่วนร่วม					
7	โรงเรียนจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความ สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณ					
1.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร						
9	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน					
10	เจ้าหน้าที่งานแผนและงบประมาณ มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณตรวจสอบได้					
11	หัวหน้างานและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้การจัดทำแผนงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล					
12	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความโปร่งใสและความคุ้มค่า					
13	หัวหน้างานตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
14	ผู้บริหารขอโอนงบประมาณที่ต้องทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณให้เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
1.4 การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ						
15	ผู้บริหารขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณให้เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาตามหลักนิติธรรม					
16	หัวหน้างานรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของแต่ละโครงการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด					
17	เจ้าหน้าที่สรุปโครงการประจำปีการศึกษาเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดยึดหลักธรรมาภิบาล					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18	หัวหน้างานรายงานผลการดำเนินงานด้านการเงินเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดโปร่งใสตรวจสอบได้					
19	เจ้าหน้าที่รายงานผลสำเร็จของโครงการตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ยึดหลักธรรมาภิบาล					
20	หัวหน้างานรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด					
2. ดานการบริหารงานทางการเงิน						
2.1 การเบิกเงินจากคลัง						
21	โรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้และมีหลักคุณธรรม					
22	โรงเรียนจัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องตามหลักนิติธรรม					
23	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการเบิกเงินจากคลังเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด					
2.2 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน						
24	โรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงินและควบคุมงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่การเงินจัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนาทั้งในและนอกโรงเรียน					
25	โรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้					
26	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการเบิกจ่ายปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดตามหลักนิติธรรม					
27	เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบออกใบเสร็จรับเงินให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันโปร่งใสตรวจสอบได้					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28	การจ่ายเงินมีหลักฐานถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ ในการจ่ายทุกครั้ง					
29	หัวหน้างานที่รับผิดชอบมีการตรวจสอบการใช้เงิน ตามโครงการตามหลักธรรมาภิบาล					
2.3 การนำเงินสงคลัง						
30	การนำส่งเงินเป็นไปตามขั้นตอนในวิธีการ ตามหลักนิติธรรม					
31	การโอนเงินเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการ ตามหลักนิติธรรม					
32	การรับเงินไว้เบิกเหลื่อมปีเป็นไปตามขั้นตอน และวิธีการตามหลักนิติธรรม					
2.4 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ						
33	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำหลักฐานการ เบิกจ่ายงบประมาณที่มีความละเอียดชัดเจน ตามหลักนิติธรรม					
34	โรงเรียนจัดทำรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ เสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล					
3. ด้านงานบัญชี						
3.1 การจัดทำบัญชีการเงิน						
35	โรงเรียนจัดทำบัญชี การเงินถูกต้องและครอบคลุม การจัดทำบัญชีการเงินมีความชัดเจน และสามารถ ตรวจสอบได้มีความโปร่งใส คุ่มค่า ตรวจสอบได้					
36	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบบันทึกบัญชีและทะเบียน ที่เกี่ยวข้อง ตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบGFMS ที่กระทรวงการคลังกำหนด					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3.2 การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน						
37	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลหลักฐานที่เป็นระบบระเบียบปลอดภัยยึดหลักธรรมาภิบาล					
38	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการเงินและบัญชีเป็นประจำตามหลักธรรมาภิบาล					
39	กรรมการตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงินคงเหลือในสมุดเงินสดกับรายงานเงินคงเหลือ					
40	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบมีการบันทึกและสรุปบัญชีเงินคงเหลือประจำวัน ครอบคลุมทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล					
41	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลประโยชน์ของการมีระบบการบริหารบัญชีให้กับบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล					
42	บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนรับรู้หลักการนโยบายการบริหารบัญชีโดยแจ้งแนวปฏิบัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรตามหลักธรรมาภิบาล					
3.3 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน						
43	หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการเงินเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเน้นหลักธรรมาภิบาล					
44	หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำงบการเงินเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเน้นหลักธรรมาภิบาล					
3.4 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ						
45	โรงเรียนมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณด้วยความโปร่งใสคุ้มค่า					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
46	เจ้าหน้าที่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานรายงานผล การปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ					
47	โรงเรียนจัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จ การปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณเน้นหลัก ธรรมาภิบาล					
3.5 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ						
48	ผู้บริหารโรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบแผนปฏิบัติ การประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหลักธรรมาภิบาล					
49	โรงเรียนประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลัก ธรรมาภิบาล					
4. ดานการบริหารพัสดุและสินทรัพย์						
4.1 การวางแผนพัสดุ						
50	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงาน บริหารพัสดุและสินทรัพย์เน้นความรับผิดชอบ					
51	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบันที่ซื้อจากเงินงบประมาณและเงินนอก งบประมาณตลอดจนที่ได้จากการบริจาคตรวจสอบได้					
52	งานบริหารทรัพย์สินของโรงเรียนมีระเบียบมาตรฐาน การบริหารทรัพย์สิน รวมทั้งฐานข้อมูลสินทรัพย์ ที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เน้นหลักความโปร่งใสและความคุ้มค่า					
53	โรงเรียนมีระเบียบการใช้ทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหา ของโรงเรียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาล					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4.2 การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
54	โรงเรียนกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
55	การจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้มีการพัฒนาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการโดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทำงานราชการ					
56	โรงเรียนมีฐานข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อใช้ประกอบการขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณต่อไป					
4.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ						
57	โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลการทำเอกสารการจัดหาพัสดุตามตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560					
58	โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลในการทำเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างด้วยความโปร่งใส					
59	โรงเรียนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุโดยใช้หลักธรรมาภิบาล					
4.4 การจัดหาพัสดุ						
60	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างเป็นไปตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 คุ่มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
61	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - GP) โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางการทำงาน					
62	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ให้กับบุคลากรทุกระดับในโรงเรียนโดยจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน					
63	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำเอกสารหลักฐานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุถูกต้องตามระเบียบด้วยความโปร่งใส					
4.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ						
64	เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุไม่ว่าจะได้มาโดยการจัดหาหรือการรับบริจาค					
65	โรงเรียนมีสถานที่เก็บรักษาพัสดุให้อยู่สภาพพร้อมใช้งานการควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุมีความโปร่งใสตรวจสอบได้					
66	หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตรวจสอบพัสดุประจำปีและให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการอีกต่อไปตามหลักธรรมาภิบาล					
67	พัสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างกรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุตามหลักนิติธรรมและหลักความโปร่งใส					
4.6 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน						
68	โรงเรียนจัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยยึดหลักธรรมาภิบาล					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
69	ผู้บริหารโรงเรียนจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ในโรงเรียนภายในวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายของโรงเรียนโดยยึดหลักธรรมาภิบาล					
4.7 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา						
70	โรงเรียนประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นตามหลักมีส่วนร่วม					
71	โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลคุ้มค่า และมีความโปร่งใส					
72	ผู้บริหารการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ตรวจสอบได้ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล					
73	โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนเพื่อการศึกษาตามหลักนิติธรรม					
4.8 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา						
74	โรงเรียนสำรวจความต้องการของผู้เรียนและคัดเลือกผู้เสนออุ้งยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษา กับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนเพื่อการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล					

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
75	ผู้บริหารสร้างความตระหนักแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อการศึกษา และติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม ความรับผิดชอบ					
4.9 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา						
76	ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรรวมกันกับบุคคลและหน่วยงาน รัฐบาลและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีส่วนร่วม คำนึงค่า โปร่งใส					
77	ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคคลในโรงเรียนร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกมีความรับผิดชอบ คำนึงค่า					
78	โรงเรียนประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรภายในและภายนอกเน้นหลักการมีส่วนร่วมและความคุ้มค่า					

ภาคผนวก จ

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตาราง 19 แบบสรุปผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงาน
งบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ
ราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
1. ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ									
1.1 การจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน									
1	โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการ ศึกษาโรงเรียนในการมีส่วนร่วมประชุม จัดทำแผนงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	โรงเรียนมีการจัดทำแผนงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศ งานแผนงานและงบประมาณ งานพัสดุ และทางการเงินละเอียดชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	แผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียนสอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	แผนงบประมาณเสร็จทันตามเวลา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง									
6	โรงเรียนการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีมีความสอดคล้องกับ งบประมาณที่ได้รับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
7	โรงเรียนจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร									
9	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	เจ้าหน้าที่งานแผนและงบประมาณมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	หัวหน้างานและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	หัวหน้างานตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
14	ผู้บริหารขอโอนงบประมาณที่ไม่ต้องทำ ความตกลงกับสำนักงบประมาณ ให้เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4 การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ									
15	ผู้บริหารขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ ที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนัก งบประมาณให้เสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	หัวหน้างานรายงานผลการใช้จ่าย เงินงบประมาณของแต่ละโครงการ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	เจ้าหน้าที่สรุปโครงการประจำปี การศึกษาเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	หัวหน้างานรายงานผลการดำเนินงาน ด้านการเงินเป็นไปตามระยะเวลา ที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	เจ้าหน้าที่รายงานผลสำเร็จของโครงการ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	หัวหน้างานรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
2. ดานการบริหารดานงานการเงิน									
2.1 การเบิกเงินจากคลัง									
21	โรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	โรงเรียนจัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการเบิกเงินจากคลังเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน									
24	โรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่องด้านการเงินและควบคุมงบประมาณให้กับเจ้าหน้าที่การเงินโดยจัดให้มีการฝึกอบรมสัมมนา ทั้งในและนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	โรงเรียนมีนโยบายการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดโปร่งใสตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการเบิกจ่ายปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
27	เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ ออกใบเสร็จรับเงินให้มีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	การจ่ายเงินมีหลักฐานถูกต้องตาม ระเบียบ ข้อบังคับในการจ่ายทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	หัวหน้างานที่รับผิดชอบมีการ ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 การนำเงินสงคลัง									
30	การนำส่งเงินเป็นไปตามขั้นตอนใน วิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	การโอนเงินเป็นไปตามขั้นตอนและ วิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	การรับเงินไว้เบิกเหลือมปีเป็นไปตาม ขั้นตอนและวิธีการที่กระทรวงการคลัง กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ									
33	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำหลักฐานการ เบิกจ่ายงบประมาณที่มีความละเอียด ชัดเจนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	โรงเรียนจัดทำรายงานผลการเบิกจ่าย งบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
3. ดานการบริหารงานบัญชี									
3.1 การจัดทำบัญชีการเงิน									
35	โรงเรียนจัดทำบัญชี การเงินถูกต้อง และครอบคลุม การจัดทำบัญชีการเงิน มีความชัดเจน และสามารถ ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบบันทึกบัญชี และทะเบียนที่เกี่ยวข้อง ตามระบบ บัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 การจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน									
37	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล หลักฐานที่เป็นระบบระเบียบปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำรายงาน การเงินและบัญชีเป็นประจำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	กรรมการตรวจสอบความถูกต้อง ของยอดเงินคงเหลือในสมุดเงินสด กับรายงานเงินคงเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบมีการบันทึก และสรุปบัญชีเงินคงเหลือประจำวัน ครอบคลุมทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
41	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลประโยชน์ของการมีระบบการบริหารบัญชีให้กับบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนรับรู้หลักการนโยบายการบริหารบัญชีโดยแจ้งแนวปฏิบัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ									
43	หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำรายงานการเงิน เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำงบการเงิน เสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ									
45	โรงเรียนมีคณะกรรมการตรวจสอบภายในในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	เจ้าหน้าที่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	โรงเรียนจัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
3.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ									
48	ผู้บริหารโรงเรียนรายงานผลการตรวจสอบแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	โรงเรียนประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์									
4.1 การวางแผนพัสดุ									
50	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในกลุ่มงานบริหารพัสดุและสินทรัพย์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
51	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทำทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์ให้เป็นปัจจุบันทั้งที่ซื้อจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณตลอดจนที่ได้จากการบริจาค	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
52	งานบริหารทรัพย์สินของโรงเรียนมีระเบียบมาตรฐานการบริหารทรัพย์สินรวมทั้งฐานข้อมูลสินทรัพย์ที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53	โรงเรียนมีระเบียบการใช้ทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดหาของโรงเรียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
4.2 การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน									
54	โรงเรียนกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
55	กรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้มีการพัฒนาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการโดยยึดหลักความโปร่งใสเป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทำงานราชการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	โรงเรียนมีฐานข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อใช้ประกอบการขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ									
57	โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลการทำเอกสารการจัดหาพัสดุ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	โรงเรียนจัดทำฐานข้อมูลในการทำเอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
59	โรงเรียนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
4.4 การจัดหาพัสดุ									
60	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
61	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e – GP)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
62	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องการบริหารพัสดุและ สินทรัพย์ให้กับบุคลากรทุกระดับในโรงเรียน โดยจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
63	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดทำเอกสารหลักฐานจัดซื้อจัดจ้างพัสดุถูกต้องตามระเบียบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ									
64	เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนคุมบัญชีทรัพย์สินและบัญชีวัสดุไม่ว่าจะได้มา โดยการจัดหาหรือการรับบริจาค	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
65	โรงเรียนมีสถานที่เก็บรักษาพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
66	หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบตรวจสอบพัสดุประจำปีและให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในรายการอีกต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
67	พัสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างกรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.6 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน									
68	โรงเรียนจัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
69	ผู้บริหารโรงเรียนจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ในโรงเรียนภายในวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.7 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา									
70	โรงเรียนประสานและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐเอกชนและประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
71	โรงเรียนจัดทำข้อมูลสารสนเทศและระบบการรับจ่ายทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ่มค่า และมีความโปร่งใส	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
72	ผู้บริหารการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
73	โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานกองทุนเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.8 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา									
74	โรงเรียนสำรวจความต้องการของผู้เรียนและคัดเลือกผู้เสนอกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษากับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
75	ผู้บริหารสร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	ผล
		5	4	3	2	1			
4.9 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา									
76	ผู้บริหารกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ ทรัพยากรร่วมกันกับบุคคลและ หน่วยงาน รัฐบาลและเอกชน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
77	ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคคลในโรงเรียน ร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
78	โรงเรียนประสานความร่วมมือกับ ผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรภายใน และภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 20 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ
ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประสิทธิผล	ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามรายด้าน
1. ด้านงานแผนงานและงบประมาณ	0.75
2. ด้านงานการเงิน	0.75
3. ด้านงานบัญชี	0.75
4. ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์	0.75
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณ ตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับ 0.75	

จากตาราง 20 พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.75 ซึ่งแยก
เป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านงานแผนงานและงบประมาณ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.75
2. ด้านงานการเงิน ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.75
3. ด้านงานบัญชี ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.75
4. ด้านงานพัสดุและสินทรัพย์ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ 0.75

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

Descriptives

						95% Confidence Interval for			
						Mean			
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Lower Bound	Upper Bound	Minimum	Maximum
เฉลี่ยแผน	ผู้บริหาร	39	4.2244	.16378	.02623	4.1713	4.2775	3.90	4.50
	หัวหน้าแผน	13	4.6769	.12010	.03331	4.6043	4.7495	4.55	4.85
	หัวหน้าการเงิน	13	4.5192	.14367	.03985	4.4324	4.6060	4.30	4.75
	หัวหน้าบัญชี	13	4.5154	.08987	.02493	4.4611	4.5697	4.40	4.60
	หัวหน้าพัสดุ	13	4.5115	.15432	.04280	4.4183	4.6048	4.20	4.60
	บุคลากรทาง	78	4.2487	.12405	.01405	4.2207	4.2767	4.10	4.65
	การศึกษา								
	Total	169	4.3376	.20198	.01554	4.3069	4.3682	3.90	4.85
เฉลี่ย การเงิน	ผู้บริหาร	39	4.6905	.12408	.01987	4.6503	4.7307	4.29	5.00
	หัวหน้าแผน	13	4.7473	.11523	.03196	4.6776	4.8169	4.64	5.00
	หัวหน้าการเงิน	13	4.7363	.08444	.02342	4.6852	4.7873	4.64	4.86
	หัวหน้าบัญชี	13	4.6978	.06620	.01836	4.6578	4.7378	4.64	4.79
	หัวหน้าพัสดุ	13	4.5659	.06815	.01890	4.5248	4.6071	4.50	4.64

	บุคลากรทาง การศึกษา	78	4.7747	.13770	.01559	4.7437	4.8058	4.43	4.93
	Total	169	4.7282	.13324	.01025	4.7080	4.7485	4.29	5.00
เฉลี่ยบัญชี	ผู้บริหาร	39	4.8615	.21488	.03441	4.7919	4.9312	4.00	5.00
	หัวหน้าแผน	13	4.9744	.09245	.02564	4.9185	5.0302	4.67	5.00
	หัวหน้าการเงิน	13	4.8667	.11222	.03112	4.7989	4.9345	4.53	5.00
	หัวหน้าบัญชี	13	4.9590	.11068	.03070	4.8921	5.0259	4.60	5.00
	หัวหน้าพัสดุ	13	4.7846	.06752	.01873	4.7438	4.8254	4.60	4.87
	บุคลากรทาง การศึกษา	78	4.7222	.16345	.01851	4.6854	4.7591	4.27	4.93
	Total	169	4.8079	.18356	.01412	4.7800	4.8358	4.00	5.00
เฉลี่ยพัสดุ	ผู้บริหาร	39	4.5208	.47864	.07664	4.3656	4.6759	3.86	5.00
	หัวหน้าแผน	13	4.1034	.00000	.00000	4.1034	4.1034	4.10	4.10
	หัวหน้าการเงิน	13	4.1777	.07157	.01985	4.1345	4.2210	4.10	4.24
	หัวหน้าบัญชี	13	4.2414	.00000	.00000	4.2414	4.2414	4.24	4.24
	หัวหน้าพัสดุ	13	4.0716	.08500	.02358	4.0203	4.1230	3.83	4.17

	บุคลากรทางการศึกษา	78	4.1463	.31112	.03523	4.0762	4.2165	3.79	4.79
	Total	169	4.2334	.35119	.02701	4.1801	4.2868	3.79	5.00
เฉลี่ยรวม	ผู้บริหาร	39	4.5743	.17701	.02834	4.5169	4.6317	4.21	4.83
	หัวหน้าแผน	13	4.6255	.03773	.01046	4.6027	4.6483	4.53	4.68
	หัวหน้าการเงิน	13	4.5750	.04292	.01190	4.5490	4.6009	4.46	4.63
	หัวหน้าบัญชี	13	4.6034	.05382	.01493	4.5709	4.6359	4.47	4.66
	หัวหน้าพัสดุ	13	4.4834	.05213	.01446	4.4519	4.5149	4.38	4.54
	บุคลากรทางการศึกษา	78	4.4730	.10015	.01134	4.4504	4.4956	4.18	4.66
	Total	169	4.5268	.12537	.00964	4.5077	4.5458	4.18	4.83

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เฉลี่ยแผน	Between Groups	3.846	5	.769	41.689	<.001
	Within Groups	3.008	163	.018		
	Total	6.854	168			
เฉลี่ย การเงิน	Between Groups	.584	5	.117	7.941	<.001
	Within Groups	2.398	163	.015		
	Total	2.982	168			
เฉลี่ยบัญชี	Between Groups	1.394	5	.279	10.648	<.001
	Within Groups	4.267	163	.026		
	Total	5.661	168			
เฉลี่ยพัสดุ	Between Groups	4.413	5	.883	8.822	<.001
	Within Groups	16.307	163	.100		
	Total	20.721	168			
เฉลี่ยรวม	Between Groups	.571	5	.114	8.998	<.001
	Within Groups	2.070	163	.013		
	Total	2.641	168			

Multiple Comparisons

Scheffe

Dependent Variable	(I) ตำแหน่ง	(J) ตำแหน่ง	Mean		Sig.	95% Confidence Interval	
			Difference (I-J)	Std. Error		Lower Bound	Upper Bound
เฉลี่ยแผน	ผู้บริหาร	หัวหน้าแผน	-.45256*	.04350	<.001	-.5991	-.3060
		หัวหน้าการเงิน	-.29487*	.04350	<.001	-.4414	-.1483
		หัวหน้าบัญชี	-.29103*	.04350	<.001	-.4376	-.1445
		หัวหน้าพัสดุ	-.28718*	.04350	<.001	-.4337	-.1406
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.02436	.02664	.974	-.1141	.0654
	หัวหน้าแผน	ผู้บริหาร	.45256*	.04350	<.001	.3060	.5991
		หัวหน้าการเงิน	.15769	.05328	.126	-.0218	.3372
		หัวหน้าบัญชี	.16154	.05328	.108	-.0179	.3410
		หัวหน้าพัสดุ	.16538	.05328	.093	-.0141	.3449

	หัวหน้าการเงิน	บุคลากรทาง การศึกษา	.42821*	.04069	<.001	.2911	.5653
		ผู้บริหาร	.29487*	.04350	<.001	.1483	.4414
		หัวหน้าแผน	-.15769	.05328	.126	-.3372	.0218
		หัวหน้าบัญชี	.00385	.05328	1.000	-.1756	.1833
		หัวหน้าพัสดุ	.00769	.05328	1.000	-.1718	.1872
		บุคลากรทาง การศึกษา	.27051*	.04069	<.001	.1334	.4076
	หัวหน้าบัญชี	ผู้บริหาร	.29103*	.04350	<.001	.1445	.4376
		หัวหน้าแผน	-.16154	.05328	.108	-.3410	.0179
		หัวหน้าการเงิน	-.00385	.05328	1.000	-.1833	.1756
		หัวหน้าพัสดุ	.00385	.05328	1.000	-.1756	.1833
		บุคลากรทาง การศึกษา	.26667*	.04069	<.001	.1296	.4038
	หัวหน้าพัสดุ	ผู้บริหาร	.28718*	.04350	<.001	.1406	.4337
		หัวหน้าแผน	-.16538	.05328	.093	-.3449	.0141
		หัวหน้าการเงิน	-.00769	.05328	1.000	-.1872	.1718

		หัวหน้าบัญชี	-.00385	.05328	1.000	-.1833	.1756
		บุคลากรทาง การศึกษา	.26282*	.04069	<.001	.1257	.3999
	บุคลากรทาง การศึกษา	ผู้บริหาร	.02436	.02664	.974	-.0654	.1141
		หัวหน้าแผน	-.42821*	.04069	<.001	-.5653	-.2911
		หัวหน้าการเงิน	-.27051*	.04069	<.001	-.4076	-.1334
		หัวหน้าบัญชี	-.26667*	.04069	<.001	-.4038	-.1296
		หัวหน้าพัสดุ	-.26282*	.04069	<.001	-.3999	-.1257
เฉลี่ยการเงิน	ผู้บริหาร	หัวหน้าแผน	-.05678	.03885	.829	-.1876	.0741
		หัวหน้าการเงิน	-.04579	.03885	.925	-.1766	.0851
		หัวหน้าบัญชี	-.00733	.03885	1.000	-.1382	.1235
		หัวหน้าพัสดุ	.12454	.03885	.074	-.0063	.2554
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.08425*	.02379	.032	-.1644	-.0041
	หัวหน้าแผน	ผู้บริหาร	.05678	.03885	.829	-.0741	.1876
		หัวหน้าการเงิน	.01099	.04758	1.000	-.1493	.1713
		หัวหน้าบัญชี	.04945	.04758	.955	-.1108	.2097

		หัวหน้าพัสดุ	.18132*	.04758	.015	.0210	.3416
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.02747	.03634	.989	-.1499	.0949
	หัวหน้าการเงิน	ผู้บริหาร	.04579	.03885	.925	-.0851	.1766
		หัวหน้าแผน	-.01099	.04758	1.000	-.1713	.1493
		หัวหน้าบัญชี	.03846	.04758	.985	-.1218	.1987
		หัวหน้าพัสดุ	.17033*	.04758	.029	.0101	.3306
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.03846	.03634	.952	-.1609	.0839
	หัวหน้าบัญชี	ผู้บริหาร	.00733	.03885	1.000	-.1235	.1382
		หัวหน้าแผน	-.04945	.04758	.955	-.2097	.1108
		หัวหน้าการเงิน	-.03846	.04758	.985	-.1987	.1218
		หัวหน้าพัสดุ	.13187	.04758	.181	-.0284	.2921
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.07692	.03634	.485	-.1993	.0455
	หัวหน้าพัสดุ	ผู้บริหาร	-.12454	.03885	.074	-.2554	.0063
		หัวหน้าแผน	-.18132*	.04758	.015	-.3416	-.0210

		หัวหน้าการเงิน	-.17033*	.04758	.029	-.3306	-.0101
		หัวหน้าบัญชี	-.13187	.04758	.181	-.2921	.0284
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.20879*	.03634	<.001	-.3312	-.0864
	บุคลากรทาง การศึกษา	ผู้บริหาร	.08425*	.02379	.032	.0041	.1644
		หัวหน้าแผน	.02747	.03634	.989	-.0949	.1499
		หัวหน้าการเงิน	.03846	.03634	.952	-.0839	.1609
		หัวหน้าบัญชี	.07692	.03634	.485	-.0455	.1993
		หัวหน้าพัสดุ	.20879*	.03634	<.001	.0864	.3312
เฉลี่ยบัญชี	ผู้บริหาร	หัวหน้าแผน	-.11282	.05182	.452	-.2874	.0617
		หัวหน้าการเงิน	-.00513	.05182	1.000	-.1797	.1694
		หัวหน้าบัญชี	-.09744	.05182	.619	-.2720	.0771
		หัวหน้าพัสดุ	.07692	.05182	.820	-.0976	.2515
		บุคลากรทาง การศึกษา	.13932*	.03173	.003	.0324	.2462
	หัวหน้าแผน	ผู้บริหาร	.11282	.05182	.452	-.0617	.2874
		หัวหน้าการเงิน	.10769	.06346	.718	-.1061	.3215

		หัวหน้าบัญชี	.01538	.06346	1.000	-.1984	.2292
		หัวหน้าพัสดุ	.18974	.06346	.118	-.0240	.4035
		บุคลากรทาง การศึกษา	.25214*	.04847	<.001	.0889	.4154
	หัวหน้าการเงิน	ผู้บริหาร	.00513	.05182	1.000	-.1694	.1797
		หัวหน้าแผน	-.10769	.06346	.718	-.3215	.1061
		หัวหน้าบัญชี	-.09231	.06346	.832	-.3061	.1215
		หัวหน้าพัสดุ	.08205	.06346	.892	-.1317	.2958
		บุคลากรทาง การศึกษา	.14444	.04847	.120	-.0188	.3077
	หัวหน้าบัญชี	ผู้บริหาร	.09744	.05182	.619	-.0771	.2720
		หัวหน้าแผน	-.01538	.06346	1.000	-.2292	.1984
		หัวหน้าการเงิน	.09231	.06346	.832	-.1215	.3061
		หัวหน้าพัสดุ	.17436	.06346	.189	-.0394	.3881
		บุคลากรทาง การศึกษา	.23675*	.04847	<.001	.0735	.4000
	หัวหน้าพัสดุ	ผู้บริหาร	-.07692	.05182	.820	-.2515	.0976

		หัวหน้าแผน	-.18974	.06346	.118	-.4035	.0240
		หัวหน้าการเงิน	-.08205	.06346	.892	-.2958	.1317
		หัวหน้าบัญชี	-.17436	.06346	.189	-.3881	.0394
		บุคลากรทาง การศึกษา	.06239	.04847	.893	-.1009	.2257
	บุคลากรทาง การศึกษา	ผู้บริหาร	-.13932*	.03173	.003	-.2462	-.0324
		หัวหน้าแผน	-.25214*	.04847	<.001	-.4154	-.0889
		หัวหน้าการเงิน	-.14444	.04847	.120	-.3077	.0188
		หัวหน้าบัญชี	-.23675*	.04847	<.001	-.4000	-.0735
		หัวหน้าพัสดุ	-.06239	.04847	.893	-.2257	.1009
เฉลี่ยพัสดุ	ผู้บริหาร	หัวหน้าแผน	.41733*	.10130	.006	.0761	.7586
		หัวหน้าการเงิน	.34306*	.10130	.048	.0018	.6843
		หัวหน้าบัญชี	.27940	.10130	.186	-.0618	.6206
		หัวหน้าพัสดุ	.44916*	.10130	.002	.1079	.7904
		บุคลากรทาง การศึกษา	.37445*	.06203	<.001	.1655	.5834
	หัวหน้าแผน	ผู้บริหาร	-.41733*	.10130	.006	-.7586	-.0761

		หัวหน้าการเงิน	-.07427	.12406	.996	-.4922	.3437
		หัวหน้าบัญชี	-.13793	.12406	.941	-.5559	.2800
		หัวหน้าพัสดุ	.03183	.12406	1.000	-.3861	.4498
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.04288	.09475	.999	-.3621	.2763
	หัวหน้าการเงิน	ผู้บริหาร	-.34306*	.10130	.048	-.6843	-.0018
		หัวหน้าแผน	.07427	.12406	.996	-.3437	.4922
		หัวหน้าบัญชี	-.06366	.12406	.998	-.4816	.3543
		หัวหน้าพัสดุ	.10610	.12406	.981	-.3118	.5240
		บุคลากรทาง การศึกษา	.03139	.09475	1.000	-.2878	.3506
	หัวหน้าบัญชี	ผู้บริหาร	-.27940	.10130	.186	-.6206	.0618
		หัวหน้าแผน	.13793	.12406	.941	-.2800	.5559
		หัวหน้าการเงิน	.06366	.12406	.998	-.3543	.4816
		หัวหน้าพัสดุ	.16976	.12406	.866	-.2482	.5877
		บุคลากรทาง การศึกษา	.09505	.09475	.962	-.2242	.4142

	หัวหน้าพัสดุ	ผู้บริหาร	-.44916*	.10130	.002	-.7904	-.1079
		หัวหน้าแผน	-.03183	.12406	1.000	-.4498	.3861
		หัวหน้าการเงิน	-.10610	.12406	.981	-.5240	.3118
		หัวหน้าบัญชี	-.16976	.12406	.866	-.5877	.2482
		บุคลากรทาง การศึกษา	-.07471	.09475	.987	-.3939	.2445
	บุคลากรทาง การศึกษา	ผู้บริหาร	-.37445*	.06203	<.001	-.5834	-.1655
		หัวหน้าแผน	.04288	.09475	.999	-.2763	.3621
		หัวหน้าการเงิน	-.03139	.09475	1.000	-.3506	.2878
		หัวหน้าบัญชี	-.09505	.09475	.962	-.4142	.2242
		หัวหน้าพัสดุ	.07471	.09475	.987	-.2445	.3939
เฉลี่ยรวม	ผู้บริหาร	หัวหน้าแผน	-.05121	.03609	.846	-.1728	.0704
		หัวหน้าการเงิน	-.00068	.03609	1.000	-.1222	.1209
		หัวหน้าบัญชี	-.02910	.03609	.985	-.1507	.0925
		หัวหน้าพัสดุ	.09086	.03609	.280	-.0307	.2124
		บุคลากรทาง การศึกษา	.10129*	.02210	.001	.0268	.1757

หัวข้อแผน	ผู้บริหาร	.05121	.03609	.846	-.0704	.1728
	หัวหน้าการเงิน	.05053	.04420	.934	-.0984	.1994
	หัวหน้าบัญชี	.02211	.04420	.998	-.1268	.1710
	หัวหน้าพัสดุ	.14207	.04420	.072	-.0068	.2910
	บุคลากรทาง การศึกษา	.15250*	.03376	.002	.0388	.2662
	หัวหน้าการเงิน	ผู้บริหาร	.00068	.03609	1.000	-.1209
		หัวหน้าแผน	-.05053	.04420	.934	-.1994
		หัวหน้าบัญชี	-.02842	.04420	.995	-.1773
		หัวหน้าพัสดุ	.09154	.04420	.511	-.0573
		บุคลากรทาง การศึกษา	.10197	.03376	.111	-.0117
	หัวหน้าบัญชี	ผู้บริหาร	.02910	.03609	.985	-.0925
		หัวหน้าแผน	-.02211	.04420	.998	-.1710
		หัวหน้าการเงิน	.02842	.04420	.995	-.1205
		หัวหน้าพัสดุ	.11996	.04420	.201	-.0289

หัวหน้าพัสดุ	บุคลากรทาง การศึกษา	.13039*	.03376	.013	.0167	.2441
	ผู้บริหาร	-.09086	.03609	.280	-.2124	.0307
	หัวหน้าแผน	-.14207	.04420	.072	-.2910	.0068
	หัวหน้าการเงิน	-.09154	.04420	.511	-.2404	.0573
	หัวหน้าบัญชี	-.11996	.04420	.201	-.2688	.0289
	บุคลากรทาง การศึกษา	.01043	.03376	1.000	-.1033	.1241
บุคลากรทาง การศึกษา	ผู้บริหาร	-.10129*	.02210	.001	-.1757	-.0268
	หัวหน้าแผน	-.15250*	.03376	.002	-.2662	-.0388
	หัวหน้าการเงิน	-.10197	.03376	.111	-.2157	.0117
	หัวหน้าบัญชี	-.13039*	.03376	.013	-.2441	-.0167
	หัวหน้าพัสดุ	-.01043	.03376	1.000	-.1241	.1033

total	t1	t2	t3	t4
4.45	4.34	4.71	4.80	4.25
169.00	169.00	169.00	169.00	169.00
.15	.22	.14	.26	.34
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
total	less 5	21	4.49	.14	.03	4.43	4.56	4.27	4.81
	5-10	72	4.46	.18	.02	4.42	4.50	4.10	4.82
	more 10	76	4.44	.12	.01	4.41	4.47	4.24	4.81
	Total	169	4.45	.15	.01	4.43	4.48	4.10	4.82
t1	less 5	21	4.28	.14	.03	4.22	4.35	4.10	4.75
	5-10	72	4.31	.22	.03	4.26	4.36	3.70	4.70
	more 10	76	4.39	.23	.03	4.34	4.44	3.70	4.85
	Total	169	4.34	.22	.02	4.31	4.37	3.70	4.85
t2	less 5	21	4.73	.13	.03	4.67	4.79	4.50	4.93
	5-10	72	4.71	.14	.02	4.67	4.74	4.29	4.93
	more 10	76	4.71	.14	.02	4.68	4.74	4.29	4.93
	Total	169	4.71	.14	.01	4.69	4.73	4.29	4.93
t3	less 5	21	4.72	.33	.07	4.58	4.87	4.20	5.00
	5-10	72	4.83	.23	.03	4.78	4.89	4.00	5.00
	more 10	76	4.80	.26	.03	4.74	4.86	4.00	5.00
	Total	169	4.80	.26	.02	4.77	4.84	4.00	5.00
t4	less 5	21	4.39	.35	.08	4.23	4.55	3.80	5.00
	5-10	72	4.28	.39	.05	4.19	4.37	3.80	5.00
	more 10	76	4.17	.28	.03	4.11	4.24	3.83	5.00
	Total	169	4.25	.34	.03	4.19	4.30	3.80	5.00

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
total	direc	39	4.52	.21	.03	4.45	4.59	4.14	4.82
	plan	13	4.53	.06	.02	4.50	4.57	4.41	4.63
	finance	13	4.52	.05	.01	4.49	4.54	4.40	4.59
	accout	13	4.52	.04	.01	4.49	4.54	4.42	4.58
	parcel	13	4.43	.09	.02	4.38	4.48	4.29	4.56
	personnel	78	4.39	.13	.01	4.36	4.42	4.10	4.65
	Total	169	4.45	.15	.01	4.43	4.48	4.10	4.82
t1	direc	39	4.25	.21	.03	4.19	4.32	3.70	4.60
	plan	13	4.47	.34	.09	4.27	4.68	3.75	4.85
	finance	13	4.62	.16	.04	4.52	4.71	4.30	4.85
	accout	13	4.46	.10	.03	4.40	4.52	4.30	4.60
	parcel	13	4.51	.15	.04	4.42	4.60	4.20	4.60
	personnel	78	4.27	.15	.02	4.24	4.30	4.10	4.75
	Total	169	4.34	.22	.02	4.31	4.37	3.70	4.85
t2	direc	39	4.66	.12	.02	4.62	4.69	4.29	4.86
	plan	13	4.69	.15	.04	4.60	4.78	4.29	4.86
	finance	13	4.72	.07	.02	4.68	4.77	4.64	4.86
	accout	13	4.72	.09	.03	4.66	4.78	4.64	4.86
	parcel	13	4.59	.09	.02	4.53	4.64	4.50	4.71
	personnel	78	4.76	.15	.02	4.72	4.79	4.43	4.93
	Total	169	4.71	.14	.01	4.69	4.73	4.29	4.93
t3	direc	39	4.93	.22	.04	4.86	5.01	4.00	5.00
	plan	13	4.91	.28	.08	4.74	5.08	4.00	5.00
	finance	13	4.88	.10	.03	4.82	4.94	4.80	5.00
	accout	13	4.91	.23	.06	4.77	5.04	4.20	5.00
	parcel	13	4.71	.18	.05	4.60	4.81	4.60	5.00
	personnel	78	4.71	.26	.03	4.65	4.77	4.00	5.00
	Total	169	4.80	.26	.02	4.77	4.84	4.00	5.00
t4	direc	39	4.47	.48	.08	4.32	4.63	3.87	5.00
	plan	13	4.29	.31	.09	4.10	4.48	4.13	5.00
	finance	13	4.17	.07	.02	4.13	4.21	4.13	4.27
	accout	13	4.27	.00	.00	4.27	4.27	4.27	4.27
	parcel	13	4.12	.11	.03	4.05	4.19	3.83	4.27
	personnel	78	4.16	.30	.03	4.09	4.22	3.80	4.80
	Total	169	4.25	.34	.03	4.19	4.30	3.80	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
total	Between Groups	.65	5.00	.13	6.82	<.001
	Within Groups	3.09	163.00	.02		
	Total	3.74	168.00			
t1	Between Groups	2.58	5.00	.52	15.91	<.001
	Within Groups	5.28	163.00	.03		
	Total	7.86	168.00			
t2	Between Groups	.43	5.00	.09	4.97	<.001
	Within Groups	2.84	163.00	.02		
	Total	3.28	168.00			
t3	Between Groups	1.66	5.00	.33	5.83	<.001
	Within Groups	9.29	163.00	.06		
	Total	10.96	168.00			
t4	Between Groups	3.21	5.00	.64	6.27	<.001
	Within Groups	16.68	163.00	.10		
	Total	19.89	168.00			

status

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	direc	39.00	21.55	23.08	23.08
	plan	13.00	7.18	7.69	30.77
	finance	13.00	7.18	7.69	38.46
	accout	13.00	7.18	7.69	46.15
	parcel	13.00	7.18	7.69	53.85
	personnel	78.00	43.09	46.15	100.00
	Total	169.00	93.37	100.00	
Missing	System	12.00	6.63		
Total		181.00	100.00		

Experail

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	less 5	21.00	11.60	12.43	12.43
	5-10	72.00	39.78	42.60	55.03
	more 10	76.00	41.99	44.97	100.00
	Total	169.00	93.37	100.00	
Missing	System	12.00	6.63		
Total		181.00	100.00		

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
total	Between Groups	.65	5.00	.13	6.82	<.001
	Within Groups	3.09	163.00	.02		
	Total	3.74	168.00			
t1	Between Groups	2.58	5.00	.52	15.91	<.001
	Within Groups	5.28	163.00	.03		
	Total	7.86	168.00			
t2	Between Groups	.43	5.00	.09	4.97	<.001
	Within Groups	2.84	163.00	.02		
	Total	3.28	168.00			
t3	Between Groups	1.66	5.00	.33	5.83	<.001
	Within Groups	9.29	163.00	.06		
	Total	10.96	168.00			
t4	Between Groups	3.21	5.00	.64	6.27	<.001
	Within Groups	16.68	163.00	.10		
	Total	19.89	168.00			

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	50	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.753	83

Item–Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item–Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00001	390.3122	52.449	.074	.75
VAR00002	390.3722	53.008	–.009	.76
VAR00003	390.3522	52.938	.002	.76
VAR00004	390.3122	52.427	.077	.75
VAR00005	390.2122	53.058	–.009	.76
VAR00006	390.1722	52.519	.087	.75
VAR00007	390.3322	51.977	.140	.75
VAR00008	390.1722	51.942	.186	.75
VAR00009	390.3122	50.818	.314	.75
VAR00010	390.2722	51.588	.209	.75
VAR00011	390.3122	51.317	.240	.75
VAR00012	390.1922	51.545	.245	.75

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00013	390.3722	52.175	.108	.75
VAR00014	390.1322	52.435	.115	.75
VAR00015	390.1922	51.969	.173	.75
VAR00016	390.2122	52.827	.028	.76
VAR00017	390.1722	52.738	.049	.75
VAR00018	390.2322	52.838	.024	.76
VAR00019	390.2122	52.474	.085	.75
VAR00020	390.3322	52.665	.041	.76
VAR00021	390.1922	53.319	-.050	.76
VAR00022	390.2922	51.860	.163	.75
VAR00023	390.1922	50.902	.354	.75
VAR00024	390.0322	53.969	-.237	.76
VAR00025	390.1922	52.997	.003	.76
VAR00026	390.2722	51.137	.278	.75

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00027	390.2922	51.471	.221	.75
VAR00028	390.1922	51.978	.172	.75
VAR00029	390.0522	52.619	.125	.75
VAR00030	390.0522	53.015	.025	.75
VAR00031	390.0922	51.965	.236	.75
VAR00032	390.1122	51.191	.374	.75
VAR00033	390.2122	53.779	-.122	.76
VAR00034	390.3122	50.671	.336	.75
VAR00035	390.0322	53.049	.024	.75
VAR00036	390.0322	52.960	.050	.75
VAR00037	390.1922	51.207	.302	.75
VAR00038	390.3522	50.049	.418	.74
VAR00039	390.2122	52.074	.149	.75
VAR00040	390.2922	50.811	.321	.75

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00041	390.1722	51.130	.328	.75
VAR00042	390.0322	53.652	-.148	.76
VAR00043	390.0722	52.754	.078	.75
VAR00044	390.2522	52.024	.147	.75
VAR00045	390.0522	53.355	-.060	.76
VAR00046	390.0922	53.089	-.001	.75
VAR00047	390.1122	50.926	.428	.74
VAR00048	390.0522	52.493	.157	.75
VAR00049	390.1522	52.723	.056	.75
VAR00050	390.1522	52.710	.059	.75
VAR00051	390.0122	52.439	.248	.75
VAR00052	390.1122	51.880	.235	.75
VAR00053	389.9922	53.076	.046	.75
VAR00054	390.1122	51.753	.261	.75

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00055	390.2922	50.557	.360	.74
VAR00056	390.5322	48.763	.596	.74
VAR00057	390.3522	49.334	.525	.74
VAR00058	390.1322	50.428	.499	.74
VAR00059	390.2522	49.855	.489	.74
VAR00060	390.2522	50.945	.315	.75
VAR00061	390.2922	51.702	.187	.75
VAR00062	390.3722	51.256	.238	.75
VAR00063	390.4322	49.836	.436	.74
VAR00064	390.2322	51.123	.295	.75
VAR00065	390.1722	52.135	.153	.75
VAR00066	389.9722	53.190	.000	.75
VAR00067	389.9922	53.333	-.079	.75
VAR00068	390.3122	52.236	.105	.75

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
VAR00069	390.3522	52.938	.002	.76
VAR00070	390.3122	52.427	.077	.75
VAR00071	390.2122	53.058	-.009	.76
VAR00072	390.1722	52.519	.087	.75
VAR00073	390.3322	51.977	.140	.75
VAR00074	390.1722	51.942	.186	.75
VAR00075	390.3122	50.818	.314	.75
VAR00076	390.4722	51.480	.165	.75
VAR00077	390.3922	55.079	-.289	.77
VAR00078	390.2122	54.568	-.245	.76
A1	390.2592	52.096	.646	.75
A2	390.1774	52.061	.542	.75
A3	390.1398	52.042	.554	.75
A4	390.2386	51.676	.828	.75

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
total	390.2138	51.920	.999	.75

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ซ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนา

ชื่อผู้วิจัย นายธวัชชัย มั่นอาษา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.สุรัตน์ ดวงชาชม
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

สถานที่ทำงาน.....

วัน / เดือน / ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์เวลา.....

1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬารัตนวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ด้านการเงินในด้าน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ
จ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ มีแนวทางอย่างไร

[illegible]

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดำเนินงานพัสดุและสินทรัพย์ในด้าน การวางแผนพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือ
คุณลักษณะเฉพาะของ ครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
เลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี การพัฒนาระบบข้อมูลและ
สารสนเทศเพื่อการจัดทำ การจัดหาพัสดุ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ
การศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุน เพื่อการศึกษา การ
บริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีแนวทางอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ฅ

ภาพประกอบการวิจัย



ภาพประกอบ 2 สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร



ภาพประกอบ 3 สัมภาษณ์ดร.เพ็ญพกา ปัญจนะ อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร



ภาพประกอบ 4 สัมภาษณ์ ดร.สมร ปาโท ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวิทยาศาสตร์
จุฬารัตนราชวิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปทุมธานี



ภาพประกอบ 5 สัมภาษณ์ นางวรภา สามาอาพัฒน์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี



ภาพประกอบ 6 สัมภาษณ์ ดร.ศักดิ์ คำโส ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยลพบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี



ภาพประกอบ 7 สัมภาษณ์ ดร.วันชัย อยู่ตรง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก



ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์ นายอิสรพล ปิ่นขจร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์



ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์นายฐิรศาสตร์ ภูธรมย์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์ราชวิทยาลัยอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี



ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์ ดร.อุไรรัก พันโกฏี ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยมุกดาหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร



ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ นายศราวุฒิ คล่องดี ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยมุกดาหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายธวัชชัย มั่นอาษา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 13 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2523
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	186 หมู่ 6 ตำบลบ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม 48190
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัยมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านนาเตา ตำบลบ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์
พ.ศ. 2541	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ ตำบลบ้านค้อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2545	ระดับอนุปริญญา วิทยาศาสตร์ (อว.ท.) สถาบันราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2547	ระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาอุตสาหกรรม (แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์) สถาบันราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2568	ระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
2568	ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณ ราชวิทยาลัยมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามุกดาหาร